

Naar de overkant ...

UITVAARTLITURGIE

dit blad gebruiken a.u.b.

Aanduiding van teksten en liederen **UITVAARTDIENST**

Alles kan maar moet niet aangeduid worden. Daarom staan er **sterretjes** aan de delen die daarvoor meer in aanmerking komen.

Uitvaartdienst met eucharistie:

* A.	Muziek voor de viering	Nummer:
B.	Intredelied	Nummer:
C.	Verwelkoming	Nummer:
D.a.	Lichtritus-inleiding	Nummer:
D.b.	Lichtritus-lied	Nummer:
(D c.	Lichtritus zonder lied)	Nummer:
E.a.	Gebed om vergeving	Nummer:
(E.b.	Schulditanie)	Nummer:
F.	Openingsgebed	Nummer:
*** G.	Eerste lezing	Nummer:
H.	Orgelspel	Nummer:
** I.	Tweede lezing	Nummer:
J.	Tussenzang	Nummer:
** K.	Evangelie	Nummer:
L.	Homilie	Nummer:
M.a.	Begin+slot van voorbede	Nummer:
*** M.b.	Intenties voorbede	Nummer:
N.a.	Inleiding offergang	Nummer:
N.b.	Lied offergang	Nummer:
O.	Gebed over de gaven	Nummer:
P.a.	Aanhef Euch.gebed	Nummer:
P.b.	Eucharistisch gebed	Nummer:
Q.	Onze Vader	Nummer:
R.	Vredewens	Nummer:
S.	Lied tijdens de communie:	Nummer:
*** T.	Bezinningstekst	Nummer:
	of afscheidswoord	
U.	Lied na de communie	Nummer:
V.	(Gebed na de communie)	Nummer:
W.a.	Laatste afscheidsgebeden	Nummer:
W.b.	Lied tijdens afscheidsgeb.	Nummer:
* X.	Dankwoord en zending	Nummer:

Uitvaartdienst met gebedsdienst en communie:

zelfde als hierboven behalve O. en Pa. en Pb.

Uitvaartdienst met gebedsdienst zonder communie:

zelfde als hierboven behalve O. Pa. Pb. en S
eventueel kan een ander lied of gebed erbij komen.

INHOUD

Praktische informatie

- A. Muziek voor de viering

- B. Intredelied
- C. Verwelkoming
- D. Lichtritus
- E.a Gebed om vergeving
of: E.bSchulditanie
- F. Openingsgebed

- G. Eerste lezing
- H. Orgelspel
- I. Tweede lezing
- J. Tussenzang
- K. Evangelie

- L. Homilie
- M.a Begin + slot van voorbede
- M.b Intenties voorbede
- N.a Inleiding offergang
- N.b Lied offergang

- O. Gebed over de gaven
- P.a Aanhef Eucharistisch gebed
- P.b Eucharistisch gebed
- Q. Onze Vader
- R. Vredewens
- S. Lied tijdens de communie

- T. Bezinningsteksten
- U. Lied na de communie
- V. Gebed na de communie
- W. Laatste afscheidsgebeden
- X. Dankwoord en zending

BIJVOEGSEL:

- A. Inhoud liedkeuze
- B. Liederen en muziek op CD
- C. Luisterliederen
- D. Bijkomende teksten.

Praktische INFORMATIE

-
- Een foto of een voorwerp, dat de overledene tekende, kan op het altaar geplaatst worden.
 - Er zijn altijd bloemen in de kerk. U mag ook zelf voor bloemen zorgen.

 - Er zijn twee koren die om beurten gratis zingen.
Gelieve **onmiddellijk** te melden zo een ander koor of zanger genomen wordt .

 - Er kunnen liederen op CD gekozen worden, maximum twee of drie,
anders is een koor overbodig.
Achteraan in de bundel staan liederen indien er gekozen wordt voor een dienst zonder koor, met liederen op CD. Deze CD's zijn voorradig in de kerk.

 - Wie drie na-missen verlangt moet dit zelf laten weten.
De eerste zondag van de maand om 10.30 u. worden de namen genoemd van hen die de vorige maand overleden zijn. Ook op Allerheiligen 1 november.

 - Om aan te sluiten bij de verscheidenheid van geloven en kerkgebondenheid en bij een eventueel gebrek aan een priester biedt de parochie u de keuze tussen:
 - 1) een eucharistie
 - 2) een gebedsviering met communie (zonder Nummers O. Pa. en Pb.)
 - 3) een gebedsviering zonder communie (zonder Nummers O. Pa. Pb. en S.)
eventueel kan er een lezing of een lied meer genomen worden

 - De teksten van deze bundel staan op computer. Als u zelf een boekje wilt samenstellen kunt u deze teksten opvragen bij Louis Van Hoof,
Kaai 33/1.1, 2850 Boom Tel. 03 844 01 09 Email: Louis.hoof@ tiscali.be

A. : MUZIEK vóór de viering: C D (tijdens de begroeting)

1. C D Gregoriaanse gezangen: Abdijkerk van Grimbergen
2. C D Byzantijnse gezangen: Monniken van Chevetogne
3. Klassieke muziek door de familie gekozen

B. : INTREDELIED (We staan recht)

terwijl de overledene wordt binnengedragen

1. Nummer 920 Wie zijn taak als mens vervulde T.: W.Bruyninckx – M.: J. Lerinckx

Refrein: Wie zijn taak als mens vervulde in dit leven,
hem zal God zijn vriendschap en zijn liefde geven.

1. Het leven is een tocht doorheen de dagen en naar Jezus' geest ten dienste staan;
het is het wel en wee van medemensen dragen, stervend leven als de korrel van het graan.
2. 'Alwie in mij gelooft, zal eeuwig leven!' hebben wij van U, o Heer, gehoord.
Wij hopen op uw groot erbarmen en vergeven, wij vertrouwen op uw eeuwig godd'lijk woord.
3. Wij rouwen om de mens die wij verloren: niemand kent ons diep en groot verdriet.
Maar in zijn goedheid zal de Heer ons wel verhoren, Hij verlaat in nood de zijnen niet.

2. Als mensen samenkomen T.: W. Bruyninckx – M.: H.Isaac (1490)

Als mensen samenkomen, hun harten laten dromen van heimwee boordevol,
dan komt met stille schreden genade aangetreden: geluk, vergeving liefdevol.

Want mensen wensen in 't leven, door eenzaamheid gedreven, elkaar nabij te zijn.
Als zij elkander dragen door goede, kwade dagen, dan wil de Heer met mensen zijn.

3. Nummer 957 Nader bij U , mijn God

Koor:

Nader bij U, mijn God, U naderbij, zij ook de weg daartoe een kruis voor mij.
Wat ook de toekomst zij, U nader, naderbij: Nader bij U, mijn God, U naderbij.

Allen:

Uw komst verbeiden wij, God onze Heer, uw licht ontvangen wij steeds meer en meer.
't Armzalig hart van mij breng, Heer, 't U naderbij: Nader bij U, mijn God, U naderbij.

Daal met uw kracht, o Heer, in ons gemoed. Sterk ons en voed ons Heer,
met Vlees en Bloed. Blijf waken aan mijn zij, trek, Heer, ons naderbij:
nader bij U, mijn God, U naderbij.

4. Nummer 924 Ik sta voor u in leegte T. : H.Oosterhuis – M. : B.Huijbers

Koor:

Ik sta voor u in leegte en gemis, vreemd is uw naam, onvindbaar zijn uw wegen.
Gij zijt mijn God, sinds mensenheugenis, dood is mijn lot, hebt Gij een and're zegen?
Zijt Gij de God bij wie mijn toekomst is? Heer, ik geloof, waarom staat Gij mij tegen.

Allen:

Mijn dagen zijn door twijfel overmand, ik ben gevangen in mijn onvermogen.
Hebt Gij mijn naam geschreven in uw hand, zult Gij mij bergen in uw mededogen?
Mag ik nog levend wonen in uw land, mag ik nog eenmaal zien met nieuwe ogen?

Spreek Gij het woord dat mij vertroosting geeft, dat mij bevrijdt en opneemt in uw vrede.
Open die wereld die geen einde heeft, wil alle liefde aan uw zoon besteden. Wees
Gij vandaag mijn brood zowaar Gij leeft. Gij zijt toch zelf de ziel van mijn gebeden.

5. Lied 973 (509): Mens voor de mensen naar Joh.10,11-16 T. en M.: M.Weemaes

Refrein: Mens voor de mensen zijn, herder als God,
trooster voor groot en klein, zo lief als God.

- 1.)God roept zijn mensen, Hij roept ze bij naam opdat zij toegewijd zijn wegen gaan.
- 2.)Genade zaait hij als zaad in hun hart, zijn Geest vernieuwt de tijd en heelt de smart.
- 3.)Klein met de kleinen zijn, vriend onverwacht, niet op zichzelf, maar op and'ren bedacht.
- 4.)Zieken omarmen, hun tranen verstaan, met hen de kruisweg ten einde toe gaan.

C. : VERWELKOMING door de voorganger (of een familielid)

1.

Ik wil u allen welkom heten, zeggen dat het goed is dat u gekomen bent, dat u in deze jachtige tijd, tijd gemaakt hebt om hier samen te zijn rond **N....** hier voor het laatst in ons midden.

Het is goed om uw waardering en genegenheid uit te drukken voor het leven van **N....** (kort, in menselijke ogen).

Het is goed om voor de familie een troost te zijn en uit te drukken hoe nodig wij elkaar hebben om dit leed te dragen.

De teksten van deze uitvaartdienst zijn gekozen door familieleden.

Ik wil u uitnodigen u door dit afscheid van **N....** , door deze eucharistie te laten aanspreken.

2.

Ik wil u welkom heten in dit uur van droefheid, van hoop en gebed.

Welkom aan de familie van **N....**

en u allen die gekomen zijt om hen nabij te zijn in dit uur van afscheid.

Om **N....** zijn we hier samen, om **hem / haar** uitgeleide te doen.

En uitgeleide doen we **hem / haar** met licht van Pasen,

Licht van leven over grenzen van dood en duisternis heen.

Wie in dienstbaarheid **zijn / haar** leven ter beschikking heeft gesteld, zegt het evangelie, zal leven vinden.

3.

Dierbare familieleden, dierbare vrienden, wij zijn hier samengekomen om afscheid te nemen van iemand die ons dierbaar is, van iemand met wie wij bevriend waren, van iemand die hier in ons midden leefde. Ons gelovig samenzijn op dit ogenblik wil een uiting zijn van dankbaarheid voor het leven van **N....**

In stil gebed willen wij **zijn / haar** leven neerleggen in Gods vaderhanden.

Laat ons het woord van God beluisteren, zoekend naar de zin van leven en sterven, van sterven en leven. Laat de Geest van Christus hier in ons midden zijn

nu wij eucharistie gaan vieren. Wij hebben God, wij hebben elkaar brood-nodig.

Wij laten elkaar niet alleen, vooral niet in verdriet en leed.

Wij danken u allen omdat gij daartoe naar hier gekomen zijt.

4.

Wij zijn allemaal zoekende gelovigen, zoekende mensen. Ieder van ons is geraakt door het sterven van **N....** Gevoelens van verdriet, pijnlijke en mooie herinneringen aan **N....**, gevoelens van dankbaarheid, van twijfels en opstandigheid wellicht.

Het mag van onze God. Zo staan wij hier voor Hem: met onze vragen en de

verscheurdheid van ons hart. Samen willen wij in dit uur bidden, luisteren en zingen tot Hem die groter is dan ons hart en tot wie wij bidden: "Al moet ik het duister in

van de dood, ik ben niet angstig, U bent toch altijd bij mij." (Psalm 23,8)

5.

Vandaag zijn we samengekomen, omdat het niet anders kan, omdat **N....** die ons zo nabij, zo dierbaar was, (veel te vroeg) van ons is heengegaan. We zijn samengekomen om, in verdriet en pijn, afscheid te nemen, maar ook om te danken. Danken voor het leven van **N....**, voor de jaren die **hij / zij** bij ons is geweest, voor wat **hij / zij** voor ons heeft betekend en zal blijven betekenen. We zijn ook gekomen om samen te bidden, om ons geloof uit te spreken dat de dood niet het einde is. Gelovig sterven is afscheid nemen van de tijd, niet van het leven, is het ene mysterie verlaten om het andere in te gaan, is op het woord van Jezus, de hoop verwisselen voor de zekerheid dat God liefde is.

6.

Het overlijden van **N....** brengt ons vandaag hier samen. Van overal vandaan zijn wij naar hier gekomen om afscheid te nemen van een dierbare. Het is maar moeilijk te aanvaarden dat wij alleen verder moeten zonder **hem / haar**. Er was nog zoveel te bepraten, nog zoveel te doen. Proberen wij in deze viering woorden van troost en kracht te ervaren. Houden wij **N....** voor ogen: zoals **hij / zij** was in leven, hoe **hij / zij** zal blijven in onze herinnering. Moge ons geloof in Jezus Christus ons sterken dit verlies te verwerken, hopend op de dag dat wij met elkaar verenigd zullen zijn bij God, onze Heer, op wie wij ons vertrouwen hebben gesteld.

7. (voor een jong persoon)

“Wij rouwen om de mens die wij verloren: niemand kent ons diep en groot verdriet”
 Zo zong het koor. In dit uur van droefheid willen wij u welkom heten : familieleden, geburen, vele vrienden en kennissen.
 Wie je ook bent : wij zijn allen diep getroffen door dit sterven.
 Afscheid nemen is in dit ogenblik moeilijk en zwaar omdat **hij / zij** nog zo jong is, omdat **hij / zij** nog zoveel van het leven te verwachten had, omdat **hij / zij** er nog zo hard nodig was.
 Het leed dat we voelen is niet uit te spreken. Het is alleen maar zwijgen.
 Stil zijn bij de familieleden, stil zijn bij de vele vrienden.
 De eigen pijn en de eigen verlorenheid voelen.
 Met eerbied het lijden van elkaar proberen te dragen.
 Rijke en mooie herinneringen aan **N....** komen steeds levendig voor onze geest.
 We ontdekken zoveel facetten van **zijn / haar** leven als een kostbaar geschenk.
 In onze droefheid leggen we stukken van ons geloof bijeen over de gekruisigde Jezus, over de verrijzenis van de Heer.
 Beginnen we deze viering met het kruisteken,
 teken dat we samen zijn in de naam van de Vader, de Zoon en de H. Geest

8.

Welkom in deze kerk in de naam van de Vader en de Zoon en de H. Geest.
De dood van **N....** laat ons voelen hoe broos en kwetsbaar wij mensen zijn,
onbeschut en machteloos tegenover de dood.

Tegelijk ervaren we in deze dagen,
wat mensen voor elkaar kunnen betekenen aan steun, kracht en troost,
in stille aanwezigheid, in het herinneren van verhalen, gebeurtenissen,
in een helpende hand bij wat gedaan moet worden.

Zo leven wij niet geheel en al onbeschut, zo zijn wij niet helemaal dakloos,
zo is God rondom ons aanwezig, mogen wij voortleven in zijn schaduw.

9.

Beste familie en vrienden hier verenigd rondom **N....**
om afscheid van **hem / haar** te nemen, ik begroet u met eerbied en met medeleven.
Laten wij (het lichaam van) **N....**, nu zo stil en vol berusting geworden,
samen begroeten met een ogenblik van stilte.

Dat doen we in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. AMEN

STILTE

Wanneer iemand in ons midden sterft valt er een schaduw, onafwendbaar.

Onze woorden verstommen, ons geluk verstilt.

In dit uur van afscheid willen wij opzien naar Hem die aanvang is van alle leven
en ook toekomst zonder einde.

En laten wij **N....**, in wiens ogen het levenslicht nu gebroken is
gelovig uit handen geven en **N....** toevertrouwen aan het volle licht.

10.

Goede ouders, familieleden

en allen die door uw aanwezigheid blijf geven van uw medeleven,
wij willen in deze eucharistieviering troost zoeken bij elkaar
en heel bijzonder bij God, onze Vader, de God van alle vertroosting.

Ons samenzijn is getekend door diepe droefheid,
verdriet om een jong leven dat vroegtijdig werd afgebroken,
verdriet om een afscheid waardoor een lege plaats achterblijft.

Nu **N....** uit ons midden is weggenomen ervaren wij onze onmacht
om enkele schaarse woorden van troost uit te spreken.

Oprecht hopen wij dat de aanwezigheid van zo velen u sterken mag,
in de zekerheid niet alleen te staan in dit uur.

Wij willen naar elkaar toegroeien in oprechte fijngevoeligheid
waardoor wij zo uw smart delen en een beetje helpen dragen.

Moge de Geest van Jezus Christus, moge zijn gezindheid in ons midden leven,
Hij die weet wat lijden is, Hij die ons heeft toegezegd dat Hij altijd mét ons is

11.

Dierbare familie en vrienden van de overledene,
 wij zijn hier samengekomen om gelovig afscheid te nemen van **N....**
 Wij willen God in deze eucharistie danken omdat Hij deze mens zolang
 tussen ons heeft laten leven. Maar dit neemt onze droefheid niet weg.
 Want na een (lang en) gelukkig samenzijn, valt het scheiden hard.
 Toch geloven wij dat **hij / zij** (die zoveel van God en van de mensen heeft gehouden),
 nu voor altijd gelukkig mag zijn bij God. Mogen wij u uitnodigen
 in deze gesteltnis samen te zijn in deze eucharistieviering.

12.

Vrienden en allen die door uw aanwezigheid blijk geeft van uw meeleven,
 ons samenzijn is getekend door droefheid,
 verdriet om een leven dat (nauwelijks) is geleefd,
 verdriet om een afscheid waardoor een lege plaats achterblijft.
 Nu **N....** uit ons midden is weggenomen, zoeken wij naar woorden van troost
 maar wij weten niet goed wat te zeggen.
 Oprecht hoop ik dat de aanwezigheid van ons allen een steun mag zijn.
 Als wij vandaag de eucharistie vieren, laten wij zien dat wij elkaar broodnodig hebben
 en dat wij elkaar niet alleen laten in het leed.
 Moge de Geest van Jezus Christus in ons midden zijn.
 Hij die weet wat lijden is, Hij die ons heeft toegezegd dat Hij altijd mét ons is.

13.

Dierbare familie en u allen hier aanwezig, van harte welkom in deze kerk
 waar wij de uitvaart houden van **N....**
 Wij hebben **hem / haar** gekend als een zeer actief persoon
 die (zelfs tot op hoge ouderdom) geen rust kende
 maar dynamisch en vol energie onder ons leefde.
 Arbeiden en werken was **zijn / haar** leven.
 En in dat leven heeft **hij / zij** veel gepresteerd.
Hij / Zij heeft de wereld en de schepping verder helpen voltooien.
 Laten wij dan nu eucharistie vieren
 opdat **hij / zij** die God zo nabij was door **zijn / haar** scheppende arbeid,
 zich nu ook verheugen mag in de eeuwige nabijheid van God.

14.

Goede familie en vrienden van deze overledene,
 als iemand, die ons nauw aan het hart ligt, sterft, dan slaat dat bij ons
 een diepe wonde, wij voelen een grote leemte komen in ons leven.
 Sterker dan ooit kunnen wij dit aanvoelen nu **N....** ons in de dood is voorgegaan.
Zijn / Haar sterven maakt ons stil en verdrietig.
 Het is hard, van **hem / haar** te moeten scheiden.
 De leegte die **hij / zij** nalaat zal nooit door anderen worden opgevuld,
 want enkel die lege plaats blijft ons met **hem / haar** verbinden.
Hij / Zij leeft verder in Gods hand: dat is ons geloof en onze sterkte
 en daarom blijft **zijn / haar** leven voor ons een schat die wij niet loslaten.
 Wij houden **zijn / haar** gedachtenis levend in ons en wij bidden dat **hij / zij** bij God
 de stilte en de rust mag kennen van een blijvend geluk.
 Wij willen vandaag doen wat deze overledene zo trouw en dikwijls heeft gedaan:

bidden, ons geloof belijden en eucharistie vieren.

C.

16.

Lieve familie, vrienden en kennissen,

wij hebben het lichaam van **N....** binnen de kring gebracht

die we samen in deze gewijde ruimte vormen rond het altaar van de Heer.

Wij zijn diep bedroefd, omdat we afscheid moeten nemen van deze **man / vrouw**

die ons zo dierbaar was en nu van ons is heengegaan.

Voor sommigen onder U zullen de kerkelijke symbolen misschien vreemd overkomen en niet onmiddellijk een betekenis hebben.

Toch willen wij u uitnodigen u aan te sluiten bij deze dienst

als een blijk van verbondenheid met **N....** en **zijn / haar** familie.

De familie waardeert uw komst, die voor hen een steun

en een grote troost is in deze moeilijke dagen

17.

Beste familie en allen die hier aanwezig zijn. De liefde die er tussen mensen op aarde bestaat, helpt ons geloven in een weerzien.

Niet de dood, maar het leven is het grote plan van God.

In deze zin heten ook wij U welkom in deze uitvaartdienst.

Laten wij samen zijn in droefheid, maar niet als mensen, die geen hoop hebben.

Wij richten ons tot God, de gever van alle leven,

en geloven dat Hij op dit ogenblik heel nabij is.

in de naam van de Vader, en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

18. of een eigen verwelkoming

D. : LICHTRITUS

D a: inleiding**1.**

We ontsteken het licht van de Paaskaars en plaatsen het rond **N....** als teken van onze genegenheid en waardering als teken van onze hoop op leven, als een gebed : Geef **hem / haar** de eeuwige rust.

2.

De Paaskaars brandt in ons midden, licht van Jezus Christus, die door dood en duisternis ons voering naar de volheid van leven. Met zijn licht, met het licht van Pasen, van leven over grenzen heen, omgeven wij **N....** en bidden: Geef **hem / haar** de eeuwige rust.

3.

Met het licht van Pasen willen we **hem / haar** nu omgeven licht en leven voor **N....**, het warme licht van onze genegenheid en de gloed van Hem die Licht der wereld wordt genoemd en door dood en duisternis ons voering naar leven. We ontsteken het licht van de paaskaars en we bidden: Heer geef **hem / haar** de eeuwige rust

4.

Terwijl met het licht van de Paaskaars de kaarsen rond **N....** worden aangestoken als teken van onze hoop op leven, leggen de kleinkinderen een bloem, een roos, bij **N....**neer, als teken van verbondenheid, genegenheid en waardering.

5.

Met het vuur van de paaskaars zetten wij **N....** even in het licht. Zeg maar: even in het zonnetje zetten, want dat doen of deden wij misschien wel te weinig: Plaats **haar / hem** in het warme licht van onze genegenheid, maar ook in de gloed van Hem die het licht van de wereld wordt genoemd.

6.

Omdat we hopen en geloven dat **N....** mag wonen in het levend Licht, omgeven we **hem / haar** met het licht van de paaskaars. (Hans en/of Petra) wil je dit licht laten branden rond jullie **vader/moeder** die eens jullie het levenslicht gaf.

D b: Lied Een familielied of medevoorganger ontsteekt een kaars aan de paaskaars en ontsteekt daarmee vier kaarsen rond de kist of urne.

1.

Geef rust o Heer, geef uw vrede aan de doden
en dat het eeuwig licht der heerlijkheid over allen schijnen moge.

2. Nummer 414 De Heer is waarlijk T.: Paasliturgie – M.: ter Burg

Koor: De Heer is waarlijk opgestaan, alluia! **Allen:** De Heer is waarlijk opgestaan, alleluia!
Koor: Zoek Hem bij de doden niet; maar versta het nieuwe lied.**Allen:** De Heer is waarlijk...
!Koor: De Heer is waarlijk opgestaan, alleluia! **Allen:** De Heer is waarlijk
Koor: 't Licht schijnt in de duisternis, zie hoe groot zijn luister is.**Allen:** De Heer is waarlijk ...

3. Liefelijk Licht T.: Sytze de Vries – M.: William Henry Monk

Liefelijk Licht, dat ons van God verhaalt en al mijn levensdagen heeft gestraald,
ga niet verloren nu ik sterven moet. Vuur-vlam, geleid mij met uw zachte gloed.

Liefelijk Licht, dat dag en nacht regeert, dat onze diepste duisternis trotseert, waak
over mij, wanneer de dood mij wenkt. Spreek mij van God, dat Hij ook mij gedenkt.

D c.: Lichtritus zonder lied

Wij willen recht doen aan deze gestorven mens, om alles wat **N.....** was en wat **hij / zij** voor mensen betekend heeft. Want God gaf **hem / haar** de kracht en het vermogen om een onvergetelijk en enig mens te zijn. Daarvan willen wij getuigen.

Een familielied of voorganger ontsteekt een kaars aan de paaskaars en ontsteekt daarmee vier kaarsen rond de kist of urne
(vier van de elf tekens kiezen)

1. een teken van liefde

N...., je hebt in liefde het leven gekregen. En je hebt het leven liefgehad. Liefde heeft je gedragen en bezielde. Je hebt omhelsd en gestreeld. Je hebt hartstocht gekend en verlangen. Je hebt je prijsgegeven en je aan mensen toevertrouwd. De liefde heeft in jou iets aangestoken dat eeuwig en onuitwisbaar is.
Wij steken het licht aan voor jou N.... omwille van de liefde.

2. een teken van vreugde

N...., wij hebben vreugde beleefd samen met jou. Je hebt blijde dagen gekend. Je hebt gelachen. Je was gelukkig. En de vreugde die we deelden was helend voor de pijn die bij het leven hoort. Vreugde heeft je mooi gemaakt. Dat beeld van jou, de zalige herinneringen willen wij voor altijd bewaren in ons hart.
Wij steken het licht aan voor jou, N..., omwille van de vreugde.

3. een teken van trouw

N....., wie je gekend heeft kan getuigen van je trouw. Je hield het woord dat je gegeven had. Je bleef ons nabij in goede en kwade dagen. Jouw kracht gaf moed. Jouw woorden hadden waarde.
Wij steken het licht aan voor jou, N.....omwille van de trouw.

4. een teken van eenvoud

N...., vriendelijkheid heeft je getooid en eenvoud van hart je gesierd. Je had geen grote woorden nodig en toch hebt je ontwapend en veroverd. Velen herkenden in jou een vriend(in). En in die eenvoud ben je naamloos groot geworden. We kijken naar je op.
Wij steken het licht aan voor jou, N...omwille van de eenvoud.

5. een teken van vrede

N...., een mens van vrede ben je onder ons geworden. De vrede die je zocht heb je niet altijd gevonden. Maar de vrede die je bracht kwam uit je hart en ziel. Vrede brengen was jouw dienst aan mensen. Die vrede die jij gediend hebt zullen wij trachten in stand te houden, met mildheid en verdraagzaamheid.
Wij steken het licht aan voor jou, N..., omwille van de vrede.

D.c

6. een teken van goedheid

N...., goedheid was je maatstaf.

Meer doen dan werd verwacht, meer geven dan je bezat.

Gelukkig zijn om het geluk van anderen.

Begaan zijn met het lot van mensen.

Hun leed helpen verzachten. Hen altijd tegemoet gaan. Zo was je onvermoeibaar.

En terwille van jou moeten wij ook verder gaan.

Wij steken het licht aan voor jou, N..., omwille van de goedheid.

7. een teken van moed

N...., er was moed nodig om je leven te leven. Wat maakte je niet allemaal mee?

En toch: altijd maar sterk zijn. Je hebt op een bewonderenswaardige manier je strijd gestreden. Je had de kracht om rechtop te blijven –vol waardigheid.

Zelfs nu help jij ons overeind.

Wij steken het licht aan voor jou, N....omwille van de moed.

8. een teken van zorgzaamheid

"Zorgen voor" was één van je grote kenmerken.

Je hebt je hele leven lang gezorgd dat alles vlot verliep; thuis, in de familie, in de vereniging. Je had een grenzeloos groot hart dat steeds klaar stond voor anderen. We voelden ons goed bij jou, we voelden ons thuis bij jou.

Uw zorgzaamheid heeft ons aangestoken. **Daarom deze kaars ...**

9. een teken van Liefde

Je stroomde over van liefde; voor je man, je kinderen, je familie en vrienden, de bloemen en de gewone dingen. Liefde heeft je gedragen, ook door de minder makkelijke jaren.

Je kon knuffelen en liefhebben als geen ander.

Uw liefde heeft ons gemaakt. **Daarom deze kaars...**

10. een teken van verdraagzaamheid

Je verdraagzaamheid was een groot voorbeeld voor ons. Vaak met weinig woorden leerde je ons open staan en aanvaarden. Je had zo je principes. Die bleken vaak heel modern. Tot we nu ontdekken dat ze tijdloos zijn. Je hield van mensen.

Uw verdraagzaamheid heeft onze ogen geopend. **Daarom deze kaars...**

11. een teken van vreugde

We hebben samen veel gelachen. Je hield van een goeie grap.

We hebben samen veel gezongen. Je hield van een goed feest.

De vreugde die je deelde was echt en oprecht. Ook al had je vaak tegenspoed.

Dat beeld zullen we voor altijd bewaren in ons hart. Uw vreugde heeft ons leren genieten van de kleine dingen en van elkaar. **Daarom deze kaars...**

E a. : GEBED OM VERGEVING ofwel **E b. : Schulditanie**

1.

Het sterven van **N.....** maakt ons stil.

Het doet ons beseffen hoe broos ons aardse leven is,
ook dat wij mensen zijn met fouten en gebreken.

Bidden wij daarom om vergeving en zingen we driemaal om Gods ontferming,
gelovend dat zijn barmhartigheid groter is dan onze zwakheid.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U
Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U
Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

2.

De dood doet ons nadenken over het leven,
over de manier waarop we samen met anderen bestaan.
Nu **N** die ons dierbaar is, is heengegaan,
beseffen we nog meer onze tekortkomingen
en willen we om vergeving vragen.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U
Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U
Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

3.

Afscheid nemen is stil worden bij het leven,
bij wat goed was en minder goed,
is vergeving vragen voor wat voorbij is.
Daarom zingen we drie maal om Gods ontferming.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U
Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U
Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

4.

Zusters en broeders, bekeren wij ons tot God
en vragen wij om vergeving voor alle fouten
die wij tegen elkaar hebben begaan
en voor alles wat wij ooit tekort deden
aan mensen die nu reeds gestorven zijn.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U
Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U
Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

E.b

E b. : SCHULDITANIE (in plaats van gebed om vergeving)

1.

Afscheid nemen is stil worden bij het leven,
bij wat goed was en minder goed, is vergeving vragen voor wat voorbij is...

Lector of familielid:

- Meer dan ooit voelen we ons vandaag verdrietig
om al wat verkeerd is gelopen in ons samenleven met **N....**
We beseffen dat wij ons druk hebben gemaakt om heel wat onbelangrijke dingen.

Koor : Heer ontferm U. **Allen** : Heer ontferm U.

- Ons samenleven is soms getekend door hardheid, jaloersheid en eigenbelang.
Wij bidden om vergeving voor alle harde woorden
voor de uitgestoken hand die wij weigerden, voor alle liefdeloosheid...

Koor : Christus ontferm U. **Allen** : Christus ontferm U.

- God, wij vergeten zo vaak dat Gij ons roept, ons leven draagt,
dat Gij eens zult voltooien wat Gij in ons begonnen zijt.
Wij staan verlegen met ons klein geloof...

Koor : Heer ontferm U. **Allen** : Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. Allen: AMEN.

2.

Het sterven van **N....** mens maakt ons stil. Het doet ons beseffen
hoe broos ons aardse leven is, maar ook dat wij mensen zijn
met fouten en gebreken.

Bidden wij daarom om vergeving.

Lector of familielid

- Er zijn zo van die dingen die eigenlijk beter hadden gekund,
en waar we - zoals wel vaker gebeurt -weer gewoon te laat bij stilstaan.

Koor: Heer ontferm U. **Allen**: Heer ontferm U

- Voor al die keren dat we zo druk doende waren in ons eigen kleine leventje,
en niet echt tijd hebben genomen om gewoon een beetje samen te zijn.

Koor: Christus ontferm U **Allen**: Christus ontferm U

- Omdat we zoveel waardevolle eigenschappen van **N.....**
te laat leerden zien en waarderen.

Koor: Heer ontferm U. **Allen**: Heer ontferm U

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

3.

Bidden wij nu tot God, die onze Vader wil zijn,
voor vergeving van alle dingen waarin we tekort schoten:

- God, goede Vader, Gij zijt een God van vergeving. Wij vragen U, vergeef ons alle keren dat wij tegenover **N.....** tekort gekomen zijn.
Heer ontferm U over ons. **Allen:** Heer ontferm U over ons (gezegd)
- God, goede Vader, Gij zijt een God van hoop en vertrouwen, maar wij twijfelen. Wij zoeken vandaag in ons verdriet naar tekenen van uw zorgende liefde.
Christus ontferm U over ons. **Allen:** Christus ontferm U over ons
- God, goede Vader, Gij zijt een God van goedheid en tederheid. Wij bidden om vertroosting nu wij treuren om het heengaan van **N.....**. Laat niet toe dat wij verstikken in ons verdriet en daardoor verblind voorbijgaan aan het leed van anderen onder ons.
Heer ontferm u over ons. **Allen:** Heer ontferm U over ons.

God, goede Vader vergeef ons onze zwakheden, en geef ons de kracht zelf te vergeven aan ieder die ons op één of andere manier heeft benadeeld, dat vragen wij U door Jezus Christus, Uw Zoon en onze Heer. **Allen:** Amen

4.

Elk mensenleven kent sterke momenten, momenten dat er een bepaalde periode wordt afgesloten. Vandaag is dat ook zo. Niet alleen voor **N.....** begint iets nieuws, maar ook voor allen die met **hem / haar** verbonden waren.

Lector of familielid:

- **N....** had een rotsvast geloof. Daaraan heeft **hij / zij zijn / haar** leven toevertrouwd. Ons geloof is dikwijls wankel en levensvreemd. Daarom vragen wij de Heer om vergeving
Koor : Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.
- De enthousiaste toewijding van **N.....** leek ons vanzelfsprekend. Wij zijn er te weinig dankbaar voor geweest. Daarom vragen wij de Heer om vergeving.
Koor : Christus ontferm U. **Allen :** Christus ontferm U.
- De blijde glimlach waarmee **N.....** mensen begroette vertelde het verhaal van diepe vriendschap.
Zijn / haar stijlvol mens-zijn was een ode van dankbaarheid aan het leven. Onze glimlach is vaak berekend, onze vriendschap is vaak uit op voordeel. Daarom vragen wij de Heer om vergeving.
Koor : Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden op de weg naar eeuwig leven. AMEN

E.b

5.

Zusters en broeders, bekeren wij ons tot God
en vragen wij om vergeving voor alle fouten die wij tegen elkaar hebben begaan
en voor alles wat wij ooit tekort deden aan mensen die nu reeds gestorven zijn.

Lector of familielid:

- Heer Jezus, in onze zondigheid komen wij bij U, Gij vergeeft ons van harte.
Daarom durven wij U nederig smeken voor al wat wij misdeden.

Koor: Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U.

- Heer Jezus, naar wie zouden wij gaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven,
en aan de bedroefden schenkt Gij troost. Daarom keren wij ons hoopvol tot U.

Koor: Christus ontferm U. **Allen:** Christus ontferm U.

- Heer Jezus, onze onverschilligheid bracht droefheid in plaats van vreugde,
onze hoogmoed zaaide twijfel in plaats van hoop, onze liefdeloosheid verwekte
dood in plaats van leven. Daarom richten wij deze bede tot U.

Koor: Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U.

Moge de Heer onze God zijn woord van barmhartigheid spreken
en vergeving schenken, ons hart bekeren en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

6.

Afscheid nemen maakt ons stil, doet ons denken aan de broosheid
van ons leven: dat wij maar mensen zijn, mensen met fouten en gebreken.
Bidden we daarom God en elkaar om vergeving.

Lector of familielid :

- Heer, Gij nodigt ons uit te leven naar uw woord, in liefde en verbondenheid
met elkaar. Wij vragen om vergeving voor elk moment van liefdeloosheid.

Koor : Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

- Heer, Gij geeft ons hoop en uitzicht op een leven zonder einde
en Gij nodigt ons uit elkaar nabij te zijn in vreugde en verdriet.

Wij vragen om vergeving voor ons gebrek aan bemoediging en steun aan elkaar.

Koor : Christus ontferm U. **Allen :** Christus ontferm U.

- God en Vader, uw liefde houdt stand tegen alle kwaad in.

Wij vragen om vergeving en bidden om mildheid en barmhartigheid.

Koor : Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven
en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

7.

Laten wij bij de aanvang van deze dienst de Heer en elkaar om vergeving vragen.

- Om het goede woord dat we niet hebben gezegd, om de warmte
die we niet hebben gegeven, om de tijd die we niet over hadden voor elkaar...

- Om de trots die ons van elkaar verwijderde, om het oordeel dat wij hebben geveld,
om de zelfzucht die ons van elkaar vervreemde...

- Als moedeloosheid ons overvalt, als de angst ons verblindt,
als ons geloof gaat twijfelen..

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven
en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

F. : OPENINGSGEBED

1.

God, geef uw heerlijkheid, uw toekomst en uw trouw aan deze gestorven mens. Wij kunnen niet geloven dat **zijn / haar** leven vergeefs voorbij is gegaan en dat alles wat **hij / zij** voor mensen heeft betekend, nu verloren is. Maar, wij verenigen ons met het geloof waarin **hij / zij** zelf aan U heeft vastgehouden ten einde toe, aan U, **zijn / haar** God en onze God die leeft en leven geeft tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Heer God, in dit uur gedenken we een mens van wie we houden, die we erg missen nu en altijd. Help ons te geloven dat de dood geen einde is maar het begin van een geluk, groter dan onze mooiste droom op aarde. Aan uw barmhartigheid en goedheid vertrouwen we **N.....** toe. Geef **hem / haar** nu een plaats in uw woning. Blijf hen die treuren troostend en sterkend nabij.
 Laat ze uw zorg ervaren in de trouw van hun vrienden wanneer straks het gewone leven weer verder gaat.
 Door Christus onze Heer. AMEN.

3.

God, wij weten dat Gij een God zijt van belofte en trouw. Gij voltooit wat Gij eens zijt begonnen. Wij bidden U dan voor deze gestorven mens **N.....** : laat **hem / haar** over de drempel van de dood thuishoeren bij U. Schenk **hem / haar** de vreugde die Gij van eeuwigheid aan uw kinderen hebt toegezegd. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

4.

God, de naam van elke mens staat onuitwisbaar geschreven in de palm van uw hand. Wij vertrouwen u onze **broeder N...../ zuster N.....** toe, die ons lief en dierbaar is. Nu **zijn / haar** leven onder ons is afgebroken vragen wij dat Gij het wilt bestendigen en voltooien door de kracht van de verrijzenis van Jezus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

5. (een jong persoon)

Heer onze God, wij zijn hier bij elkaar gekomen om afscheid te nemen van **N....** Wij vinden geen woorden om elkaar hierbij te troosten. En ook tegenover U, bron van alle leven, voelen wij ons verlamd en verloren. Wij staan hier met lege handen, met vragende ogen, met een hart vol pijn. Toch vertrouwen we ons aan U toe, als rouwende gemeenschap, in het geloof dat Gij mét ons zijt in dit leven, in het uur van onze dood en met ons blijft over de dood heen tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

6.

Worden we een ogenblik stil in onszelf om te bidden
opdat het Woord van God een goed gehoor in ons mag vinden.

(stilte)

God, stil zijn we nu bij het heengaan van **N.....**
en met eerbied proberen we de pijn van elkaar te dragen.
Gij weet dat rijke en mooie herinneringen worden uitgewisseld
en dat daardoor de pijn nu eens zwaarder, dan weer lichter wordt
in stille dankbaarheid. **Zijn / haar** leven was een kostbaar geschenk,
we willen het aan U toevertrouwen, God. Uw hart is groter dan het onze.
Wij geloven dat Gij met ons zijt in dit leven in het uur van onze dood
en met ons blijft over de dood heen tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

7.

God, onze Vader, stil geworden door het leed van deze dagen
door het heengaan van **N.....** luisteren wij naar het diepste van ons hart.
Het vertelt ons van wat we nog hadden willen horen, zeggen en doen,
van gemiste kansen en van zoveel mooie dingen. Laat alle liefde en genegenheid
die er gegroeid is veilig zijn in Uw beschermende hand.
Wij vragen het U door Christus onze Heer. AMEN.

8. (voor een jongere)

Gij die mensen tot leven roept en ons een hart geeft, opdat wij in vriendschap
elkaar bevestigen, wees ons nabij in dit uur, nu de ogen van **N....** gesloten zijn
en **zijn / haar** stem niet meer gehoord wordt. Wees Gij **zijn / haar** licht
en voltooi **zijn / haar** leven omwille van Jezus, onze Broeder, die door de nacht
van de dood ons is voorgegaan naar de morgen van uw vrede. AMEN.

9.

Barmhartige God, bedroefd en zwaar te moede zijn wij hier bij elkaar.
Een goed mens is ons ontvallen.
In uw Zoon hebt Gij ons laten zien, dat de dood niet het einde is,
dat sterven een voltooiing krijgt.
Sta ons bij in dit uur, geef ons kracht om elkaar tot steun te zijn;
vandaag en alle dagen tot wij bij U verenigd zijn. AMEN.

10.

Barmhartige God, wij bidden voor deze mens **N....** die tot U is geroepen.
Hij / Zij heeft in U geloofd en op U **zijn / haar** hoop gesteld.
Reik **hem / haar** uw hand, leid **hem / haar** binnen in het vaderhuis
en neem **hem / haar** op in de vreugde waaraan nooit een einde komt.
Dat vragen wij U door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

11.

God, vandaag denken wij terug aan **N....** die ons zo dierbaar is geweest.
Wij vragen U : vervul **zijn / haar** verlangens, laat **hem / haar** tenvolle delen
in de hemelse vreugde. Help ons te blijven geloven dat Gij de mensen liefhebt,
ook door lijden en beproeving heen. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

12.

God, vandaag denken wij dankbaar terug aan uw **dienaar(es) N.....** .
Zijn / Haar leven onder ons was een getuigenis van uw goedheid.
 Wij danken U omdat wij tot rust mogen komen bij uw Woord
 en geloven in de liefde die sterker is dan de dood.
 Bevestig in ons de christelijke hoop dat sterven niet het einde is
 maar een nieuw begin in de vreugde van uw koninkrijk, waar ook wij naar
 verlangen. Zo bidden wij U door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon. AMEN.

13.

God, Gij zijt een liefdevolle Vader voor alle mensen.
 In de verrezen Christus hebt Gij ons getoond dat uw liefde sterker is dan de dood.
 Wij vragen U daarom : zie genadig neer op deze mens **N.....** die van ons
 is heengegaan. Schenk **hem / haar** uw leven, waarop **zijn / haar** hoop was gericht.
 Wij leggen **zijn / haar** verder bestaan in uw handen. Door onze Heer Jezus
 Christus, uw Zoon, die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

14.

Heer God, wij begrijpen het leven niet helemaal,
 en nog veel minder begrijpen wij de dood, zeker als mensen zo jong sterven.
 In onze onmacht vertrouwen wij ons toe aan U, ook vanuit ons zoekend
 en soms twijfelend geloof. Mag **N.....** nu voor altijd leven bij U,
 in uw liefde en vreugde ook al weten we niet wat dat juist betekent.
 Mogen wij in de vriendschap voor elkaar en in ons vertrouwen op U, kracht vinden.
 Mogen wij een dankbare herinnering aan **N....** in ons hart dragen. **Amen.**

15.

Heer, onze God, met het oog op geluk leven en werken wij.
 Hoop doet ons uitzien naar de dag van morgen. Met een hart dat lief heeft
 en naar liefde verlangt, leren wij mensen zijn en worden wij onmisbaar voor elkaar.
 Zo is **N.....** voor ons geworden, enig, onvervangbaar. Wij bidden U, God,
 nu **hij / zij** niet meer bij ons is: neem **hem / haar** op in uw liefde,
 laat **hem / haar** wonen in uw huis. En leer ons leven met leemte en gemis,
 dat wij **zijn / haar** plaats open houden in ons midden vandaag en alle dagen,
 tot wij bij U zullen samen zijn. **Amen**

16.

God, niet voor de dood maar voor het leven hebt Gij ons bestemd.
 Wij bidden U voor deze dierbare mens **N....** .
Zijn / Haar heengaan doet ons pijn en we kunnen **hem / haar** moeilijk missen.
 Laat ons tot rust komen en luisteren naar uw woord dat niet de dood
 maar wel het leven overwint dank zij Jezus die, mens als wij,
 gestorven en verrezen is en midden onder ons aanwezig blijft,
 vandaag en alle dagen en tot in eeuwigheid. AMEN.

17.

God, Gij schenkt het leven en het komt weer bij U terug. Wij bidden U voor **N....**
 die nog zo jong afscheid van ons heeft moeten nemen. Leid **hem / haar** binnen
 in uw ondoorgrondelijk licht. Geef hen die achterblijven de kracht om dit verlies te
 overwinnen, in het geloof dat wij allen zullen verrijzen en leven in eeuwigheid. AMEN.

18.

God en Vader, Gij hebt ons hier samengebracht rond deze overledene **N.....** .
 Wij zijn bedroefd omdat **hij / zij** van ons is heengegaan,
 maar ook dankbaar om alles wat **hij / zij** voor ons
 en voor **zijn / haar** medemensen heeft betekend.
 Leid **hem / haar** nu binnen in uw vaderhuis,
 en houd ons allen op de weg van de liefde,
 waarop Jezus Christus ons is voorgegaan, Hij die met U leeft in eeuwigheid. AMEN.

19. na een lijdensweg

Gij ondoordringelijke Geheim, Gij roept iedere mens tot leven
 en bestemd hem voor het geluk. Wij begrijpen niet waarom **N...zoveel** pijn
 en lijden moest dragen. Hoe graag hadden wij **hem / haar** een andere weg gegund. Maar
 nu is **hij / zij** in vrede, zo hopen en vertrouwen wij.
 Dat **hij / zij** geborgen mag zijn bij U, liefdevol gedragen en geheeld voor altijd.

20.

God, het leven van iedere mens ligt in uw hand.
 Vandaag zijn wij diep bedroefd omdat deze mens **N.....**
 in zo korte tijd aan het einde van **zijn / haar** levensweg is gekomen.
 Wij buigen ons hoofd en vertrouwen **hem / haar** aan U toe.
 Neem **hem / haar** op in de heerlijkheid van uw huis
 en bewaar **hem / haar** voor altijd in de kracht van **zijn / haar** jeugd.
 Wij vragen U dat, door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

21.

God, onze Heer, afscheid nemen doet pijn. Wij blijven achter met de herinnering
 aan zovele goede dingen uit het leven van **N.....** . Wij zoeken steun en kracht
 bij mekaar maar ook bij U, God, Vader van de mensen. Voltooi nu wat Gij
 begonnen zijt, opdat het leven van **N.....** mag vervuld worden van uw
 eeuwige liefde. Wij vragen het U door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

22.

Nu de dood zo dicht in ons leven is, hebben wij behoefte aan warmte en liefde,
 kunnen wij onze tranen niet bedwingen, onze gevoelens niet verbergen.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

Nu de dood ons zo nabij komt, sterven ook wij zelf een beetje,
 want een deel van ons is afgesneden, de pijn daaraan is voelbaar.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

Nu de dood ons leven beheerst, zoeken wij naar zin en doel,
 zoeken we troost bij elkaar om niet in de dood onder te gaan.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

23. bij een zelf gekozen dood

Goede God, zie ons hier bijeen nu wij **N....** gedenken voor uw aangezicht.
 Onze liefde en ons begrip hebben **hem / haar** niet in leven kunnen houden.
 Wil **hem / haar** nu bij de hand nemen en geef hem de vrede
 waar **hij / zij** hij zo naar verlangde. Laat ons ook elkaars handen vinden
 als wij verlangen naar troost. Sterk ons in het vertrouwen
 dat wij **N....** terugzien bij U, Vader van alle mensen.

G.: EERSTE LEZING : door lector of familielid

1.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je mag nu gaan rusten na zoveel jaren, jij die levenslang met mensen deelde wat je van binnenuit bewoog. Je mag nu wonen in dat land van toekomst waarvan zieners droomden, 'nieuwe hemel en aarde', waarnaar wij nog gaande zijn. Je mag nu gaan rusten en je mag ons ten afscheid zeggen, dat het goed was samen onderweg te zijn en dat je hoopt dat wij op wegen van vrede elkaars naam op handen blijven dragen. We weten hoe onze vrede je ter harte gaat. En wees gerust: we zullen ook morgen niet vergeten zijn hoe je in dagen hiervoor leven en liefde met ons deelde. Wat je ooit aan ons hebt voorgeleefd, zal met ons meegaan; je zult in ons voortleven vandaag en alle dagen na deze.

2.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Ook morgen zal de zon opgaan, maar dan zullen we zonder jou verder moeten. Het zal zomer en winter zijn, de wind zal waaien met zijn geheimen uit verten, de regen zal de aarde drenken als weleer en we zullen er zonder jou doorheen moeten. Maar jouw naam zullen we bij weer en wind met ons meedragen. Al wat in je leefde en je dreef, zal dan het onze geworden zijn. Want meer dan ooit spreek je nu tot ons hart en in stille uren ben je ons meer nabij dan woorden kunnen zeggen. Blijf tot ons spreken als wij denken aan dagen die wij deelden, opdat jouw verlangens vervuld worden in een wereld waarin vrede de ene mens leidt naar de ander; Jij, wiens bestaan verweven was met het onze, zult daarin verder leven, jouw stem niet verwaaid, jouw woorden niet uitgewist, jouw vragende, sprekende ogen niet vergeten. En leef voort daar, waar ook wij eens zullen wonen, als alle woorden zijn gezegd en 'vrede die alle begrip te boven gaat, onze harten en gedachten zal behoeden'.

3.

Eerste lezing: Uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je wordt nu weggedragen. Schuifelende voeten zullen je volgen. En ook deze dag zal voorbijgaan als alle andere. En morgen? Ben je dan weg voorgoed? Nee, zegt mijn hart. Jouw stem zal naklinken overal waar je sprak. Jouw stem klinkt mee in de onze. Jouw woorden verweven met alles wat ik voel en ooit nog overwegen zal, ik zal ernaar blijven luisteren. En ik zal je ogen blijven zien met alles wat ze mij ooit zeiden. En op hun laatste vraag zal ik je bemoedigende antwoord zijn en met ja-woorden zeggen dat het goed was wat je zo graag had willen zijn voor ons en dat het zeer menselijk was, dat kwetsbare leven van je. Graag zou ik het voltooiën, jouw zorg om wat je werd toevertrouwd, tot de mijne maken. Want jouw liefde -zo leren ons de wijzen- vergaat nooit. Wees gerust, je zult altijd bij ons zijn.

4. (bij een plots overlijden)

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je hebt ons niet meer kunnen groeten. Er was geen laatste woord,
geen brief die je achterliet om te zeggen dat je van ons hield
of hoe wij verder moeten zonder jou voortaan.
Je stem niet meer gehoord en je ogen voorgoed gesloten.
En wat ons rest is alleen nog maar herinnering.
Maar daarin zul je dan ook leven. En onvergeten zul je zijn,
als in verhalen jouw naam wordt genoemd en als wij luisteren naar stilte
waarin voorbijgevoerde woorden tot ons blijven spreken;
je blijft met ons meegaan ons leven lang.
'Wie leven gaf' staat immers geschreven, 'zal leven vinden'.
En eens, wanneer ook wij moeten loslaten wat ons bindt aan hier en nu,
zullen we elkaar herzien met nieuwe ogen.

5.

De eerste lezing is een gedicht van Guido Gezelle

"Aan een afwezende vriend"

Ik misse u waar ik henenvaar of waar ik henenkeer
den morgenstond, de dagen rond en de avonden nog meer!
Wanneer alleen ik tranen ween 't zij droevig het zij blij,
ik misse u, o ik misse u zo, ik misse u neffens mij.

6.

Eerste lezing : Uit: "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Dood heeft vele gezichten.
Een voor hem die sterft en een voor elk van hen die achterblijven :
Er is een milde dood die barmhartig is en goed.
Er is een harde, wrede dood, die leegte achterlaat en pijn en tranen.
Maar altijd is de dood barmhartig, mild of wreed
voor hem die sterft en voor elk van hen die achterblijven,
een nieuw begin, 'n breekpunt, 'n keerpunt soms.
Hij, die sterft, laat alles, alles achter.
Ook het zijn, het spreken, het luisteren, het denken
en vooral het liefhebben. Alles laat hij achter.
Hij vertrekt zo bezitloos als hij gekomen is.
Zij die achterblijven, verloren een mens, een unieke mens,
die om de geest in hem
-de geest, waardoor hij sprak en dacht en kon beminnen-
blijft leven in anderen.
Wie in de geest gelooft, leeft, al gaat zijn lijf ten onder.
En wie zo leeft, in en van en door de geest, sterft nooit, nooit,
omdat de geest onverwoestbaar is, onsterfelijk, dat is : eeuwig.

7.

Eerste lezing naar een tekst van Sint Augustinus "Ween niet.

De dood is niets. Ik ben slechts aan de overkant.
 Wat we voor elkaar waren zijn we nog steeds.
 Noem me zoals je me steeds genoemd hebt.
 Spreek tegen me zoals vroeger, op dezelfde toon, niet te plechtig,
 niet te droevig. Lach om wat ons samen heeft doen lachen.
 Bid, glimlach, denk aan mij, bid met mij.
 Spreek mijn naam uit thuis zoals je altijd hebt gedaan,
 zonder nadruk, zonder zweem van droefheid.
 Het leven is wat het altijd geweest is. De draad is niet gebroken.
 Waarom zou ik uit je gedachten zijn? Omdat je me niet meer ziet?
 Neen, ik ben niet ver, alleen aan de ander kant van de weg.
 Dus droog je tranen en ween niet, als je van me houdt.

8.

Eerste lezing Uit: "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Als 'n jonge mens sterft, sterft met hem een hele reeks van verwachtingen.
 'n Toekomst is ten einde. Idealen en dromen zijn afgebroken.
 En wat is de troost? Misschien een simpele verwijzing naar die drieëndertig-jarige,
 die in de kracht van zijn leven doodbloedde op Golgota :
 'n Mens heeft niet veel jaren nodig om iemand te worden, iemand te zijn,
 betekenisvol voor anderen, onvergetelijk.
 'n Mens heeft niet veel jaren nodig om gemist te worden.
 Drie jaren zijn het geweest waarin Hij openbaar leefde,
 die Jezus van Nazareth. Drie jaar, drieëndertig jaar in totaal,
 waren voldoende om deze mens, deze jonge man eeuwenlang en nog steeds
 te doen leven in harten van tientallen generaties en miljarden mensen.
 Wat was er dan zo wonderlijk, zo uitzonderlijk, zo onvergetelijk aan deze mens,
 deze medemens, die Jezus van Nazareth heette?
 Het antwoord is even simpel als onbegrijpelijk. Hij was Liefde. Dat was zijn wezen.
 Hij leefde uit en van en naar de Liefde. En dat is, zegt Sint-Jan, God.

9.

Eerste lezing: Bonhoeffer schrijft:

Als je van iemand houdt en je bent van haar gescheiden
 kan niets de leegte van haar afwezigheid vullen.
 Je moet dat niet proberen, je moet eenvoudig aanvaarden en volharden.
 Dat klinkt hard maar het is een grote troost.
 Want zolang de leegte blijft, blijf je aldoor met elkaar verbonden.
 Het is fout te zeggen : God vult die leegte. Hij vult haar helemaal niet.
 Integendeel. Hij houdt die leegte leeg en helpt ons zo de vroegere gemeenschap
 met elkaar te bewaren, zij het dan ook in pijn.
 Hoe mooier en hoe rijker de herinneringen, des te moeilijker de scheiding.
 Maar dankbaarheid verandert de pijn der herinnering in stille vreugde...

10.

Eerste lezing uit "Horizontaal" van Ward Bruyninckx

Mensen kunnen alleen en eenzaam zijn...
 geen mens ontdekken die je vreugde wil delen,
 die je verdriet wil aanhoren, die je vertwijfeling wil opvangen;
 thuis komen en de leegte ingaan; bij jezelf binnengaan en niemand vinden;
 verlamd zijn en niemand die je de hand reikt;
 boordevol enthousiasme zitten en geen mens die wil delen
 verloren tussen een menigte mensen;
 zolang mensen stukgoederen zijn, hebben ze alleen maar plaats nodig,
 worden het steekkaarten, dan zijn nummers voldoende.
 Maar mensen hebben mensen nodig om zichzelf te kunnen worden.

11.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

De jaren zijn voorbijgegaan, de zomers en de winters, het werd avond en morgen.
Zijn / haar ogen zagen het voorjaar bloeien
 en hebben na een warme zomer het ook weer herfst zien worden.
 En mensen kwamen en gingen. En nu **hij / zij** zelf is heengegaan,
 wordt ook **hij / zij** herinnering en zien we terug op een leven
 dat, gezegend met zoveel jaren, mild en wijs geworden is.
 En in die wijsheid vermoedde **hij / zij** dat ook na **zijn / haar** levensavond
 voorgoed een morgen voor **hem / haar** bloeien zal. Het werd avond en morgen.
 Zalig zij die - wijs geworden -arm van geest en met de ogen van een kind
 naar toekomst leven. Want hun behoort, zo staat geschreven,
 de dageraad van wat worden zal. Hij die de dag maakte,
 zal stralend licht zijn in hun ogen. Wie vasthoudt aan glorie die vergaat,
 zal zelf vergaan. Wie los durft laten, die zal leven.

12.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Ze zeggen dat je gestorven bent, en dat is ook zo.
 Je handen hebben de onze en de dingen om je heen losgelaten.
 Je kijkt niet meer door het raam naar het weer van vandaag.
 Je luistert niet langer als ergens een deur opengaat en je zegt niet meer: Kom binnen.
 Je zegt de woorden niet meer die je -met jouw stem en jouw ogen- vroeger altijd zei.
 Het is stil geworden om je heen. Maar toch horen wij je nog spreken
 en zien wij met gesloten ogen wat je deed, toen je nog gaande en staande bij ons was.
Nee, je zou pas echt dood zijn, als wij je konden vergeten! Fout! Bladwijzer niet
 gedefinieerd.
 en als je weggewist uit ons geheugen, ons niet meer bij zou staan
 met raad en daad van toen. Dat doe je dus nog
 als we over jou verhalen vertellen: hoe je het leven en de mensen zag
 en wat je doen zou als je voor de vragen stond waar wij voor komen staan.
 Nee, alles is nog niet voorbij, je leeft nog in onze verhalen over jou.
 Onze handen kunnen je niet meer vasthouden,
 maar wel onze woorden en de ogen van ons hart.
 En daar zul je leven tot eens alles is volbracht in een nieuwe hemel en aarde.

13.

Eerste lezing uit "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Als Sint-Jan gelijk heeft -en hij heeft gelijk, dat geloof ik rotsvast-
 God **is** liefde, dan is dood gaan, sterven: vallen in Gods hand, falling in love.
 En dan is er ook niets ergs, niets verschrikkelijks, niets dat huiver wekt
 in afscheid nemen, in weggaan voor goed. Christus tegemoet.
 Gaan van hier is dan met recht: starten in een nieuw bestaan
 omdat de volheid van liefde, van beminnen en bemind worden,
 vernieuwend, herscheppend, nieuw makend is.
 Als God Liefde is - en zo is het- dan is afgewezen worden, niet mee mogen doen,
 er niet bij horen, gelijk aan: vallen in leegte, in niets. 'n Hel. De hel.
 Maar in vrede zijn en gelukkig, dat is: vol geluk van binnen,
 dat is: je ogen sluiten, je overgeven aan de Liefde, dat is God.
 Tuimelen in Gods hand. Falling in love.

14.

Eerste lezing: Een droom die geen bedrog is.

Ik droomde eens en zie: ik liep aan 't strand bij lage tijd.
 Ik was daar niet alleen, want ook de Heer liep aan mijn zij.
 We liepen saam het leven door en lieten in het zand,
 een spoor van stappen,twee aan twee; de Heer liep aan mijn hand.
 Ik stopte en keek achter mij en zag mijn levensloop,
 in tijden van geluk en vreugd van diepe smart en hoop.
 Maar als ik goed het spoor bekeek, zag ik langs heel de baan,
 daar waar het juist het moeilijkst was, maar één paar stappen staan..
 Ik zei toen: Heer, waarom dan toch? Juist toen ik U nodig had,
 juist toen ik zelf geen uitkomst zag op het zwaarste deel van het pad...
 De Heer keek toen vol liefde mij aan en antwoordde op mijn vragen:
 Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was, toen heb ik jou gedragen.

15.

De eerste lezing is het zonnelied van Sint Franciscus

Allerhoogste, almachtige, goede Heer, aan u de lof, de glorie, de eer en alle zegen.
 Aan u alleen, Allerhoogste, komen ze toe,en niets is waardig uw naam te noemen.

Geprezen zijt gij, mijn Heer, met alle schepselen en vooral de heer broeder zon
 hij is de dag waarmee gij ons verlicht, mooi, stralend in grote luister,
 en van u, Allerhoogste, draagt hij het evenbeeld.
 Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster maan en om de sterren
 die gij aan de hemel hebt gevormd, helder, kostbaar en schoon.
 Geprezen zijt gij, mijn Heer, om broeder wind, om de lucht en de wolken
 en de heldere hemel en al het weer waardoor gij alle schepselen in leven houdt.
 Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster water, zo nuttig, nederig, kostbaar en zuiver.
 Geprezen zijt gij, mijn Heer, om broeder vuur, waardoor de nacht verlicht wordt,
 en die mooi, vrolijk, en onoverwinnelijk en krachtig is.
 Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster onze moeder aarde, die ons voedt en draagt
 en die allerlei vruchten voortbrengt en de kleurrijke bloemen en kruiden.

16.

Eerste lezing uit het boek "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Huil niet om mij, ik heb mijn doel bereikt.
 Waar kan een gelovig mens tenslotte beter zijn en veiliger geborgen
 dan in die eeuwigheid van vrede, liefde, God?
 Huil niet om mij, mijn lijden is ten einde.
 Voor mij geen zorgen meer, geen angst en nooit meer pijn.
 Wil niet verdrietig zijn zoals soms mensen doen
 die weten van verlies maar vreemd zijn aan 't gewin.
 Huil niet om mij, ik kreeg wat ik verlangde:
 de vrede, die uit God is, is mijn deel.
 Laat dat 'n troost zijn voor die achter blijven.
 Er komt 'n uur, waarop wij allen verenigd zijn in God, de God die Liefde is.

17.

De eerste lezing is een gedicht van René De Clercq

Mijn moeder was een heilige vrouw. O daar ligt blijdschap in dien rouw.
 Mijn moeder was heilig, en rein en zoet. Als de melk van haar borst...
 O mijn moeder was goed! En schoon, schoon oud! Niet één groef in haar wang,
 Haar ogen al ziel en haar woorden al zang!
 Gij hoordet, gij zaagt haar, en vroegt, mijn vriend:
 Ach jongen, waar hebt ge zo'n moeder verdiend!
 En toch, gij wist nog niet half wat zij deed
 Uit verborgen zorgen; hoe hard zij streed (In de nederigheid van haar weduwsmart,
 met een roos op 't gelaat en een doorn in 't hart!
 Haar kinderen schonk zij het brood uit haar mond,
 tot het laatste bloed uit haar warme wond..
 Mijn moeder!... Zoete gedachtenis, Beheers wat er goeds in mijn leven is!

18.

Eerste lezing het verhaal van de rups

Ken je het verhaal van de rups? Eerst spint de rups zich in, in een stevige cocon.
 En na een tijd barst de cocon open en een mooie vlinder komt tevoorschijn.
 Wanneer een rups, na het afscheid van haar veilige cocon,
 als een vlinder mag leven oog in oog met de zon,
 wat mag de mens dan verwachten na het pijnlijk afscheid op het perron.
 Hij zal heel ver reizen naar een gloednieuw station
 waar God zelf hem opwacht, zijn einddoel, zijn bron.

Ken je het verhaal van de graankorrel? Na wintertijd zaait de boer het graan,
 en duwt het diep in de grond, tot dat het kiemt en groeit en wederom
 nieuwe vruchten draagt. Zo is het leven van elke mens.
 Zoals de graankorrel sterven moet om vruchten te kunnen dragen,
 zo is ook de mens. Hij leeft en hij sterft,
 om nog voller en overvloediger te kunnen leven.

19.**Eerste Lezing** volgens Toon Hermans

Als 't rouwrumoer rondom jou is verstomd de stoet voorbij is,
 de schuifelende voeten, voel ik dat er een diepe stilte komt
 en in die stilte zal ik jou opnieuw ontmoeten.
 We zeggen veel te gauw: het is voorbij.
 Hij heeft alleen je lichaam weggenomen, niet wie je was en ook niet wat je zei.
 Ik zal nog altijd grapjes met je maken,
 we zullen samen door het stille landschap gaan.
 Nu je mijn handen niet meer aan kunt raken raak je mijn hart nog duidelijker aan.

20.**De eerste lezing** is een gedicht van Felix Timmermans

De kern van alle dingen is stil en eindeloos.
 Alleen de dingen zingen; ons lied is kort en broos.
 En donker zingt mijn bloed van heimwee zwaar doorwogen.
 Ik zeil langs regenbogen Gods stilte tegemoet.

21.**Eerste lezing** uit "De Profeet" van K.Gibran

En toen hij de stad binnenging, kwamen allen hem tegemoet en zij riepen hem toe als met één stem. En de oudsten der stad traden naar voren en zeiden:
 Ga nog niet van ons heen. Een middagstond zijt gij geweest in onze schemering,
 en uw jeugd heeft ons dromen doen dromen. Geen vreemdeling zijt gij onder ons, noch
 een gast, maar onze zoon en onze teer beminde. Laat onze ogen niet hongeren naar
 uw gelaat. Laat de golven der zee ons thans niet scheiden
 en de jaren die gij in ons midden hebt vertoefd een herinnering worden.
 Diep hebben wij u bemind. Maar sprakeloos was onze liefde
 en in sluiers was zij gehuld. Doch nu roept zij u met luide stem
 en wil onthuld voor u staan. En altijd is het zo geweest
 dat de liefde haar eigen diepte niet kent dan op het uur der scheiding.

22.**Eerste lezing** Uit "Menslief ik hou van je" van Phil Bosmans)

Je kunt niet leven zonder troost!
 Troost is echter geen alcohol, geen slaappil, geen spuit,
 die je slechts even verdoven,
 om je daarna in een nog zwartere nacht te storten.
 Troost bestaat niet in een vloed van woorden.
 Troost is als een milde zalf op 'n diepe wonde.
 Troost is als een onverwachte oase in een grote woestijn,
 die je weer doet geloven in het leven.
 Troost is als een zachte hand op je hoofd, die je tot rust brengt.
 Troost is als een zacht gelaat, vlakbij, van iemand die je tranen begrijpt,
 die luistert naar je gemarteld hart, die bij je blijft in je angst en je vertwijfeling,
 en die je een paar sterren laten zien.

23.

Eerste lezing volgens Hans Andreus "Voor een dag van morgen"

Wanneer ik morgen doodga, vertel het aan de bomen,
hoeveel ik van je hield, vertel het aan de wind, die in de bomen klimt
of uit de takken valt, hoeveel ik van je hield.
Vertel het aan een kind dat jong genoeg is om het te begrijpen,
vertel het aan een dier, misschien alleen maar door het aan te kijken,
vertel het aan de huizen van steen, vertel het aan de stad, hoe lief ik je had.
Maar zeg het aan geen mens, ze zouden je niet geloven,
ze zouden niet willen geloven dat alleen maar een man,
alleen maar een vrouw, dat een mens, een mens zo liefhad als ik jou.

24.

Eerste lezing: Marcel Weemaes

Indien ik je dragen kon over de diepe grachten van je gesukkel en je angsten heen,
dan droeg ik je, uren en dagen lang.
Indien ik de woorden kende om antwoorden te geven op je duizend vragen
over leven, over jezelf, over liefhebben en gelukkig worden,
dan praatte ik met je, uren en dagen lang.
Indien ik genezen kon wat omgaat in je hart aan onmacht, ontevredenheid
en onverwerkt verdriet, dan bleef ik naast je staan, uren en dagen lang.
Maar ik ben niet groter, niet sterker dan jij en ik weet niet alles
en ik kan niet zoveel, ik ben maar een vriend op je weg, al uren en dagen lang.
En ik kan alleen maar hopen dat je dit weet: je hoeft nooit alleen te vechten
of te huilen als je een vriend hebt voor uren en dagen lang.

25.

Eerste lezing is het gedicht "Troost" van Marinus Van Den Berg

Troost is er nog niet. Voor troost is het nog te vroeg. Er is nu geen troost.
Nu is er leegte en gemis. Zeg maar niet zoveel. Zoek maar geen woorden.
Ga maar zitten, luister maar. Houd ons maar vast. Wees maar stil met ons
Huil maar als je kunt. Niemand hoeft nu groot en flink te zijn.
We zullen wel opstaan uit ons verdriet, langzaam, op onze wijze, op onze tijd.
De steen zal wel omgewenteld worden. Troost ons maar niet.
Maar kom maar en reis met ons mee. Het verdriet is te zwaar voor ons alleen.

26.

Wij lezen uit Boerenpsalm van Felix Timmermans

O Heer laat mij nog lang werken. Laat het nog lang duren !
Het is zo goed en schoon en ik heb nog niet genoeg heimwee naar uwen hemel
om er mijn schup bij neer te leggen. Ik heb maar heimwee naar mijn veld.
O mijn God, en ik zeg U dank voor dit open veld,
waar Gij onzichtbaar over heen staat tot in het hoogste der luchten.
Ik zeg u dank 's nachts als ik u tussen de sterren hoor ruisen. Ik zeg U dank
om de lente, den zomer, den herfst en den winter, want het zijn vier gebaren
van uwe goedheid, en hun genot en vrucht zijn telkens dezelfde
en toch immer als voor den allereersten keer.

27.**Eerste lezing uit "De profeet" van Kahlil Gibran**

En de profeet zei: Jullie willen het geheim van de dood kennen, maar hoe vind je dat, tenzij je zoekt in het hart van het leven?

De uil wiens nachtogen blind zijn voor de dag kan het geheimenis van het licht niet ontsluiëren.

Als je de geest van de dood echt wilt aanschouwen, zet je hart dan wijdopen voor het lichaam van het leven, Want evenals de rivier en de zee zijn leven en dood één.

In de diepten van je gevoelens van hoop en verlangen ligt de stille kennis van het hiernamaals besloten.

Als zaden die onder de sneeuwlaag liggen te dromen, droomt je hart van de lente. Verlaat je op die dromen, want daarin gaat de poort naar de eeuwigheid schuil.

Wat is sterven anders dan naakt staan in de wind en opgaan in de zon?

En wat is ophouden met ademen anders dan de ademhaling bevrijden uit haar rusteloze getijden, opdat ze opstijgt, zich uitbreidt en God ongehinderd zoekt?

28.**De eerste lezing is van Phil Bosmans**

Vergeet de mooie dagen niet.

Als je moe bent, als je geen raad meer weet en je diep ongelukkig voelt, denk dan even terug aan al die mooie dagen thuis, op reis, toen we samen waren.

Vergeet de mooie dagen niet. Als je hart vol verdriet is, als schijnbaar alle hoop op nieuwe vreugde en geluk verdwenen is, zoek dan toch zorgvuldig in je herinnering.

Vergeet de mooie dagen niet. Want als je ze vergeet komen ze nooit meer terug. Neem jezelf helemaal opnieuw in handen.

Vul je hoofd met blije gedachten, je hart met aandacht, tederheid en liefde en je lieve mond met jouw lach en alles wordt weer goed.

Doe het voor mij, voor jullie, voor ons...Vergeet de mooie dagen niet.

29.**Lezing uit "Gelukkige mensen" van Frans Van Steenbergen**

De goede mens is de wegwijzer naar het verrijzenisgeloof.

Wie goed doet, kan dat goede alleen uit een goed hart halen:

Dat is een oude wijsheid. Het goede gaat de mens ter harte.

Goedheid bestaat uit hartelijke woorden en hartelijke daden.

Er zijn mensen die hun hele leven lang eenvoudig en goed leven.

Hun hart neigt spontaan naar het goede.

Dat wekt bij iedereen het verlangen hen nooit te vergeten.

Het is vanzelfsprekend dat zij prachtige wegwijzers worden naar het verrijzenisgeloof.

Als goede mensen sterven, zeggen wij spontaan met heel onze ziel en van harte: "tot weerziens!"

Dat is het grootste wonder dat goede mensen verrichten.

30.

Een andere betekenisvolle tekst gekozen door de familie.

H. : ORGELSPEL (na eerste lezing)

I. : TWEEDE LEZING

1.

Uit de eerste brief van de heilige apostel Johannes. 3, 1-2

Vrienden, Hoe groot is de liefde die de Vader ons betoond heeft!
Wij worden **kinderen van God** genoemd en wij zijn het ook.
De wereld begrijpt ons niet en ze kent ons niet omdat zij Hem niet heeft erkend.
Vrienden, nu reeds zijn wij kinderen van God en wat wij zullen zijn,
is nog niet geopenbaard; maar wij weten dat wanneer het geopenbaard wordt,
wij aan Hem gelijk zullen zijn omdat **wij Hem zullen zien** zoals Hij is.
Wij zijn overgegaan van de dood naar het leven; wij weten het,
omdat wij onze broeders en zusters liefhebben. De mens zonder liefde is nog
in het gebied van de dood. **Wat liefde is**, hebben wij geleerd van Christus:
Hij heeft zijn leven voor ons gegeven.
Dus zijn ook wij verplicht ons leven te geven voor onze broeders en zusters.

2.

Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen v. Tessalonica. 4, 13-18

Zusters en broeders, Wij willen u niet in onwetendheid laten over het lot van hen
die ontslapen zijn; gij moogt niet bedroefd zijn zoals de andere mensen
die geen hoop hebben. Wij geloven immers dat Jezus gestorven is
en weer opgestaan; evenzo zal God hen die in Jezus zijn ontslapen, levend met
Hem meevoeren. Zo zullen wij voor altijd samen zijn met de Heer.
Troost elkander dan met deze woorden.

3.

Uit de brief van Paulus aan de christenen van Rome. 14, 7-12

Zusters en broeders, Niemand van ons leeft **voor zichzelf alleen**, niemand sterft
voor zichzelf alleen. Zolang wij leven, **leven wij voor de Heer**, en sterven wij,
dan sterven wij voor de Heer: of wij leven of sterven, Hem behoren wij toe.
Daarvoor is Christus gestorven en weer levend geworden: om Heer te zijn over
doden en levenden. Allen zullen wij verschijnen voor de rechterstoel van God.
Want er staat geschreven: "Zowaar Ik leef- zegt de Heer -,
voor Mij zal elke knie zich buigen en elke tong zal God lofprijzen."
Zo zal dan ieder van ons rekenschap afleggen voor zichzelf.

4.

Wij lezen enkele verzen uit psalm 73 73,23-28

Bij U, ik ben altijd bij U. Gij houdt mij vast, uw hand in mijn hand.
Alles zult Gij ten goede leiden, Gij voert mij mee in uw raadsbesluit.
Wat is de hemel voor mij zonder U, wat moet ik op aarde als Gij niet bestaat?
Al wordt mijn lichaam ook afgebroken, al sterft mijn hart, Gij zijt mijn Rots,
mijn God, de toekomst die op mij wacht. Ver weg van U is het geen leven,
U ontrouw zijn is niemand zijn.
Bij u, mijn hoogste goed. Mijn God, bij U ben ik geborgen.

5.**Uit de Openbaring van de heilige apostel Johannes. 21, 1-7**

Ik, Johannes, zag **een nieuwe hemel en een nieuwe aarde**; de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen en de zee bestond niet meer. En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, van God uit de hemel neerdalen, schoon als een bruid die zich voor haar man heeft getooid. Toen hoorde ik een machtige stem die riep van de troon: "Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. En Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij." En Hij die op de troon is gezeten, sprak: "**Zie, ik maak alles nieuw.** Wie dorst heeft zal Ik te drinken geven uit de bron van het water des levens, om niet. Ik zal zijn God zijn en hij mijn kind."

6.**Uit het boek van Jezus Sirach. 14, 17-19 17,9-10**

Al wat leeft, verslijt als een kleed en vanouds geldt de beschikking: **gij moet sterven.** Zoals met het loof aan een tierige boom - hij laat zijn bladeren vallen en weer andere groeien - zo gaat het met de mensen van vlees en bloed: het ene geslacht gaat dood, het andere wordt geboren. Ieder werk wordt voos en vergaat en met het werk verdwijnt ook de maker. De Heer heeft de mens uit de aarde geschapen en heeft hem weer tot haar doen terugkeren. Hij schonk hun een aantal dagen en een bestemde tijd en gaf hun de macht over de dingen op de aarde. Hij heeft hen bekleed met een kracht als de zijne en hen **gemaakt naar zijn beeld.** Hij heeft hen vervuld met onderscheidingsvermogen; Hij toonde hun het goed en het kwaad. Hij heeft zijn oog in hun hart geplant om hun te laten zien hoe groot zijn werken zijn, zodat zij van de grootheid van zijn werken gewagen en zijn heilige Naam prijzen. Uiteindelijk zal de Heer opstaan en hun geven naar hun verdienste.

7.**Uit de eerste brief van de heilige apostel Johannes 4, 7-10**

Vrienden, laten wij elkander liefhebben, want de liefde komt van God. **Iedereen die liefheeft, is een kind van God,** en kent God. De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde. En de liefde die God is, heeft zich onder ons geopenbaard doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft, om ons het leven te brengen. Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad, maar **Hij heeft ons liefgehad,** en Hij heeft zijn Zoon gezonden om door het offer van zijn leven onze zonden uit te wissen.

8.**Uit de brief van Paulus aan de christenen van Rome 8, 31-39**

Zusters en broeders, Indien God voor ons is, **wie zal dan tegen ons zijn?** Hij heeft zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard; voor ons allen heeft Hij Hem overgeleverd. En zou Hij ons na zulk een gave ook niet al het andere schenken? Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? God die rechtvaardigt? Wie zal hen veroordelen? Christus Jezus misschien, die gestorven is, meer nog, die is opgewekt en die gezeten aan Gods rechterhand, voor ons ten beste spreekt? **Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?** Verdrukking wellicht of nood, vervolging, honger, naaktheid, levensgevaar of het zwaard? Maar over dit alles zegevieren wij glansrijk dank zij Hem die ons heeft liefgehad. En ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch heerschappijen, heden noch toekomst, geen krachten, hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel bij machte is ons te scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus onze Heer.

9.**Uit de brief van Paulus aan de christenen van Fillipi 3, 20-21, 41 7-9**

Zusters en broeders, **Ons vaderland is in de hemel,** en uit de hemel verwachten wij onze Verlosser, de Heer Jezus Christus. Hij zal ons armzalig **lichaam herscheppen** en het gelijkvormig maken aan zijn verheerlijkt lichaam, met dezelfde kracht die Hem in staat stelt het heelal aan zich te onderwerpen. Daarom, mijn beminde broeders en zusters naar wie ik zo verlang, mijn vreugde en mijn kroon, houdt aldus stand in de Heer. **De vrede van God,** die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus. Ten slotte, houdt uw aandacht gevestigd op al wat waar is, al wat edel is, wat rechtvaardig is en rein, beminnelijk en aantrekkelijk, op al wat deugd heet en lof verdient. En brengt in praktijk wat u geleerd is en overgeleverd, en wat gij van mij hebt gehoord en gezien. Dan zal de God van vrede met u zijn.

10.**Uit de tweede brief van Paulus aan de christenen v. Korinte 4,14 - 5, 1, 6-9**

Zusters en broeders, wij weten dat God, die de Heer Jezus uit de dood heeft opgewekt ook ons ten leven zal wekken. Wij geven daarom de moed niet op. Al gaan we uiterlijk gezien ten onder, innerlijk worden wij van dag tot dag een nieuwe mens. Wij houden onze ogen gericht, niet op het zichtbare, maar op het onzichtbare. Wat wij zien gaat voorbij, de onzichtbare dingen duren eeuwig. Wij weten immers: als de **tent** die onze **aardse woning** is, wordt neergehaald, heeft God voor ons een gebouw gereed **in de hemel,** een onvergankelijk, niet door mensenhanden vervaardigd huis. Daarom houden wij altijd **goede moed.** Wij zijn ons bewust dat wij, zolang wij thuis zijn in het lichaam, ver zijn van de Heer. Wij leven in geloof, wij zien Hem niet. Maar wij houden goede moed . Onze enige betrachting is Hem te behagen.

11.**Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen van Korinte 15, 51-57**

Broeders en zusters, Ik deel u een **mysterie** mee: wij zullen niet allen sterven, maar wij zullen allen **van gedaante veranderen**, opeens, in een oogwenk, bij de laatste bazuinstoot; want de bazuin zal weerklinken en de doden zullen verrijzen in onvergankelijkheid en wij, wij zullen van gedaante veranderen. Want dit vergankelijke moet met onvergankelijkheid worden bekleed, en dit sterfelijke met onsterfelijke. En wanneer dit vergankelijke met onvergankelijkheid is bekleed, en dit sterfelijke met onsterfelijke, dan zal het woord van de Schrift in vervulling gaan: De dood is verslonden, de zege is behaald! Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw engel? De engel van de dood is de zonde en de kracht van de zonde is de wet. Maar God zij gedankt die ons de overwinning geeft door Jezus Christus, onze Heer.

12.**Uit de klaagliederen van Jeremia 3, 17-26**

Het geluk bleef verre van mij; wat welstand is, wist ik niet meer. Mijn hoop op de Heer blijkt vervlogen, ik leef zonder hoop. Ik denk aan mijn nood en ellende; dit vergiftigt mijn leven. Ik blijf er aldoor aan denken, het weegt op mij als een last. Desondanks prent ik mij in, en dat geeft mij hoop: Zonder einde is de genade van de Heer, onuitputtelijk is zijn erbarmen. Uw grote trouw is iedere morgen weer nieuw. Ik behoor aan de Heer, -zegt mijn hart-. **Hij blijft mijn hoop**. Goed is de Heer voor wie hoopt, voor iedereen die Hem zoekt. Goed is het, in stilte, op redding van de Heer te wachten.

13.**Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen v. Korinthe. 15, 35-44**
(vrije bewerking)

"Als iemand mij vraagt: **Hoe** bestaat het leven van degenen die gestorven zijn? En als zij blijven leven, met welk lichaam leven zij dan?"
Dan antwoord ik: Het is **onzinnig**, vragen te stellen **over het hóe**.
Kijk maar eens naar het leven in de natuur:
Elke zaadkorrel moet eerst sterven vooraleer deze nieuw leven kan voortbrengen. Als gij zaad in de aarde werpt, heeft het nog niet de vorm die het zal krijgen bij het groeien; maar gij zaait gewoon een korrel tarwe of andere planten. God heeft groeikracht gegeven aan iedere zaadkorrel naar eigen vorm. Alle levensvormen zijn immers verschillend van aard.
Zo is er ook **een hemels bestaan** dat niet vergeleken kan worden met het aardse, even verschillend als de schittering van de zon verschilt van het licht van de maan en de sterren. Zo is het ook bij de dood van een mens: in vergankelijkheid werd hij gezaaid om in onvergankelijkheid tot leven te komen. Wat gezaaid werd in geringheid en zwakte staat op in heerlijkheid en kracht. Een lichaam dat beziel was wordt ten grave gedragen, een nieuw bestaan wordt tot leven gewekt.

14.

Uit het boek Prediker. 3, 1-11

Alles heeft zijn uur, alle dingen onder de hemel hebben **hun tijd**.

Er is een tijd om te baren en een tijd om te sterven,
 een tijd om te planten en een tijd om wat geplant is te oogsten.
 Een tijd om af te breken en een tijd om op te bouwen.
 Een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,
 een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen.
 Een tijd om stenen weg te gooien en een tijd om stenen te verzamelen,
 een tijd om te omhelzen en een tijd om van omhelzen af te zien.
 Een tijd om te zoeken en een tijd om te verliezen,
 een tijd om te bewaren en een tijd om weg te doen.
 Een tijd om stuk te scheuren en een tijd om te herstellen,
 een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken.
 Ik overzag de bezigheden die God de mensen heeft opgelegd.
 Alles wat Hij doet is goed op zijn tijd

14A

Tweede lezing: Naar het boek Prediker 3, 1-11

“Alles heeft zijn tijd en uur”. Zo gaat dat in deze wereld.

Geboren worden en sterven, zaaien en maaien: alles heeft zijn tijd.
 Verwonden en genezen, kwetsen en helen, breken en bouwen: alles heeft zijn tijd.
 Treuren en troosten, rouwen en trouwen: alles heeft zijn tijd.
 Er is een tijd van weten en een tijd van vergeten,
 een tijd van tederheid en een tijd van eenzaamheid,
 een tijd van omhelzen en van afwenden, van vernietigen en van herstellen.
 Er is een tijd van zoeken: een thuis vinden, zinvol leven
 en een tijd van verliezen: nergens blijven, niemand hebben.
 Er is een tijd van brood en een tijd van nood.
 Ja, alles gebeurt op uur en tijd: zwijgen en spreken,
 geluk en ongeluk, oorlog en vrede, dood en leven.
 Alles heeft zijn tijd. God heeft alles op het juiste moment bepaald
 Maar niet alles kan de mens doorgronden.
 Er valt niets aan toe te voegen en niets gaat eraf.
 God heeft het zo beschikt dat de mens ontzag voor Hem kan hebben”.
 Het zijn Gods woorden verbonden met jouw tijd, jouw leven.

15.

Wij lezen psalm 126

Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap - dat zal een droom zijn.
 Wij zullen zingen lachen, gelukkig zijn.
 Dan zegt de wereld: 'Hun God doet wonderen.'
 Ja, Gij doet wonderen, God in ons midden, Gij onze vreugde.
 Breng ons dan thuis, keer ons tot leven zoals rivieren in de woestijn
 die, als de regen valt, opnieuw gaan stromen.
 Wie zaait in droefheid zal oogsten in vreugde.
 Een mens, gaat zijn weg en zaait onder tranen.
 Zingende keert hij terug met zijn schoven.

16.

Uit het boek Jezus Sirach 26,1-**Gelukkig de man die een goede echtgenote heeft:**

zijn leven zal dubbel zo mooi zijn. Een kranige vrouw is de vreugde van haar echtgenoot, zijn leven lang zal hij gelukkig zijn.

Een waardevolle vrouw is een grote gave, een geschenk van de Heer voor wie Hem dienen. Al zijn ze rijk, al zijn ze arm in hun hart leeft altijd de vreugde en in alle omstandigheden ligt de glimlach op hun gelaat.

De bevalligheid van de vrouw behaagt aan haar man en haar talenten brengen welzijn in het gezin.

Een echtgenote die op haar taak is voorbereid en die deze taak bescheiden en bekwaam weet te vervullen, is een geschenk van God.

Een man die met vaste hand leiding kan geven is een sterke steun voor zijn vrouw. Van onschatbare waarde is de man die zich weet te beheersen.

Als de opgang van de zon over de bergen van de Heer, zo zal de kracht van de man en de bevalligheid van de vrouw een schitterend licht zijn in huis.

17.

Wij lezen uit het boek Jezus Sirach. 17, 1-10

De Heer heeft de mens uit de aarde geschapen en heeft hem weer tot haar doen terugkeren. Hij schonk hun een aantal dagen en een bestemde tijd en gaf hen de macht over de dingen op de aarde. Hij heeft hem bekleed met een kracht als de zijne en hen gemaakt naar zijn beeld.

In al wat leeft heeft Hij de vrees voor de mens gelegd en hem tot heer gemaakt over dieren en vogels. Hij heeft hun tong gevormd en hun ogen en hun oren en hun een hart gegeven om te denken. Hij heeft hen vervuld met onderscheidingsvermogen; Hij toonde hun het goed en het kwaad.

Hij heeft zijn oog in hun hart geplant om hun te laten zien hoe groot zijn werken zijn, zodat zij van de grootheid van zijn werken gewagen en zijn heilige naam prijzen.

Hoe groot is de barmhartigheid van de Heer en hoe genadig is Hij voor wie zich tot Hem bekeren ! Want voor de mens is niet alles bereikbaar, omdat het mensenkind niet onsterfelijk is.

18.

Wij lezen uit het boek der Spreuken 31,10-31

Een sterke vrouw, wie zal haar vinden? Haar waarde gaat die van edelstenen te boven. Het hart van haar man vertrouwt op haar, want zij brengt hem geluk alle dagen van haar leven. Zij zoekt zorgvuldig wol en linnen uit en haar handen verrichten er wonderen mee. Zij staat op als het nog donker is, en zorgt voor het eten van gans haar gezin. Zij heeft oog voor de behoeftige en laat de misdeelde niet in de steek. Wat zij zegt, getuigt van wijsheid, zij straalt kracht en waardigheid uit. Zij gaat de gangen van haar gezin na en heeft voor iedereen evenveel aandacht.

Haar kinderen staan op en zijn trots op haar, haar man staat op om haar te roemen.

Er zijn veel vrouwen in de wereld naar wie we opkijken, maar geen zoals zij.

Bevalligheid is bedrieglijk en schoonheid is zo tijdelijk.

Maar een vrouw die de Heer bemint, moet geprezen worden

Daar ligt het geheim van de sterke vrouw.

19.**Uit de tweede brief van Paulus aan de christenen van Korinte 1, 1-5**

Zusters en broeders, Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader vol ontferming en de God van alle vertroosting. Hij troost ons in al onze tegenspoed,

zodat wij in staat zijn anderen te troosten in al hun noden, dank zij de troost die wij van God ontvangen. Want wij delen volop in het lijden van Christus; maar door Christus wordt ons ook overvloedige vertroosting.

20.**Uit de eerste brief van Paulus aan de Korintiërs 1 Kor 12,31;13,1-8a**

Zusters en Broeders, Streef naar de hoogste gaven!

Maar eerst wijs ik u een weg die verheven is boven alles.

Al spreek ik de taal van engelen en mensen, als ik de liefde niet heb, ben ik een galmend bekken of een schelle cimbaal.

Al heb ik de gave van de profetie, al ken ik alle geheimen en alle wetenschap, al heb ik het volmaakte geloof dat bergen zou kunnen verzetten, als ik de liefde niet heb ben ik niets.

Al deel ik al mijn bezit uit, al geef ik mijn lichaam prijs aan de vuurdood:

Als ik de liefde niet heb, baat het mij niets.

De liefde is lankmoedig en goedertieren; de liefde is niet afgunstig,

zij praat niet, zij beeldt zich niets in. Zij geeft niet om de schone schijn,

zij zoekt zichzelf niet, zij laat zich niet kwaad maken

en rekent het kwade niet aan. Zij verheugt zich niet over onrecht,

maar vindt haar vreugde in de waarheid. Alles verdraagt zij, alles gelooft zij,

alles hoopt zij, alles duldt zij. De liefde vergaat nooit.

Woorden van profeten verdwijnen, aan taal en kennis komt een einde.

Ach, al wat wij weten is stukwerk - en onze diepste dromen zijn zo vluchtig.

Maar als het oneindige aanbreekt, houdt al het eindige op.

Nu nog zien wij spiegelbeelden - onduidelijk, eenmaal staan wij oog in oog met God.

Nu weet ik nog niet de helft, ooit, eenmaal, zal ik alles weten zoals Hij alles weet

van mij. Geloof, hoop en liefde zullen blijven, alle drie, maar de grootste is de liefde.

21.**Uit het tweede boek Makkabeeën 7, 27-28 en 22-23**

In deze lezing spreekt een moeder tot haar kind dat sterven gaat:

Mijn kind, ik heb je negen maanden in mijn schoot gedragen

en tot op deze leeftijd je verzorgd, grootgebracht en verpleegd.

Ik bid je, mijn kind, beschouw de hemel en de aarde, met alles wat ze bevatten en bedenk dat God dit uit het niet heeft geschapen.

Ik weet niet, hoe je in mijn schoot werd gevormd;

want niet ik heb je adem en leven geschonken of het groeien in jou geleid.

Neen, het was de Schepper der wereld; Hij bewerkt het ontstaan van de mens, zoals Hij van alles de oorsprong is.

In zijn barmhartigheid zal Hij je eens weer adem en leven schenken.

22. Of een andere bijbelse lezing gekozen door de familie.

J. : T U S S E N Z A N G

1. Laat hen slapen, laat hen rusten T.: Riet Vanloo – M.: An Willems

Refrein: Laat hen slapen, laat hen rusten, wieg hen in jouw eeuwigheid (2X)

1. We denken aan wie ons verliet en we voelen diep verdriet.
Met jou delen we de pijn, wil ons troosten, bij ons zijn
2. We kunnen het niet goed verstaan. Waarom moesten ze al gaan?
Aan jou stellen we de vraag: help ons door de dag vandaag.
3. We staan in leegte voor hun graf en we vragen ons dan af:
Zijn ze echt heel dicht bij jou? Zonder honger, zonder kou?

2. Nummer 922 Als God ons thuis brengt - T.: naar Psalm 126 – M.: B. Huijbers

Refrein: Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap, dat zal een droom zijn. (2X)

Koor:

1. Wij zullen zingen, lachen, gelukkig zijn. Dan zegt de wereld: 'Hun God doet wonderen'.
Ja, Gij doet wonderen, God in ons midden, Gij onze vreugde.
2. Breng ons dan thuis, keer ons tot leven, zoals rivieren in de woestijn die als de regen valt opnieuw gaan stromen. Wie zaait in droefheid, zal oogsten in vreugde. Een mens gaat zijn weg en zaait onder tranen. Zingende keert hij t'rug met zijn schoven.

3. Nummer 412 Al heeft Hij ons verlaten T.: Schulte Nordholt – M.: Teschner 1615

Koor:

Al heeft Hij ons verlaten, Hij laat ons nooit alleen. Wat wij van Hem bezaten, is altijd om ons heen. Als zonlicht om de bloemen, een moeder om haar kind: teveel om op te noemen, zijn wij door Hem bemind.

Allen:

Al is Hij opgenomen, houd in herinnering, dat Hij terug zal komen zoals Hij van ons ging. Wij leven van vertrouwen, dat wij zijn majesteit van oog tot oog aanschouwen in alle eeuwigheid.

4. Nummer 118 Houd mij in leven T.: naar Psalm 25 – M.: B. huijbers

Koor: Houd mij in leven, wees Gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Allen: Houd mij in leven, wees Gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Koor: Omdat Gij zijt zoals Gij zijt: zie naar mij om en wees mij genadig,
want op U wacht ik een leven lang.

Allen: Steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Koor: Zijt gij het, Heer, die komen zal, of moeten wij een ander verwachten?
Heer, mijn God, ik ben zeker van U.

Allen: Houd mij in leven, wees gij mijn redding. Steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Koor: Gij geeft uw woord aan deze wereld, Gij zijt mijn lied, de God van mijn vreugde,
naar U gaat mijn verlangen, Heer.

Allen: Steeds weer zoeken mijn ogen naar U,

Houd mij in leven, wees Gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

5. Nummer 559 De Heer heeft mij gezien T.: H.Oosterhuis – M.: B.Huijbers

Koor:

De Heer heeft mij gezien en onverwacht ben ik opnieuw geboren en getogen.
Hij heeft mijn licht ontstoken in de nacht, gaf mij een levend hart en nieuwe ogen.
Zo komt Hij steeds met stille overmacht, en zo neemt Hij voor lief mijn onvermogen.

Allen:

Hij doet met ons, Hij gaat ons in en uit, heeft in zijn handen onze naam geschreven.
De Heer wil ons bewonen als zijn huis, plant als een boom in ons zijn eigen leven,
wil met ons spelen, neemt ons tot zijn bruid; en wat wij zijn, Hij heeft het ons gegeven.

Gij geeft het uw beminden in de slaap, Gij zaait uw naam in onze diepste dromen.
Gij hebt ons zelf ontvankelijk gemaakt, zoals de regen neerdaalt in de bomen,
zoals de wind, wie weet waarheen hij gaat, zo zult Gij uw beminden overkomen.

6. Nummer 941 Niets gaat verloren van wat God T.: J.Yperman - M.: G.Philippeth

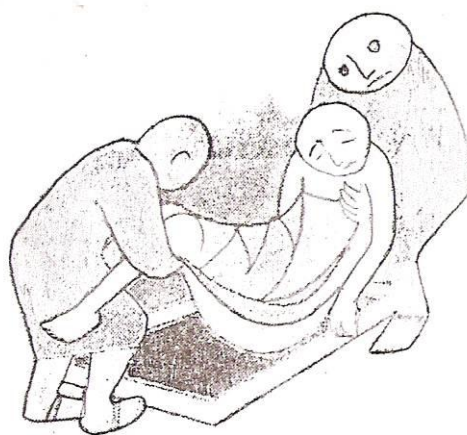
Refrein: Niets gaat verloren van wat God ons gegeven heeft.

1. Wij hoeven niet te treuren zoals zij die onze hoop niet delen. Want wij geloven dat deze mens die ons zo nabij was voor altijd met de Heer zal samen zijn.
2. Dit zegt Jezus de Heer: Ik ben de verrijzenis en het leven. Wie in Mij gelooft, al is hij ook gestorven, hij zal niet sterven, niet voorgoed verloren gaan.
3. Dit is de wil van de Vader, dat ik niets laat verloren gaan van wat Hij Mij in handen heeft gegeven, maar dat Ik alles weer verrijzen doe.

Liefde draagt.

Als we dit doen voor elkaar
een leven lang, ten einde toe,
dan is er hoop
dat wij gedragen worden
over de dood
niet enkel in de herinnering
van enkelen,
maar in de Liefde
die ons allen wacht
en draagt.

Liefde draagt

M.J. Joen

K. : EVANGELIE
-----**1.****Uit het evangelie volgens Johannes. 14, 1-6**

In die tijd sprak Jezus: "Laat uw hart niet verontrust worden. Gij gelooft in God, **gelooft ook in Mij. In het huis van mijn Vader is ruimte voor velen.** Ware dit niet zo, dan zou Ik het u hebben gezegd, want Ik ga heen om een plaats voor u te bereiden. En als Ik ben heengegaan en een plaats voor u heb bereid, kom Ik terug om u op te nemen bij Mij, opdat ook gij zult zijn waar Ik ben. Gij weet waar Ik heenga, en ook de weg daarheen is u bekend." Thomas zei tot Hem: "Heer, wij weten niet waar Gij heengaat: hoe moeten wij dan de weg kennen?" Jezus antwoordde hem: "**Ik ben de weg, de waarheid en het leven.** Niemand komt tot de Vader tenzij door Mij."

2.**Uit evangelie volgens Johannes. 15, 9-17**

In die tijd sprak Jezus: Zoals de Vader Mij heeft liefgehad, zo heb ook Ik u liefgehad. **Blijft in mijn liefde.** Dit zeg Ik u, opdat mijn vreugde in u moge zijn en uw vreugde volkomen moge worden. Dit is mijn gebod, **dat gij elkaar liefhebt, zoals Ik u heb liefgehad.** Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden. Gij zijt mijn vrienden, als gij doet wat Ik u gebied. Ik noem u geen dienaars meer, want de dienaar weet niet wat zijn heer doet, maar u heb Ik vrienden genoemd, want ik heb u alles meegedeeld wat ik van de Vader heb gehoord. Niet gij hebt Mij uitgekozen, maar Ik u en Ik heb u **de taak gegeven** op tocht te gaan en **vruchten** voort te brengen, die blijvend mogen zijn. Dan zal de Vader u geven al wat gij Hem in mijn Naam vraagt. Dit is mijn gebod, dat gij elkaar liefhebt.

3.**Uit het evangelie volgens Lucas. 12, 35-40**

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: **Houdt uw lenden omgord en de lampen brandend!** Gedraagt u als mensen die wachten op de terugkomst van hun heer die naar de bruiloft is, om, als hij aankomt en klopt, hem aanstonds open te doen. Gelukkig de dienaars die de Heer bij zijn komst wakende zal vinden. Voorwaar, Ik zeg u: Hij zal zich omgorden en hij zal hen aan tafel nodigen en langs hen gaan om te bedienen. Al komt hij ook in de tweede of in de derde nachtwake, gelukkig zijn de dienaars die hij zo aantreft. Begrijpt dit wel: als de eigenaar van het huis wist op welk uur de dief zou komen, zou hij in zijn huis niet laten inbreken. **Weest ook gij bereid,** omdat de Mensenzoon komt op het uur waarop gij het niet verwacht.

4.

Uit het evangelie volgens Johannes 11, 17-27

Bij zijn aankomst te Betanië bevond Jezus dat **Lazarus** al vier dagen in het graf lag. Betanië nu was dicht bij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer drie kilometer. Vele joden waren dan ook naar Marta en Maria gekomen om hen te troosten over het verlies van hun broer. Zodra Marta hoorde dat Jezus op komst was, ging zij Hem tegemoet; Maria echter bleef thuis. Marta zei tot Jezus: "Heer, als Gij hier waart geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat wat Gij ook aan God vraagt, God het U zal geven." Jezus zei tot haar: "Uw broer zal verrijzen." Marta antwoordde: "Ik weet dat hij zal verrijzen, bij de verrijzenis op de laatste dag." Jezus zei haar: "Ik ben de verrijzenis en het leven. **Wie in mij gelooft, zal leven**, ook al is hij gestorven, en ieder die leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof jij dit?" Zij zei tot Hem: "Ja, Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon van God die in de wereld komt."

5.

Uit het evangelie volgens Johannes 11, 17.32-45

Bij zijn aankomst te Betanië bevond Jezus dat **Lazarus** al vier dagen in het graf lag. Toen Maria op de plaats kwam waar Jezus zich bevond en Hem zag, viel zij Hem te voet en zei: "Heer, als Gij hier waart geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn." Toen Jezus haar zag wenen, en eveneens de Joden die met haar waren meegekomen, doorliep Hem een huivering en diep ontroerd sprak Hij: "Waar hebt gij hem neergelegd?" Zij zeiden Hem: "Kom en zie, Heer." **Jezus begon te wenen** zodat de joden zeiden: "Zie eens hoe Hij van hem hield." Maar sommigen onder hen zeiden: "Kon Hij die de ogen van een blinde opende, ook niet maken dat deze niet stierf?" Bij het graf gekomen, overviel Jezus opnieuw een huivering. Het was een rotsgraf en er lag een steen voor. Jezus zei: "Neem de steen weg." Marta, de zuster van de gestorvene, zei Hem: "Hij riekt al want het is reeds de vierde dag." Jezus gaf haar ten antwoord: "Zei Ik u niet dat **als gij gelooft, gij Gods heerlijkheid zult zien?**" Na deze woorden riep Hij met luide stem: "Lazarus, kom naar buiten!" De gestorvene kwam naar buiten, voeten en handen met zwachtels gebonden en met een zweetdoek om zijn gezicht. Jezus beval hun: "Maak hem los en laat hem gaan." Vele joden die naar Maria waren gekomen en zagen wat Jezus gedaan had, geloofden in Hem.

6.

Uit het evangelie volgens Marcus. 13, 33-37

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: Weest op uw hoede; **weest waakzaam**, want gij weet niet wanneer het ogenblik daar is. Het is er mee als met een man die in het buitenland vertoeft. Bij het verlaten van zijn huis heeft hij aan zijn dienaars het beheer overgedragen, **aan ieder zijn taak** toegewezen en de deurwachter bevolen waakzaam te zijn. Weest dus waakzaam, want ge weet niet wanneer de heer des huizes komt, 's avonds laat of midden in de nacht, bij het hanengekraai of 's morgens vroeg. Als hij onverwacht komt, laat hij u dan niet slapend vinden. En wat Ik tot u zeg, zeg Ik tot allen: weest waakzaam!

7.

Uit het evangelie volgens Lucas. 23, 44 - 24, 6

Het was omtrent het zesde uur; er viel duisternis over heel de streek tot aan het negende uur toe doordat de zon geen licht meer gaf. Het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor. Toen riep Jezus met luide stem: "**Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.**" Nadat Hij dit gezegd had, gaf hij de geest. Nu was er een zekere Jozef, lid van de Hoge Raad, een welmenend en rechtschapen man. Deze ging naar Pilatus en vroeg om het lichaam van Jezus. Na het van het kruis te hebben genomen, wikkelde hij het in een lijkwade. Vervolgens legde hij Hem in een graf, dat in steen was uitgehouwen en waarin nog nooit iemand was neergelegd. Op de eerste dag van de week echter gingen de vrouwen zeer vroeg in de morgen naar het graf met welriekende kruiden die zij klaar gemaakt hadden. Zij vonden de steen weggerold van het graf, gingen er binnen maar vonden er het lichaam van de Heer Jezus niet. Terwijl zij niet wisten wat daarvan te denken, stonden er plotseling twee mannen voor hen in een stralend wit kleed. Toen zij van schrik bevangen, het hoofd naar de grond bogen, vroegen de mannen haar: "Waarom zoekt ge de levende bij de doden? Hij is niet hier, **Hij is verrezen.**"

8.

Uit het evangelie volgens Marcus. 4, 35-41

Tegen het vallen van de avond sprak Jezus tot zijn leerlingen: "**Laten we oversteken.**" Zij stuurden het volk weg en namen Hem mee zoals Hij daar in de boot zat; andere boten begeleidden Hem. Er stak een **hevige storm** op en de golven sloegen over de boot, zodat hij al vol liep. Intussen lag Hij aan de achtersteven op het kussen te slapen. Ze maakten Hem wakker en zeiden Hem: "Meester, raakt het U niet dat wij vergaan?" Hij stond op, richtte zich met een dwingend woord tot de wind en sprak tot het water: "Zwijg, stil!" De wind ging liggen en het werd volmaakt stil. Hij sprak tot hen: "**Waarom zijt ge zo bang?** Hoe is het mogelijk dat ge nog geen geloof bezit?" Zij werden door een grote vrees bevangen en vroegen elkaar: "Wie is Hij toch, dat zelfs wind en water Hem gehoorzamen?"

9.

Uit het evangelie volgens Lucas. 7, 11-17

In die tijd begaf Jezus zich naar een stad die **Nain** heette; zijn leerlingen en een grote groep mensen gingen met Hem mee. Hij was juist in de nabijheid van de stadspoort gekomen, toen daar een dode werd uitgedragen, de **enige zoon van zijn moeder** die weduwe was. Een groot aantal mensen uit de stad vergezelde haar. Toen de Heer haar zag, gevoelde Hij medelijden met haar en sprak: "Schrei maar niet." Daarop trad Hij op de lijkbaar toe en raakte die aan. De dragers bleven staan en Hij sprak: "**Jongeling, ik zeg je: sta op!**" De dode kwam overeind zitten en begon te spreken, en Jezus gaf hem aan zijn moeder terug. Allen werden door ontzag bevangen en zij verheerlijkten God, zeggende: "Een groot profeet is onder ons opgestaan" en "God heeft genadig neergezien op zijn volk."

10.

Uit het evangelie volgens Lucas. (Luc.12, 22-31 en Marc.6,25-33)

Jezus zei tegen zijn leerlingen: “Om deze reden zeg ik tegen jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Want het leven is meer dan voedsel en het lichaam meer dan kleding. Kijk naar de vogels: ze zaaien niet en oogsten niet, ze hebben geen voorraadkamer en geen schuur, het is God die ze voedt. Hoeveel meer zijn jullie niet waard dan de vogels! Wie van jullie kan door zich zorgen te maken één el aan zijn levensduur toevoegen? Als jullie dus zelfs het geringste al niet kunnen, waarom maken jullie je dan zorgen over de rest? Kijk naar de lelies, kijk hoe ze groeien. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen? Ook jullie moeten niet nadenken over wat je zult eten en wat je zult drinken, en jullie moeten je niet door zorgen laten kwellen. De volken van deze wereld jagen die dingen na, maar jullie Vader weet dat je ze nodig hebt. Zoek liever zijn koninkrijk, en die andere dingen zullen je erbij gegeven worden.

11.

Uit het evangelie volgens Johannes 12, 24-25.27-28a

De natuur kan ons veel leren over sterven om te leven.

In die tijd nam Jezus het woord en zei : ‘Een graankorrel blijft maar een graankorrel als hij niet in de aarde valt en sterft. Maar als hij sterft, brengt hij rijke vrucht voort. Wie zijn leven veilig wil stellen, zal het verliezen. Maar wie zijn leven prijsgeeft, zal het behouden en eeuwig leven. Nu ben Ik bedroefd, want mijn uur van sterven is aangebroken. Wat zal Ik zeggen : ‘Vader, red Mij uit dit uur ? Maar daarom ben Ik juist tot dit uur gekomen. Vader, toon Mij uw heerlijkheid.’

12.

Vrije vertaling uit het evangelie volgens Johannes 21, 15-17

Ze kwamen een eind achterop, Jezus en Petrus. Het was een stille avond en het was fris aan het meer. Het was Jezus die de stilte verbrak: “Petrus, ik moet je iets vragen. Je houdt toch van me? Je vriendschap is niet zomaar een woord?” “Neen” zei Petrus, “anders zou ik toch niet al die jaren...” “Dat is waar” zei Jezus. Een eindje verderop vroeg Jezus opnieuw: “Zeg Petrus, je meent het toch?” “Waarom zo aandringen?” dacht Petrus. “Dat weet u toch zo goed als ik, of zelfs beter”, zei hij. Na een poosje vroeg Jezus voor de derde keer nu al: “Ernstig nu, Petrus, hou je echt van mij? Dat deed Petrus stilstaan. Het schokte hem. Hij knikte en streek even met de rug van zijn hand over zijn voorhoofd. “Dan vertrouw ik ze allemaal toe” zei Jezus, “hen daar, en allen die in mij geloven. Als je echt van Mij houdt, dan zal je ook van hen houden.

13.**Vrije vertaling uit het evangelie volgens Marcus 9, 30-37**

Eens ging Jezus neerzitten en hij keek naar het zonovergoten land, naar de bloemen, de oogst, de velden, naar de wereld vol met mensen. Er was verwondering en vreugde in hem, ontroering en vreugde om wat mooi en goed was, en dankbaarheid. Hij riep een kind, zette het in de kring en zei tegen de mensen: "Als je niet wordt als een kind, open, ontvankelijk, onbevangen voor het mysterie van het leven, en durvend erop in te gaan, vertrouwend en gelovend, dan heb je niets begrepen van het rijk van God, dan blijf je ronddwalen in het menselijke doolhof van vertwijfeling, dan wordt het leven uitzichtloos. Je moet diep geloven om de vreugde van het leven te ontdekken.

14.**Uit het evangelie volgens Matteüs. 5, 1-12**

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op en, nadat Hij zich had neergezet, kwamen zijn leerlingen bij Hem. Hij nam het woord en onderrichtte hen aldus: "**Zalig** de armen van geest, want hun behoort het Rijk der hemelen. **Zalig** de treurende, want zij zullen getroost worden. **Zalig** de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten. **Zalig** die honger en dorst naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. **Zalig** de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden. **Zalig** de zuiveren van hart, want zij zullen God zien. **Zalig** die vrede brengen, want zij zullen kinderen van God genoemd worden. **Zalig** die vervolgd worden om de gerechtigheid, want hun behoort het Rijk der hemelen. **Zalig** zijt gij wanneer men u beschimpt, vervolgt en lasterlijk van allerlei kwaad beticht om Mijnentwil: verheugt u en juicht, want groot is uw loon in de hemel."

15.**Uit het evangelie volgens Matteüs. 14, 22-33**

Na de broodvermenigvuldiging dwong Jezus zijn leerlingen in de boot te gaan en alvast **naar de overkant** te varen, terwijl Hij het volk naar huis zou zenden. Toen Hij het volk had weggezonden, ging Hij de berg op om in afzondering te bidden. De avond viel en Hij was daar alleen. De **boot** was reeds een heel eind van de kust verwijderd en werd geteisterd door de golven, want zij hadden **tegenwind**. In de vierde nachtwake kwam Jezus te voet over het meer naar hen toe. Maar toen de leerlingen Hem zo over het meer zagen gaan, raakten zij van streek omdat zij een spook meenden te zien en zij begonnen van angst te schreeuwen. Maar Jezus zei onmiddellijk tot hen: "Weest gerust, Ik ben het. **Vreest niet**." "Heer, antwoordde Petrus, als Gij het zijt, zeg mij dan dat ik over het water naar U toe moet komen." Waarop Jezus sprak: "Kom!" Petrus stapte uit de boot en liep over het water naar Jezus toe. Maar toen hij merkte hoe hevig de wind was, werd hij **bang**; hij begon te zinken en schreeuwde: "Heer, red mij!" Terstond **stak Jezus zijn hand uit** en greep hem vast, terwijl Hij tot hem zei: "Kleingelovige, waarom heb je getwijfeld?" Nadat zij in de boot gestapt waren, ging de wind liggen. De inzittenden wierpen zich voor Jezus neer en zeiden: "Waarlijk, Gij zijt de Zoon van God."

16.**Uit het evangelie volgens Matteüs. 25, 1-13**

In die tijd vertelde Jezus zijn leerlingen deze gelijkenis:
 Het zal met het rijk der hemelen zijn als met **tien meisjes**
 die met hun lampen uittrokken, de bruidegom tegemoet.
 Vijf van hen waren dom, de vijf andere verstandig.
 Want de dommen namen wel hun lampen mee maar geen olie;
 de **verstandigen** echter namen met hun lampen tevens **kruiken olie** mee.
 Toen nu de bruidegom op zich liet wachten, dommelden zij allen in en sliepen.
 Maar midden in de nacht klonk er geroep: "Daar is de bruidegom!
 Trekt hem tegemoet!" Meteen waren al de meisjes wakker
 en maakten hun lampen in orde. De dommen zeiden tot de verstandigen:
 "Geef ons wat olie want onze lampen gaan uit. "Maar de verstandigen
 antwoordden: "Neen, er mocht eens niet genoeg zijn voor ons en jullie samen.
 Gaat liever naar de verkopers en haalt wat voor jezelf."
 Maar terwijl zij onderweg waren om te gaan kopen, kwam de bruidegom
 en die klaar stonden, traden met hem binnen om bruiloft te vieren;
 en de deur ging op slot. Later kwamen ook de andere meisjes en zeiden:
 "Heer, heer, doe open!" Maar hij antwoordde: "Voorwaar, ik zeg u:
 ik ken u niet. "**Weest dus waakzaam**, want gij kent dag noch uur.

17.**Uit het evangelie volgens Lucas. 22, 39-44**

In die tijd ging Jezus naar buiten
 en begaf zich volgens zijn gewoonte naar de **Olijfberg**.
 Ook de leerlingen gingen met Hem mee.
 Ter plaatse aangekomen sprak Hij tot hen:
 "Bidt, dat gij niet op de bekoring ingaat."
 Hij verwijderde zich van hen, ging ongeveer een steenworp verder,
 wierp zich op de knieën en **bad: "Vader, als Gij wilt, laat dan deze beker
 aan Mij voorbijgaan.** Maar toch: niet mijn wil maar uw wil geschiede."
 Aan doodsangst ten prooi bad Hij met nog meer aandrang.
 Zijn zweet werd tot dikke druppels bloed, die op de grond neervielen.

18.**Uit het evangelie volgens Matteüs. 11, 25-30**

In die tijd sprak Jezus aldus: Ik prijs U, Vader, Heer van hemel en aarde,
 omdat Gij deze dingen verborgen gehouden hebt voor wijzen en verstandigen,
 maar ze hebt **geopenbaard aan kinderen**. Ja Vader, zo heeft het U behaagd.
 Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven. Niemand kent de Zoon
 tenzij de Vader, en niemand kent de Vader tenzij de Zoon
 en hij aan wie de Zoon Hem wil openbaren. **Komt allen tot Mij** die uitgeput zijt
 en onder lasten gebukt, en **Ik zal u rust en verlichting** schenken.
 Neemt mijn juk op uw schouders en leert van Mij: Ik ben zachtmoedig
 en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen,
 want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

19.**Uit het evangelie volgens Matteüs. 25, 14-23**

In die tijd hield Jezus zijn leerlingen deze **gelijkenis** voor:

Een man riep bij zijn vertrek naar het buitenland zijn dienaars bij zich om hun zijn bezit toe te vertrouwen. Aan de één gaf hij vijf **talenten**, aan de andere twee, aan een derde één, ieder naar zijn bekwaamheid. Daarna vertrok hij. Die de vijf talenten gekregen had, ging er terstond mee werken en verdiende er vijf bij.

Zo verdiende ook degene die de twee gekregen had, er twee bij.

Maar die dat ene had gekregen, ging een gat in de grond graven en het geld van zijn heer verbergen. Een hele tijd later

kwam de heer van die dienaars terug en hield afrekening met hen.

Die vijf talenten gekregen had, trad naar voren en bood nog vijf talenten aan met de woorden: "Heer, vijf talenten hebt gij mij toevertrouwd; ziehier, vijf talenten heb ik erbij verdiend." Zijn meester sprak tot hem:

"Uitstekend, goede en trouwe dienaar, over weinig waart ge trouw, over veel zal ik u aanstellen. **Ga binnen in de vreugde van uw heer."**

Nu trad die van de twee talenten naar voren en zei:

"Heer, twee talenten hebt gij mij toevertrouwd; ziehier, twee talenten heb ik erbij verdiend." Zijn meester sprak tot hem: "Uitstekend, goede en trouwe dienaar, over weinig waart ge trouw, over veel zal ik u aanstellen.

Ga binnen in de vreugde van uw heer."

20.**Vrije vertaling van het 11° hoofdstuk evangelie volgens Johannes. 11,1-44**

Als het Jezus te hoog zat, nam Hij de wijk naar **Marta, Maria en Lazarus**.

Hij kon er vrijuit praten. **Echte vrienden**. Hij ging er graag en veel.

Op een dag was Hij aan 't preken, drie, vier kilometer bij hen vandaan, toen het droeve bericht kwam van Lazarus, die zwaar ziek was.

Maar Jezus zei: Deze ziekte leidt niet tot de dood.

Wisten zij veel wat Hij bedoelde! Hij maakte geen haast en **Lazarus stierf** en werd begraven. Toen Hij eindelijk dan zijn gezicht liet zien klaagde Marta:

Als Jij hier was geweest, hadden we Lazarus niet verloren.

Haar toonhoogte was die van het verwijt: Je komt zo dikwijls bij ons,

waarom bleef Je nu weg? Waarom kwam Je niet, toen ik Je liet roepen? **Waarom?**

Maar je kunt immers nooit weten en daarom zei ze er nog bij :

'Maar ook nu hij dood is, weet ik, dat Jij alles kunt, alles in Gods naam'

Hij begreep best wat ze bedoelde. "Je broer zal verrijzen!"

zo heeft Hij haar troostend gezegd. Marta heeft gezwegen, gehuild.

Wat doe je met zulke opmerking, met zulke woorden...

Wat schiet je daar mee op in dit grote verdriet. En ze heeft knikkend gezegd:

"Ik weet dat hij verrijzen zal, later, later, op de jongste dag". En opnieuw sprak

Jezus woorden, woorden zoals: **"Ik ben de Verrijzenis en het Leven**, en wie in Mij gelooft, sterft in eeuwigheid niet. Geloof je dat?"

Geloof je dat? Het hangt er maar van af wie het zegt, wie het vraagt.

En omdat ze Hem kende zei ze van harte, echt van harte:

"Ja Heer, ja... omdat ik weet dat Je waard bent geloofd te worden".

21.

Uit het evangelie volgens Lucas. 24, 13-35

Op de eerste dag van de week waren er twee **leerlingen** op weg naar een dorp dat **Emmaüs** heette, en dat ruim elf kilometer van Jeruzalem lag. Zij spraken met elkaar over alles wat was voorgevallen.

Terwijl zij zo aan het **praten waren en van gedachten wisselden**, kwam Jezus zelf op hen toe en Hij liep met hen mee.

Maar hun ogen werden verhinderd Hem te herkennen. Hij vroeg hen: "Wat is dat voor een gesprek dat gij onderweg met elkaar voert?"

Met een bedrukt gezicht bleven ze staan. Een van hen die Kleopas heette, nam het woord en sprak tot Hem: "Zijt Gij dan de enige vreemdeling in Jeruzalem dat Gij niet weet wat daar dezer dagen gebeurd is?" Hij vroeg hen: "Wat dan?"

Zij antwoordden Hem: "Dat met Jezus de Nazarener, een man die profeet was, machtig in daad en woord, in het oog van God en van heel het volk; hoe onze hogepriesters en overheidspersonen Hem hebben overgeleverd om Hem ter dood te laten veroordelen en hoe zij Hem aan het kruis hebben geslagen.

"En wij leefden in de hoop dat Hij degene zou zijn die Israël ging verlossen! Maar met dit al is het reeds de derde dag sinds die dingen gebeurd zijn.

Nu sprak Hij tot hen: "O onverstandigen, die zo traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben! Moest de Messias dat alles niet lijden om zijn glorie binnen te gaan?" Beginnend met Mozes verklaarde Hij hun uit al de profeten wat in al de Schriften op Hem betrekking had.

Zo kwamen ze bij het dorp waar ze heen gingen, maar Hij deed alsof Hij verder moest gaan. Zij drongen bij Hem aan: "**Blijf bij ons**, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde." Toen ging Hij binnen om bij hen te blijven.

Terwijl hij met hen aanlag, nam Hij brood, sprak de zegen uit, brak het en reikte het hun toe. Nu gingen hun ogen open en **zij herkenden Hem**, maar Hij verdween uit hun gezicht. Toen zeiden ze tot elkaar: "Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij onderweg met ons sprak en ons de Schriften ontsloot?"

Ze stonden onmiddellijk op en keerden naar Jeruzalem terug.

Daar vonden ze de elf met de mensen van hun groep bijeen. Deze verklaarden: "De Heer is werkelijk verrezen, Hij is aan Simon verschenen."

En zij van hun kant vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend werd aan het breken van het brood.

22.

Vrije vertaling van 24° hoofdstuk uit het evangelie volgens Lucas

Twee **leerlingen** van Jezus waren op weg naar het dorp **Emmaüs**.

De Heer was pas gestorven, zo onverwacht.

De leerlingen geraakten **niet uitgepraat** over die gebeurtenissen.

Maar een antwoord dat rust gaf vonden ze niet. Terwijl ze zo onder mekaar bezig waren voegde een vreemde zich bij hen. Het was **Jezus** zelf...

Ze herkenden Hem niet. Ze vertelden Hem hun diepe ontgoocheling en verwarring.

Toen nam Hij het woord en sprak hen over lijden en dood

als overgang naar nieuw leven. Ze kwamen bij de leerlingen thuis en gingen aan tafel.

De Heer nam het brood, **zegende en brak** het en gaf het aan de leerlingen.

Toen gingen hun ogen open en zij erkenden:

in uren van rouw en droefheid was Jezus zelf tot hen gekomen

als een **boodschap van leven en hoop**.

23.**Uit het evangelie volgens Johannes. 10, 11-18**

In die tijd sprak Jezus tot zijn leerlingen: **Ik ben de goede herder.**

De goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen.

Maar de huurling, die geen herder is en geen eigenaar van de schapen, ziet de wolf aankomen, laat de schapen in de steek en vlucht weg; de wolf rooft ze en jaagt ze uiteen.

Hij is dan ook maar een huurling en heeft geen hart voor de schapen. Ik ben de goede herder. **Ik ken de mijnen**

en de mijnen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. **Ik geef mijn leven** voor de schapen.

Ik heb nog andere schapen, die niet uit deze schaapstal zijn.

Ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem luisteren en het zal worden: één kudde, één herder.

24.**Bewerking van het 25° hoofstuk van het evangelie volgens Matteus.**

Zo sprak Jezus eens tot zijn vrienden:

'Als we na ons leven hier op aarde mekaar weer zullen ontmoeten, en spreken, zoals een man spreekt tot zijn vriend, dan zal Ik u vragen:

Hebt gij Mij gezien, toen Ik honger had, en Mij te eten gegeven ?

Hebt gij Mij gezien toen Ik dorst had, en Mij te drinken gegeven ?

Hebt gij Mij gezien als een vreemdeling, en Mij opgenomen bij uw volk ?

Hebt gij Mij gezien toen Ik ziek was, en Mij bezocht ?... En dan zal jij zeggen:

Wanneer waart Gij hongerig, dorstig, een zieke of vreemdeling ?

Geloof Me, Ik zeg u nu reeds:

Als gij de minste van onze broeders ziet, die honger lijdt of dorst heeft, die ziek is of een vreemdeling is, dan hebt ge Mij gezien.

En als ge dan iets doet aan de minste van de mensen,

om het beter om leven te maken voor hem, dan hebt ge dat aan Mij gedaan.

25**Vrije vertaling uit het evangelie volgens Mateüs. 14, 22-33**

Steek van wal, zei Jezus, en **vaar naar de overkant**. Ze voeren het meer op;

hij nam afscheid van de mensen. Daarna ging Hij bidden, alleen op de berg.

Het was al laat geworden. Ze waren ver op het meer en **de wind zat tegen**.

Ze tobden vertwijfeld. De bekoring was groot om terug te keren.

In de nacht, midden hun zwalpen en zwoegen, kwam Jezus naar ze toe.

"Een spook", schreeuwden ze van angst. Houd moed, riep Jezus hen toe.

Ik ben het. Weest niet bang. Ben jij het, Heer, klonk Petrus' stem.

Laat me dan naar je toekomen. Kom, zei Jezus. Petrus stapte de boot uit

en liep naar Jezus toe. Maar toen hij merkte hoe sterkt de tegenwind was

sloeg hem de schrik op het hart en geraakte hij in paniek.

Toen zonk hij en riep: Heer help me, red me. Meteen stak **Jezus zijn hand uit**

en pakte hem vast. Wat heb jij een klein geloof, zei hij, terwijl Hij hem optrok.

Waarom twijfelde je zo? Toen ze in de boot waren ging ook de storm

in hun hart luwen. Ze werden er allen heel stil van.

Echt waar, zegden ze. **Hij is groter dan ons hart.**

26. Of een andere lezing **uit het** evangelie.

L. : HOMILIE

Afscheid nemen is stil worden

bij het leven van **N.....**

bij het leven van de gestorven en verrezen Christus

bij ons leven

M. : VOORBEDE

M. a) Begin en slot van voorbede door de voorganger:

1.

Laten we onze gevoelens voor God uitspreken, onze twijfels, onze droefheid, ons verlangen naar troost, al wat er leeft in ons hart.

----- 4 intenties

Heer onze God, niet voor de dood hebt Gij ons gemaakt, maar om te leven.

Laat **N.....** nu thuiskomen bij U.

En mogen wij door dit sterven uitgenodigd worden

om te groeien in geloof, in hoop en vertrouwen en in fijngevoelige liefde.

2.

Vrienden, wij geloven ondanks alles dat God het leven wil en niet de dood, de blijdschap en niet het verdriet, dat Hij bij ons is. Laat ons stil worden en bidden tot God. Hij verstaat wat niet gezegd kan worden.

----- 4 intenties

Heer onze God, wij danken U voor alle liefde die van **N....** is uitgegaan

en voor de vriendschap die **hij / zij** heeft gebracht. **Hij / zij** heeft zich

heel **zijn / haar** leven aan U vastgehouden. Neem **hem / haar** bij U op en

laat **hem / haar** delen in uw vreugde die zonder einde is. Amen.

3.

Laten wij samen bidden tot onze Heer Jezus Christus, die gezegd heeft:

"Ik ben de Verrijzenis en het Leven; wie in Mij gelooft zal leven ook al is

hij gestorven. En al wie leeft en gelooft in Mij zal in eeuwigheid niet sterven".

----- 4 intenties

God, Gij kent ons verdriet, Gij verstaat ons zwijgen. Wij hebben geen woorden voor de dood en wij begrijpen niet wat er gebeurd is.

Troost ons en sterk ons geloof in Jezus van Nazareth,

uw Zoon, onze Broeder, tot in eeuwigheid. AMEN

4.

Zusters en broeders, onze God is een God van levenden

en Hij wekt in ons het verlangen naar het eeuwig leven.

Laat ons dan bidden tot God, onze Vader.

----- 4 intenties

Goede God, zoveel mensen zijn in rouw gedompeld, ook wijzelf worden nu met pijn en verdriet geconfronteerd. Wij bidden U dat wij in uw goedheid kunnen

blijven geloven : dat Gij in pijn en verdriet, in leven en sterven ons nabij blijft

vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. AMEN.

M. b) Intenties van de voorbede

Tijdens de voorbede wordt er
gezegd: Wij bidden U, verhoor ons Heer
of

- gezongen: 1) God onze Heer, wij bidden U, verhoor ons.
2) Geef ons vandaag een teken van liefde. (refr.Nr° 566)
3) Niets gaat verloren van wat God ons gegeven heeft. (refr.941)

1.

- 1) Wij danken U, God voor **hem / haar** die ons zo nabij en dierbaar was en die nu is heengegaan uit onze wereld.
Wij danken U voor alle vriendschap die van **hem / haar** is uitgegaan en voor de vrede die **hij / zij** heeft gebracht... Laat ons bidden.
- 2) Wij bidden dat er niets van **zijn / haar** leven verloren mag gaan, dat wat **hij / zij** voorgeleefd en gedaan heeft ten goede mag komen aan deze wereld, dat al wat **hem / haar** heilig was geëerbiedigd mag worden door de mensen die na **hem / haar** komen, dat **hij / zij** in alles waarin **hij / zij** groot is geweest tot ons mag blijven spreken, juist nu **hij / zij** gestorven is... Laat ons bidden.
- 3) Bidden wij voor alle mensen, die hoe dan ook, te lijden hebben voor hen die eenzaam zijn en moedeloos: dat zij blijven geloven in een betere toekomst, in het leven en in God.. Laat ons bidden
- 4) Bidden wij ook voor onszelf die zoveel liefde kunnen geven maar het nog te weinig doen, dat wij ons leven afstemmen op elkaar in liefde en zorgzame aandacht... Laat ons bidden.

2.

- 1) Voor onze dierbare overledene: dat **zijn / haar** leven, **zijn / haar** vreugde en lijden, **zijn / haar** zwakheid en vertrouwen aanvaard mogen worden door de Heer... Laat ons bidden.
- 2) Voor hen die door dit sterven worden beproefd: familieleden, vrienden en kennissen: dat God hen mag troosten en opbeuren door zijn aanwezigheid... Laat ons bidden
- 3) Bidden wij voor zoveel mensen die lijden door ziekte of pijn; voor allen die wegwijnen van verdriet en voor hen die niets meer van het leven verwachten... Laat ons bidden
- 4) Voor ons allen die hier aanwezig zijn om te bidden : dat wij elkaar helpen het lijden te dragen door onze fijngevoeligheid en ons diep meeleven... Laat ons bidden

3.

- 1) Wij bidden voor deze overledene dat God **hem / haar** opneemt in zijn eeuwige vreugde en de belofte vervult die Hij in ieder mensenhart heeft neergelegd... Laat ons bidden.
- 2) Dat het getuigenis van deze overledene in ons hart geprent blijft en dat wij blijven zorgen voor wat **hem / haar** ter harte ging...Laat ons bidden.
- 3) Voor allen die met **hem / haar** verbonden zijn: dat het verdriet om dit afscheid hen niet moedeloos maakt, dat zij begrijpende mensen mogen ontmoeten... Laat ons bidden.
- 4) Voor mensen die lijden, voor zieken en eenzamen, voor mensen zonder hoop noch toekomst: dat God hun, langs mensen, een teken mag geven van zijn liefde... Laten ons bidden.

4. (voor een jonge mens)

- 1) Voor **N....** die gestorven is, te vroeg naar onze maatstaven, zoveel was nog niet af, zoveel moest nog worden gedaan: Dat God zich over **hem / haar** mag ontfermen... Laat ons bidden.
- 2) Voor hen die achterblijven: familieleden en vrienden die van **hem / haar** hielden Zoveel hadden ze nog kunnen doen, zoveel wilden ze nog aan elkaar zeggen: Dat God zich over hen mag ontfermen... Laat ons bidden.
- 3) Voor allen die groot lijden moeten dragen, voor allen die aan verdriet ten onder dreigen te gaan: Dat zij steun en troost vinden. Dat God zich over hen mag ontfermen... Laat ons bidden.
- 4) Voor ons allen die hier aanwezig zijn die op dit ogenblik meer dan ooit weet hebben van de broosheid van het leven: dat wij zacht en teder omgaan met elkaar en elkaar dragen in goede en kwade dagen. Dat God zich over ons allen mag ontfermen... Laat ons bidden.:

5.

- 1) Laat ons bidden voor **N....**, die ons zo nabij en dierbaar was: dat **zijn / haar** liefde en verlangen, vreugde en verdriet bij God een antwoord vinden, dat God **hem / haar** overvloedig mag geven wat wij **hem / haar** tekort deden... Laat ons bidden.
- 2) Laat ons bidden voor de familieleden van **N....** die moeten leven met een lege plaats in huis, voor alle ouders die treuren om het verlies van een kind: dat God hen moge bijstaan met liefde en kracht en dat zij ook van ons steun en medeleven mogen ontvangen... Laat ons bidden.
- 3) Bidden wij voor de wereld waarin wij leven, dat, bij vreugde en verdriet, bij voor- en tegenspoed de mensen elkaar nabij zouden zijn... Laat ons bidden.
- 4) Bidden we voor onszelf : dat wij dankbaar blijven voor de liefde, de vreugde en de hartelijkheid die wij van **N....** hebben ondervonden...Laat ons bidden.

6.

- 1) Bidden wij voor **N...** die ons zo dierbaar was en zo nabij,
dat **hij / zij** voort mag leven in **zijn / haar** familie,
in hun hart, in hun levensdurf,
in hun gedachten en hun geweten... Laat ons bidden.
- 2) Bidden wij voor allen die treuren om dit heengaan: familie en vrienden:
dat hun droefheid wordt verzacht
door de dankbare herinnering aan deze overledene,
aan al het goede dat **hij / zij** gedaan heeft... Laat ons bidden.
- 3) Bidden wij voor allen die te kampen hebben
met een storm van verdriet in hun hart:
Dat zij niet verdrinken in draaikolken van bitterheid,
maar een uitgestrekte hand voelen
en zich geborgen weten bij zorgzame mensen... Laat ons bidden.
- 4) Bidden wij voor onszelf
dat wij het verlies niet wegpraten, niet ontvluchten,
maar het ook niet koesteren **zo** dat het ons verstikt en eenzaam maakt.
God geve, dat wij ons opnieuw durven toevertrouwen aan het leven..
Laat ons bidden.

7.

- 1) Bidden wij voor deze overleden **man / vrouw**
die geliefd was om **zijn / haar** eenvoud en geduld,
om **zijn / haar** dienstbaarheid en bezorgdheid voor zovele mensen
en die zo gelukkig kon zijn om kleine dingen:
dat God dit schoon leven tot een eeuwige vreugde maakt... Laat ons bidden.
- 2) Voor de familieleden van de overledene, die bedroefd zijn om dit afscheid:
dat hun droefheid verzacht wordt door de dankbare herinnering
aan al het goede, de troost en de levensvreugde
die **hij / zij** aan velen gegeven heeft...Laat ons bidden.
- 3) Bidden wij de Heer voor allen die onverwacht en veel te vroeg
uit deze wereld worden weggenomen, voor onze zieken,
voor hen die stervende zijn en voor wie, ten dode toe vereenzaamd zijn:
dat God hen horen mag en in zijn hart bewaren... Laat ons bidden.
- 4) Bidden wij voor onszelf, die zonder liefde niet echt kunnen leven:
dat wij omwille van Jezus, bereid zijn
meer liefde te geven dan te ontvangen... Laat ons bidden.

8.

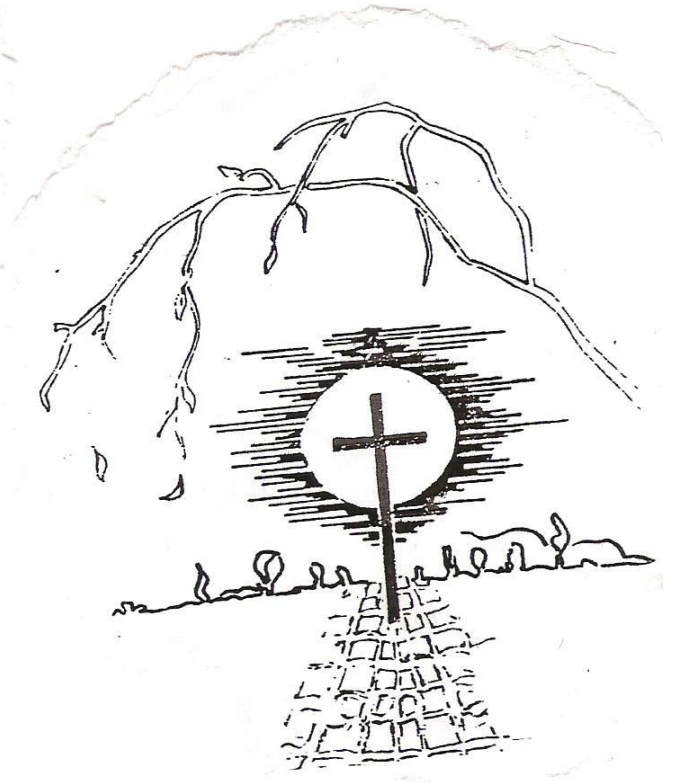
- 1) Wij bidden voor **N....** dat **zijn / haar** getuigenis van goedheid en mildheid, **zijn / haar** wijsheid en begrip in ons hart geprent blijven en dat wij zoals **hij / zij**, echt mens zouden zijn voor wie wij ontmoeten...Laat ons bidden.
- 2) Voor allen die **hem / haar** nu moeten missen: deze familie in rouw, **zijn / haar** vrienden, burens en bekenden, dat God hen allen kracht geeft... Laat ons bidden.
- 3) Voor hen, die moeten lijden omwille van de hardheid van de mensen, voor hen die eenzaam sterven, voor hen die geen vriendschap ondervinden... Laat ons bidden.
- 4) Voor allen die ons dierbaar zijn en die op onze goedheid zijn aangewezen, dat wij troosten waar verdriet is, vrede brengen waar onenigheid is en liefde uitstralen overal waar wij komen.. Laat ons bidden.

9.

- 1) Wij bidden voor **N....** weggevallen uit ons midden maar opgevangen door God, zo geloven wij. Dat Hij **N....** koestert in zijn hand, dat Hij **hem / haar** aan zijn hart drukt en bewaart in eeuwige vrede... Laat ons bidden.
- 2) Wij bidden voor hen voor wie **N....** een stuk van hun leven was. (Met name noemen we Wij brengen voor God hun pijn en verdriet, hun ontredde en vragen. Dat er mensen om hen heen staan, nu en telkens wanneer dat nodig is, die hen tot steun en toeverlaat zijn.... Laat ons bidden.
- 3) Wij bidden voor onszelf die geraakt zijn door het sterven van **N....** die opgeschrikt uit de dingen van alledag, ons hier verzameld hebben in dit uur: Dat wij, die nog mogen leven, de kracht vinden het leven mooi te maken voor anderen en voor onszelf, de kracht vinden, de aarde bewoonbaar te houden voor onszelf en onze kinderen... Laat ons bidden.
- 4) Wij bidden voor wie ziek zijn en geen verzorging hebben, voor wie er alleen voor staan en geen schouder hebben om op uit te huilen, voor wie sterven moeten zonder iemand die met hen meegaat tot de grens: Dat wij schouder, reisgenoot mogen worden en dat God hen in zijn armen sluit... Laat ons bidden.

10.

- 1) Voor onze dierbare overledene **N....** : dat God **hem / haar** rust schenkt voor al **zijn / haar** zwoegen, verkwikking na alle zorgen en het geluk van de eeuwige vreugde... Laat ons bidden.
- 2) Bidden wij voor allen die treuren om dit heengaan: familie en vrienden, dat hun droefheid wordt verzacht door de dankbare herinnering aan deze overledene, aan al het goede dat **hij / zij** gedaan heeft...Laat ons bidden
- 3) Bidden wij voor allen die moeten leven met een lege plaats aan hun zijde, dat zij niet ten onder gaan in droefheid, maar kracht putten uit de verrijzenis van de Heer om met toewijding verder te leven met hen die achterblijven...Laat ons bidden.
- 4) Bidden wij voor allen die onverwacht en veel te vroeg uit deze wereld worden weggenomen. Voor hen die ongeneeslijk ziek zijn en toch zo graag leven... Laat ons bidden.

N. : OFFERGANG
-----**Na . Inleiding****1.**

In de offergang brengen wij een offer, een bijdrage voor de kerk.
Wij brengen ook een laatste groet aan **N....**, als teken van eerbied
en waardering voor **zijn / haar** leven.

De familie is u dankbaar voor uw meeleven
en biedt u een herinneringsprentje aan
opdat wij deze mens niet zouden vergeten
en voor **hem / haar** en **zijn / haar** familie zouden blijven bidden.

2.

De offergang die wij nu gaan houden, is een dankbare hulde
aan de overledene die wij, eerbiedig, ten afscheid komen groeten.
Met een lichte buiging vóór de kist eren wij dit lichaam
dat ons zolang tijd vertrouwd was als de mens die wij liefhadden.
Het is ook een steun voor de familie: want daardoor laten wij zien
dat we hen nabij willen zijn op dit moment van droefheid.

3.

Laat de offergang een teken zijn van eerbied en respect voor **N....**
Nemen we rustig de tijd om **zijn / haar** zijn lichaam,
om **hem / haar** zelf te groeten.
Laat het ook de stille, maar duidelijke uitdrukking zijn
van ons medeleven met het verdriet van hen die achterblijven.
Laat het ook een teken zijn van **zijn / haar** en ons geloof
dat dit geen afscheid voorgoed is, dat **N....** nu verder leeft in Gods liefde.

N b. Lied tijdens offergang door het koor:

1. Nummer 948 M.: Svoboda

Lieve Vrouwke, ik kom niet om te bidden, maar om een poos bij U te zijn. Ik heb U niets te geven, niets te vragen deze dag. Ik bezit alleen de grote vreugde dat ik U bekijken mag (bis)

Lieve Vrouwke, ik kom niet om te spreken, maar om een poos bij U te zijn. Ik heb U niets te zeggen, niets te vragen deze dag. Bewaar voor mij de grote vreugde dat ik U beminnen mag. (bis)

Lieve Vrouwke, ik kom niet om te zingen, maar om een poos bij U te zijn. Ik heb U niets te zeggen, niets te vragen deze dag. Maar ik denk dan aan de grote vreugde dat 'k U moeder noemen mag. (bis)

3. Nummer 593 T.: M.Jacobse – M.: W.Mennes

1. Ga in het schip, zegt Gij, steek van het strand.
Vaar tegen wind en tij, vaar naar de overkant, wacht daar op Mij.
2. Geeft Gij ons nu een steen, Meester, voor brood?
Laat Gij ons nu alleen? Laat Gij ons in de nood? Zendt Gij ons heen?
3. Wij zien alleen nog maar water en wind.
Zegt Gij dan: wacht Mij daar? Wij, nu de nacht begint, weten niet waar.
4. Wandelt Gij als een schim over het meer?
Werdt Gij een verre glimp? Heer, zijt Gij onze Heer, kom van de kim!
5. Kom met uw scheppingswoord in onze ziel!
Spreek dat de wind het hoort! Kom, dat het water knielt, bij ons aan boord!
6. Ik ben het, zegt Gij dan. Kom maar met Mij
mee naar de overkant. Wees maar niet bang, zegt Gij, hier is mijn hand.

4. Niet is het laatste woord gesproken T. : A..Goovaert – M. : F.de Vries

Niet is het laatste woord gesproken, er klinkt een lied, al is het nacht.
Onzeker gaan wij, lotgenoten, op weg met wie ons samenbracht.
Wat komen zal is nog verborgen, God weet wat ons te wachten staat:
het stille licht, een nieuwe morgen, waarmee ik mij verzoenen laat.

Wie als het water uitgegoten de dorre grond tot bloeien brengt;
wie als de dauw daalt in de morgen en schepping teer met licht doordrenkt,
leeft niet vergeefs, gaat niet verloren in duisternis van niemandsland.
Een naam klinkt in het wuivend koren: belofte van het nieuwe land.

O.: GEBED OVER DE GAVEN
-----**1.**

Heer God, zoals deze wierook opstijgt naar boven, U ter eer,
zo moge onze gebeden tot U komen.

En mogen over ons neerdalen als een zoete geur dat ons leven doordringt
uw nabijheid hier in brood en wijn, voedsel om te leven
hier op aarde en bij U in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Heer onze God, in dit brood en deze wijn zijt Gij gegeven aan de mensen.

Op dezelfde wijze willen ook wij gegeven mensen zijn
om voor elkaar een troost te zijn in dit uur
en alle dagen van ons leven tot in eeuwigheid. AMEN.

3.

God, dit brood dat wij U aanbieden herinnert ons aan Jezus die gezegd heeft:

'Als de graankorrel niet in de aarde valt blijft hij alleen,
maar als hij sterft brengt hij veel vrucht voort',

wij danken U voor deze boodschap die troost en uitzicht geeft,
vandaag in dit uur en alle dagen van ons leven, tot in eeuwigheid. AMEN.

4.

God, wij bidden U : aanvaard onze gaven

nu wij hier samen zijn met droefheid, vragen en een aarzelend geloof.

Richt onze ogen op Jezus, die door het lijden en de dood is heengegaan,
Hij die leeft tot in eeuwigheid. AMEN.

5.

Hemelse Vader, aan uw eindeloze goedheid en barmhartigheid

vertrouwen wij het leven toe van N.... . Aanvaard ook de gaven

van ons menselijk bestaan, samen met dit brood

waarin de Heer voor ons gebroken wordt,

samen met deze beker waarin zijn goedheid voor ons wordt vergoten,

Hij die met U leeft vandaag en alle dagen, tot in eeuwigheid. AMEN.

P. : EUCHARISTISCH GEBED

P a. AANHEF (Prefatie)

1.

De Heer zij met u. **Allen** : En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen** : Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen** : Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer. Want Hij die uit de dood is opgestaan, Hij is het licht der wereld, onze enige hoop; in onze angst omdat wij moeten sterven, troost ons uw belofte, dat wij eens onsterfelijk zullen zijn met Hem. Gij neemt het leven, God, niet van ons af, Gij maakt het nieuw, dat geloven wij op uw woord; en als ons aardse huis, ons lichaam, afgebroken wordt, heeft Jezus al een plaats voor ons bereid in uw huis, om daar voorgoed te wonen. Daarom, met allen die in U geloven, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe met de woorden:

gezongen: Heilig, heilig, heilig de Heer...

2.

De Heer zij met u. **Allen** : En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen** : Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen** : Hij is onze dankbaarheid waardig.

God, het heengaan van **N....** treft ons hard. Het kost ons veel moeite dit te aanvaarden. Toch willen wij hier ons stamelend geloof in U uitspreken, toch willen wij U danken voor **zijn / haar** leven temidden van ons, voor **zijn / haar** vriendschap en blijheid, voor al het goede dat **hij / zij** voor ons deed. Help ons om met overgave te zeggen wat Jezus ons gezegd heeft : 'In uw handen, God, leg ik mijn leven'. Want niet alleen in het sterven is Hij ons voorgedaan, maar ook in het verrijzen. Daarom, met allen die in U geloven, met allen die reeds bij U zijn loven en aanbidden wij U met deze woorden:

gezongen: Heilig, heilig, heilig de Heer...

3.

De Heer zij met u. **Allen:** En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen:** Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen:** Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heer onze God, in pijn en verdriet noemen we aarzelend uw Naam. Wij weten dat Gij een God van leven zijt, ook voor hen die sterven. Wij geloven dat het verhaal van Jezus, de Christus, ook ons verhaal zal zijn. Hij is het die het gezicht en de houding van God zelf had: een trouwe God in goede en kwade dagen. Zo heeft Hij, de vriend van mensen, in vreugde en in lijden, bij onbegrip en onmenselijkheid, het geloof trouw bewaard. In dit geloof en vertrouwen, verbonden met zovelen, willen wij U loven en prijzen:

gezongen: Heilig, heilig, heilig de Heer....

4.

De Heer zij met u. **Allen** : En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen** : Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen** : Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige eeuwige God, ook met droefheid in het hart willen wij U prijzen. In verdriet en pijn vertrouwen wij op U.

Wij danken U voor al het goede en het schone, voor alle liefde tussen mensen, voor alle leven. Wij danken U bijzonder voor alles wat **N....** voor ons betekende.

Wij danken U voor de vreugde die van **hem / haar** uitging en voor het geloof waarvan **hij / zij** getuigde. Zo leefde **hij / zij** verbonden met uw Zoon

met wie **hij / zij** nu verenigd is, Jezus, begin en einde van **zijn / haar**

en onze tocht naar U. Daarom loven en danken wij U, samen met alle levenden in de hemel en op aarde en wij zingen het loflied van uw heerlijkheid:

gezongen: Heilig, heilig, heilig de Heer...

5.

De Heer zij met u. **Allen** : En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen** : Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen** : Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heer onze God, ons woord wil een woord zijn van dank, ook in dit droeve uur.

Wij danken U voor het leven van deze overledene **N.....** ,

om al het mooie en het goede dat van **hem / haar** is uitgegaan,

dat het in ons vrucht moge dragen. Bovenal danken wij U om Jezus Christus.

Door zijn opstaan uit de doden heeft Hij de wereld vervuld van hoop;

dank zij Hem kunnen wij tastend geloven

dat de dood niet het laatste woord is, voor geen enkel mens.

Heer onze God, wij danken U om deze hoop,

om dit uitzicht dat reikt over de dood heen.

Daarom willen wij allen U aanbidden met deze woorden :

gezongen: Heilig, heilig, heilig de Heer...

6.

De Heer zij met u. **Allen** : En met uw geest.

Verheft uw hart. **Allen** : Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer onze God. **Allen** : Hij is onze dankbaarheid waardig.

Het is moeilijk U vandaag te danken, Heer, in ons hart is bitterheid en opstand.

Hoe kunnen wij U loven en eren?

Moge Jezus, de mens van pijn en lijden,

onze stilte aannemen, ons gestokte lied verstaan.

In Hem is de hymne van de nieuwe schepping begonnen,

het licht van Pasen verlicht het kruis van de ontgoocheling.

De duisternis van het graf verdwijnt, nu het nieuwe vuur verschijnt.

Daarom willen wij ook nu Uw naam heiligen met de woorden:

Allen: **Heilig, heilig, heilig ...**

P. b) EUCHARISTISCH GEBED

1.

Eeuwige God, Heer van het leven, Gij zijt het begin en het einde van alles.
Wij brengen U lof en dank omdat Gij de mens hebt geschapen, aards en sterfelijk,
maar geest van uw Geest en bestemd om te leven.

Gij hebt ons geschapen als uw beeld,
met een hart om lief te hebben en voor anderen te bestaan.
Wij verheerlijken U, Vader, voor de Mens der mensen, Jezus Christus,
Hij gaf allen die in Hem geloven een teken van liefde tot het uiterste
Zend nu uw Heilige Geest over deze gaven
dat zij voor ons worden Lichaam en Bloed van Jezus Christus

Want op de avond voor zijn lijden en dood heeft Hij het brood in zijn handen
genomen, zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader,
de zegen uitgesproken, het brood gebroken
en het aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

Neemt en eet hiervan, gij allen
want dit is mijn Lichaam dat voor u gegeven wordt.

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden
de beker in zijn handen, Hij sprak de zegen en het dankgebed,
reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:

Neemt deze beker en drinkt hier allen uit want dit is de beker van het nieuwe,
altijddurende Verbond, dit is mijn Bloed dat voor u en alle mensen
wordt vergoten tot vergeving van de zonden.
Blijft dit doen om Mij te gedenken.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Zo stellen wij hier, God, dit teken van ons christelijk geloof:
Wij gedenken het lijden en sterven van Jezus,
maar vooral dat Gij Hem uit de dood hebt opgewekt.
En wij getuigen dat Hij levend blijft in onze gemeenschap
als brood en wijn van ons bestaan.

Wij bidden U dan: zend ook in ons zijn levenskracht, uw heilige Geest,
zodat wij hoopvol en moedig verder gaan op de wegen van het leven
en elkaar van harte steunen en beminnen opdat niemand eenzaam achter blijft

Gedenk in het bijzonder **N....** die Gij uit deze wereld tot U geroepen hebt;
bewaar **hem / haar** in uw en onze liefde.
Moge **hij / zij**, die in Jezus gedoopt werd, die geleefd heeft en gestorven is
in geloof in Hem, ook met Hem opstaan tot onvergankelijk leven.

In dit uur gedenken wij alle overleden familieleden en parochianen....
Vervul hun verwachtingen in onbegrensd geluk omwille van Jezus Christus,
uw Zoon. Door Hem zullen wij U prijzen, almachtige God,
verbonden in dezelfde Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid. AMEN

2.

In dit uur van droefheid, nu wij geen woorden kunnen vinden om te zeggen wat er in ons omgaat, Heer onze God, in dit uur noemen wij uw Naam.

Tot wie anders zouden wij gaan dan tot U;
wat anders kunnen wij doen, dan aarzelend uw Naam uitspreken,
hunkerend naar houvast, en geloven dat Gij zijt: de God van levenden,
omdat Gij ons gemaakt hebt als uw beeld, op U gelijkend.

Wat anders kunnen wij dan hopen
dat Gij ook nu voor ons zult zijn: de God van ons, mensen,
de Vader die alles ten goede leidt en niemand zult verlaten.

Zend daarom uw heilige Geest over deze gaven
dat ze voor ons worden Lichaam en Bloed van Jezus Christus.

Hij, die in de nacht voordat Hij moest sterven, het brood heeft genomen,
zijn ogen opgeslagen heeft naar U, God, zijn almachtige Vader,
en U gezegend heeft, die toen het brood gebroken heeft
en aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

Neemt dit brood en deelt het met elkaar,
want dit is mijn Lichaam, mijn leven, voor jullie gegeven.

Zo nam Hij ook de beker met wijn,
dankte U weer en gaf hem aan zijn vrienden met de woorden:

Drinkt hieruit want dit is de beker van het nieuwe verbond van liefde
met jullie allen gesloten; dit is mijn Bloed voor jullie vergoten
tot vergeving van alle zonden. Blijft dit doen tot mijn gedachtenis.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Heer onze God, zo gedenken wij Hem, de Mensenzoon,
die ons leed gedragen heeft, die onze dood is gestorven;
maar bovenal gedenken wij dat Gij Hem hebt opgewekt uit de doden
als eerste van ons allen, en dat ook wij, met allen die ontslapen zijn,
verrijzen zullen in de kracht van Zijn Naam om bij U te leven voor altijd.

Wij bidden U: zend dan uw Geest in ons, zijn levenskracht,
opdat wij verder kunnen op onze levensweg, dat wij U vasthouden, God,
en dat wij elkaar bewaren met de goedheid en de belofte van uw evangelie
tot de dag komt die Gij hebt vastgesteld.

Gedenk in het bijzonder **N....**die Gij uit deze wereld tot U geroepen hebt;
bewaars **hem / haar** in uw en onze liefde.

Moge **hij / zij** die in Jezus gedoopt werd, die geleefd heeft en gestorven is
in geloof in Hem ook met Hem opstaan tot onvergankelijk leven.

In dit uur gedenken wij alle overleden familieleden en parochianen....

Vervul hun verwachtingen in onbegrensd geluk.

Zo bidden wij U, door Hem en met Hem en in Hem die is en blijft,

Jezus Christus, eerst-verrezen uit de dood,

die met U en de Heilige Geest leeft in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

3.

Als we hier samen zijn rond bij het afscheid van **N....** vinden we geen woorden. Wij hebben alleen maar tekenen om het diepste van wat liefde doet uit te drukken. Zo heeft ook Jezus, met de dood voor ogen heel zijn leven en sterven samengevat in een teken dat ons bewaard gebleven is.

Heilig dan met uw Geest deze gaven van brood en wijn
dat ze voor ons worden het Lichaam en Bloed van Jezus Christus

Hij nam brood in zijn handen, Hij dankte God zijn Vader,
Hij brak het brood en verdeelde het onder zijn vrienden met de woorden:

Neemt en eet, dit is mijn lichaam voor u.
Wordt zoals Ik ben, gebroken brood.
Blijft dit doen opdat mensen zouden kunnen leven.

Na de maaltijd nam Hij ook de beker in zijn handen.
Ook nu dankte Hij God zijn Vader om alle goedheid en sprak:

Neemt en drinkt hiervan, dit is mijn bloed.
Dit is de beker van het nieuwe verbond, verzoening en vrede.
Als gij van deze beker drinkt, denk dan aan Mij en aan allen die u dierbaar zijn.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert dat Gij verrezen zijt.

Daarom, God onze Vader, houden wij bij dit afscheid de gedachtenis van Jezus, uw Zoon. Wij gedenken Hem die ons in leven en dood is voorgegaan naar U. En wij bidden U : zend uw heilige Geest om ons in onze droefheid te troosten, ons geloof te sterken en het eeuwig leven te voeden door het brood en de beker van het heil.

Jezus heeft immers gezegd: "Wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven."
N....., die wij zo graag in ons midden hadden bewaard,
vertrouwen wij nu toe aan uw goedheid.

Zijn /haar leven was goed en rijk gevuld. Velen hebben er mogen in delen.
Zijn / haar leven kende ook pijn en tranen.
Moge **hij / zij** geheeld worden bij U.
Over de grenzen van dit leven zult Gij **hem / haar** tot voltooiing brengen.

Vandaag gedenken we allen die voor ons geleefd hebben:
onze overleden familieleden en parochianen.
Mogen ze herleven in uw vrede.

We bidden ook voor allen die omwille van het verlies
van iemand die hen dierbaar is, leven met verdriet.
Wees hen nabij wanneer zij niet meer weten hoe het verder moet.
Gij die een God van leven en bevrijding zijt,
zend uw Geest over allen die in liefde en goedheid willen leven met elkaar.

Allen:

Dit willen we blijven doen, gedeeld brood zijn voor elkaar,
wijn tot troost en verzoening om te gedenken hoe wij verbonden blijven
tot over de grenzen van dit leven. AMEN.

4.

Almachtige God, wij danken U voor Jezus Christus, die bij ons blijft.
Toen Hij de dood was ingegaan hebben zijn leerlingen herkend
dat zijn Geest blijft leven: overal waar liefde woont,
overal waar mensen in elkaar durven geloven,
overal waar mensen elkander vergeving schenken.
Zij hebben herkend dat Jezus met hen meeging
als zij met elkaar dezelfde weg gingen.
Zij hebben Hem vooral herkend bij het breken van het brood:
toen zij de maaltijd hielden om Jezus' liefde onder elkaar levend te houden.

In de nacht waarin Hij werd overgeleverd had Hij hun inderdaad, aan tafel,
een teken gegeven van zijn liefde tot het uiterste:
Hij nam brood in zijn handen en dankte U.
Dankend aanvaardde Hij een gegeven man te zijn,
trouw in de liefde, ook als het lichaam gebroken wordt.

Dan brak Hij het brood en deelde het uit aan zijn vrienden met de woorden:
Neemt en eet hiervan, dit is mijn Lichaam
dat voor U en voor allen gebroken en gegeven wordt.

Toen nam Hij ook de beker in zijn handen en dankte U.
Dankend aanvaardde Hij de beker die Gij Hem gegeven hebt.
Dankend aanvaardde Hij zijn leven te geven voor zijn vrienden.
Dan reikte Hij hun de beker met de woorden:
Drinkt allen hieruit want dit is de beker van het nieuwe verbond,
bezegeld met mijn Bloed dat voor u en voor allen vergoten wordt.
Blijft eten van dit brood en drinken uit deze beker om Mij te gedenken
Allen: Heet Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Trouw aan Jezus' woord, Vader, breken wij hier dit brood
en danken U bij deze beker.
Dankbaar gedenken wij al wat Jezus ons heeft voorgeleefd
en stellen wij ons in zijn gezindheid.

Laat uw Geest rusten op deze gaven van uw Kerk:
dat deze heilige tekenen ons mogen spreken
van Jezus' dood, die wekt tot leven;
dat wij alles mogen verstaan wat Jezus ons heeft voorgeleefd.
dat wij vervuld mogen worden van zijn liefde.

Vandaag gedenken we allen die voor ons geleefd hebben.
onze overleden familieleden en parochianen....
Mogen ze herleven in uw vrede.

Door Hem en met Hem bieden wij U, almachtige Vader,
dit dankoffer aan, in de gemeenschap van de Kerk,
vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. AMEN.

5.

Wanneer aan tafel een plaats open, een stoel leeg blijft,
wanneer brood en beker voortaan met één minder worden gedeeld,
dan voelen we aan den lijve dat samen eten en drinken het leven delen is.
Goede vader, als we vandaag even stil worden
dan spreekt ons hart van deze gestorven geliefde.
Het vertelt ons van wat wij hadden willen doen en zeggen en horen,
van de gemiste kansen en van mooie momenten.
Laat alle liefde die er tussen mensen is, veilig zijn in uw behoedende handen.
Zend nu uw heilige Geest over deze gaven
dat zij voor ons worden de levende Christus

Op de avond voor zijn lijden en dood
was Jezus voor het laatst met zijn vrienden aan tafel.
Hij nam het brood..Hij heeft U dank gezegd, Vader, het brood gebroken
en aan zijn vrienden uitgedeeld met de woorden:
 Neem en eet, dit is Mijn lichaam,Mijn liefde en Mijn leven, voor u gegeven.
Dan nam Hij ook de beker met wijn. Hij gaf hem aan zijn vrienden en zei:
 Drink hier allen uit. Dit is Mijn bloed,
 Mijn liefde en Mijn leven, voor u geschonken.
Wanneer gij dit brood eet en deze beker drinkt, doe het tot Mijn gedachtenis.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Trouw aan Jezus' woord gedenken wij zijn lijden en sterven
maar bovenal dat gij Hem hebt opgewekt uit de dood.
Wij bidden dan: laat de gezindheid van Jezus wonen in ons hart
verruim onze liefde, raak ons met zijn vuur en breng ons elkaar nabij.

Als wij vandaag even stil worden dan weent ons hart om die gestorven is
en wij verlangen naar een weerzien ooit. Veranker in ons hart het vertrouwen
dat Gij ons allen in uw liefde zult voltooien.

Kom dan met uw Geest, zodat wij leren wat liefde doet,
zodat wij kunnen vergeven, zodat wij troosten waar droefheid is.

Wij brengen allen die wij lief hebben voor U, Vader **N....** en alle
overleden familieleden en parochianen, mensen met wie wij het leven delen.
Met hen zijn wij verbonden, ook over de dood heen.

Want wij weten en geloven God, dat de dood niet het einde is
dat Gij ons opwacht aan het eind van onze levensweg
dat Gij ons bergen zult in de oneindige liefde die Jezus de Christus
ons in uw naam heeft beloofd, door woord en daad
door zijn dood en verrijzenis.

In Hem hebt Gij alles wat bestaat en geschapen is
gezegend met uw genade nu en tot in eeuwigheid

6.

Grote God, goede God, Gij die weet wat in mensen omgaat
aan hoop en twijfel, geluk, onzekerheid.

Gij die ons denken peilt en ieder woord naar waarde schat
en wat onzegbaar is onmiddellijk verstaat.

Gij zijt groter dan ons hart en ieder heeft bij U een naam.

En niemand valt of hij valt in Uw handen en niemand leeft of hij leeft naar U toe.

Aan U zijn wij gehecht; naar U genoemd.

Heilig daarom deze gaven met uw heilige Geest

dat zij worden Lichaam en Bloed van Christus

Hij was zoals wij zouden willen zijn: een mens van God, een vriend.

In de laatste nacht dat Hij met zijn vrienden samen was
heeft Hij het brood gebroken U gezegend en gezegd:

Neem en eet, dit is mijn lichaam - gebroken brood-
zo zult gij doen, tot mijn gedachtenis.

Hij nam toen ook de beker en Hij zei:

dit is het nieuw verbond, dit is mijn bloed, dat wordt vergoten
tot vergeving van uw zonden.

Als ge uit deze beker drinkt, denk dan aan Mij.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt

Daarom stellen wij hier, Heer onze God, dit teken van ons geloof
en daarom gedenken wij nu het lijden van uw Zoon, dat Hij gekruisigd en begraven is
maar bovenal dat Gij Hem uit de dood hebt doen verrijzen.

Dat Hij voor ons geworden is een Naam, verheven boven alle namen,
een onvergetelijke mens die leeft bij U en voor ons bidt,
die komen zal om alles nieuw te maken.

Dan zal er geen verdriet meer zijn en geen dood. Hij zal ons allen,
levenden en doden, roepen bij onze naam, op de dag die Gij hebt vastgesteld.

Wij bidden U, Heer onze God, zend in ons allen zijn levenskracht, uw heilige Geest,
opdat wij hoopvol en vastberaden mogen verder gaan op de wegen van het leven,
dat wij vrede mogen brengen en gelukkig zijn.

Wij bidden voor **N....** en voor alle overleden familieleden en parochianen...

Dat wij door Jezus, met Hem en in Hem, U mogen vinden
en dichtbij U, allen die ons zijn voorafgegaan
dat bidden wij U, dit uur en tot in eeuwigheid. Amen.

7.

God, onze Vader, wij danken U met heel ons hart,
want Gij hebt ons tot leven geroepen,
Gij hebt ons bestemd voor het geluk in Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer.
In Hem zien wij uw goedheid en uw wil om ons allen te redden.
Hij is het verlossende woord, uw helpende hand.

Allen:

Nooit willen wij vergeten hoe Hij één werd met ons in lijden en dood.
Onze last maakte Hij tot de zijne, zijn trouw werd de onze.
Blijvend zijn wij U dank verschuldigd om Hem.

Pr.

God, onze Vader, wij vragen U: zend over dit brood en deze wijn de kracht van uw Heilige Geest; dat zij voor ons het lichaam en bloed worden van uw veelgeliefde Zoon, Jezus Christus. Toen het paasfeest op handen was kwam zijn uur. Hij had de zijnen in de wereld bemind; nu gaf Hij hun een teken van zijn liefde tot het uiterste toe. Hij heeft het brood in zijn handen genomen, zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader, de zegen uitgesproken, het brood gebroken, en het aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

Neem en eet hiervan, gij allen,
want dit is mijn lichaam dat voor U gegeven wordt.

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden, de beker in zijn handen,
Hij sprak de zegen en het dankgebed, reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:
Neem deze beker en drink hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe,
altijddurende verbond; dit is mijn bloed, dat voor u en voor alle mensen
wordt vergoten tot vergeving van de zonden.
Blijf dit doen om Mij te gedenken.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen...

Trouw aan dit woord, Vader, gedenken wij Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer:
zijn overgave in lijden en dood, de overwinning van zijn verrijzenis
en de glorie van zijn hemelvaart; en wij bieden U deze gaven aan,
het levende brood en de heilzame beker,
terwijl wij vol vertrouwen uitzien naar zijn wederkomst in heerlijkheid.

Allen:

Zend nu, Vader, de Trooster en Helper in ons midden, uw Heilige Geest.
Wek de gezindheid van Jezus Christus in ons hart. Sterk ons vertrouwen,
verruim onze liefde. Raak ons met het vuur van uw Geest en breng ons elkaar nabij.

Pr.

Vrijmoedig in deze Geest bidden wij U, Vader, voor uw heilige Kerk. Bescherm haar en leid haar; geef haar vrede en eenheid over de hele wereld. Geef wijsheid en kracht aan paus (N.), aan onze bisschop (N.) en aan allen die Gij als herders in uw Kerk hebt aangesteld. Gedenk in uw goedheid ook degenen die een bijzondere plaats innemen in ons hart en vergeet niet hen, die door de dood van ons zijn heengegaan. Samen met heel uw volk, met de maagd Maria, de moeder van de Heer, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen, samen ook met allen ter wereld, die op U hun vertrouwen hebben gesteld, vragen wij om uw barmhartigheid, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank, door Jezus, uw Zoon, onze Heer. Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer, onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de Heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid. Amen.

P c. GEBED voor het Onze Vader bij een gebedsdienst (afwisselend 1 en 2)**1. eerste vorm**

1. God van alle mensen, wees hier aanwezig in woorden van troost, in daden van medeleven en trek U het verdriet aan van deze familie. Dat in deze dagen ons klein geloof licht mag zijn in de duisternis en als onze tijd daar is, roep ons lichtje dan in uw grote licht. Gij, de Levende, die door geen dood te overmeesteren zijt, nooit of te nimmer.

2. Nabije God, de aarde met al wat daarop is, het is uit uw hand voortgekomen. Trek uw handen nu niet af van wat Gij gemaakt hebt. Haal **N**...door de dood heen naar U toe, en houd ook ons in leven. Wij staan toch geschreven in de palm van uw hand. Doe ons leven bij U, Gij, God van alle mensen, levend in de eeuwen der eeuwen.

1. Wij bidden voor ons die hier bijeen zijn en midden in het leven staan, met onze vragen en verdriet, vol hoop en twijfel tegelijk. Kan het waar zijn dat leven uit dood ontstaat, licht uit duisternis, dat verdriet geen wanhoop wordt? Dat wij, in het zicht van de dood, elkaar mogen vasthouden, en zoekend en tastend, twijfelend en vermoedend zeggen, dat Hij die ons het leven gaf ons zal blijven dragen; ons niet zal laten vallen in het niets, maar ons zal vergezellen door alle dood heen.

2. tweede vorm

1. God, onze Moeder en onze Vader, Gij hebt naar ons uitgezien voor wij er waren, Gij hebt ons leven lief. Gij staat aan het eind van onze weg om ons naar het vaderhuis te dragen. In ons geloof houden wij vast aan U. Wij weten dat Gij ons niet los zult laten. En daarom noemen wij Uw naam, met schroom in onze stem, met hoop in onze ogen.

2. Wij zegenen U, Heer onze God. Want kracht hebt Gij ons bewezen en ons een toekomst toegezegd in Jezus, onze broeder. Hij heeft geleefd bij ons, eenvoudig en met overgave. Gij vindt in Hem uw welbehagen. Hij ging met mensen om, die bang en soms kleinmoedig waren. Hij heeft hen waardigheid geschonken. Hij heeft hun vreugden meegemaakt, hun werken en hun zorgen.

1. Hij is een vriend en leefgenoot geworden. Hij heeft hun eenzaamheid gevoeld. En Hij is naar hen toegegaan met menselijke warmte en met aandacht. Hij heeft met hen geweend en hun gemis gedragen. Hij was gegrepen door de liefde. In Hem heeft ze een menselijk gezicht en goddelijke kracht gekregen. En in de volheid van zijn leven bleef Hem geen lijden gespaard. Toen heeft Hij opgekeken naar U, Vader, en al zijn hoop op U gesteld.

2. Daarom geloven wij ook in deze tijd van nood en twijfel, van onmacht en eenzaamheid, dat Hij ons over dood en lijden heen naar U zal brengen. Gij zijt het, die in ons het leven kunt bewaren tot in eeuwigheid. Doe ons dan opstaan, Vader, in de kracht van uw Geest. Wek in ons het vermogen om mild en moedig voort te leven, met een lege plaats naast ons. En doe ons, kwetsbaar en ontvankelijk voor al het leed, dat mensen kennen, uitzien naar de dag van de vervulling, wanneer Gij zult voltooien wat niet af is. Amen.

Q. : ONZE VADER

Lieve mensen, bidden is zo moeilijk. Wij vinden er meestal de woorden niet voor.
 Jezus wist dat, en daarom heeft Hij ons een gebed geleerd
 dat wij altijd kunnen uitspreken, ook als het ons moeilijk is: het Onze Vader

1) gezegd

2) gezongen melodie “Ware vriendschap zal niet wijken”

Onze Vader in de hemel, geheiligd zij uw Naam.

Laat uw rijk van liefde komen en doe steeds uw wil verstaan (2X)

Geef ons brood om van te leven, vergeef ons onze schuld.

Leid ons nimmer in bekoring, maar verlos ons van het kwaad (2X)

R. : GEBED OM VREDE en VREDEWENS

1.

Verlos ons van alle kwaad, van alle hardheid, van alle ongeloof en bitterheid.
 Mogen wij barmhartig zijn voor elkaar zoals Gij barmhartig zijt voor ons.
 Dat wij, vertrouwend op U, in alle omstandigheden van het leven, in wel en wee,
 hoopvolle mensen mogen zijn. Vervul ons met uw vrede zodat wij elkaar
 tot vrede zijn. Vrede vanuit het geloof dat, in leven en dood, onze naam geschreven
 staat in de palm van uw hand. Door Christus onze Heer. AMEN.

2.

Heer Jezus, Gij die geweend hebt met hen die wenen, Gij die bewogen zijt
 met de treurende, tranen wilt drogen, een steun en toeverlaat wilt zijn:
 schenk ons kracht om staande te blijven, om handen vast te houden,
 om samen te blijven. Wij vragen U dit omdat Gij ons kent, onze Broeder en Heer.

3.

Elke keer toen Jezus aan zijn leerlingen verscheen was zijn eerste woord ‘vrede’.
 Zijn hele boodschap was een boodschap van vrede. Wij bidden nu: Geef uw vrede
 aan deze wereld, Heer, laat uw liefde wonen over heel de aarde. Maak van ons
 mensen
 die vrede rondragen, in onze eigen familie en vriendenkring, maar ook ver
 daarbuiten.

4.

Heer Jezus, Gij hebt aan uw vrienden gezegd: “Vrede laat Ik u na, mijn vrede geef Ik
 u.” Zie niet naar onze zwakheid of ongeloof maar naar onze goede wil en ons zoeken.
 Schenk ons uw vrede opdat wij elkaar bemoedigen, opdat wij elkaar nabij blijven
 met woorden van troost en sterkte. Schenk ons uw vrede en leer ons ze te delen
 met alle mensen. Gij die Vrede en Liefde zijt. Amen.

5.

God, onze Vader, U bent verschenen in Jezus, uw Zoon. Hij heeft ons voorgedaan
 hoe wij moeten leven en sterven. Hij heeft ons geleerd wat goedheid is en trouw.
 Het breken van het brood werd het teken van zijn leven het breken van zichzelf
 voor anderen. Daardoor bracht Hij uw vrede op aarde. Geef nu de vrede aan allen
 die hier samenzijn bij het afscheid van N...
 en wij vragen U: neem **hem / haar** nu op in uw hemelse vrede.

Daarom wensen wij U :**De vrede van onze Heer Jezus Christus zij altijd met U.**

LAM GODS: gezongen**COMMUNIE:**

De Communie is een persoonlijke daad en geen verplichting.
 Zij die dit samenzijn als een gelovig gebeuren ervaren
 en wensen in te gaan op de uitnodiging van de Heer "Neemt en eet"
 en alzo in gemeenschap willen treden met Jezus' gegeven leven
 kunnen met open hand en hart naar voren treden voor de Communie.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt,
 maar spreek en ik zal gezond worden.

S. : L I E D T I J D E N S D E C O M M U N I E : door het koor**1. Vergeet niet hoe wij heten** T.: Willem Barnard – M.: Willem Vogel

Vergeet niet hoe wij heten: naar U zijn wij genoemd. Zoudt Gij ons niet meer weten,
 dan waren wij gedoemd te sterven aan uw leven; maar zo Gij ons gedenkt
 is er een eeuwig leven, een ogenblik gegeven, een paasdag die ons wenkt.

Zij raken niet vergeten die over zijn gegaan tot U, want in uw heden bewaart Gij hun bestaan.
 Hun namen zijn verzekerd in uw gedachtenis, Gij zult ze blijven spreken
 tot die Dag aan zal breken waarop het wachten is.

Vergeet niet hoe wij heten, wij heten naar uw naam. Uit duizenden gebeden
 stelt zich uw eenvoud saam. Want zo zijt Gij gebroken, gelijk het ene licht,
 van naam tot naam gesproken, van dag tot dag ontloken, zo zien wij uw gezicht

2. Nummer 811 Blijf mij nabij T.: Willem Barnard - M.: W.H.Monk

1. Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt. De nacht valt in, waarin geen licht meer straalt.
 Andere helpers, Heer, ontvallen mij. Der hulpelozen hulp, wees mij nabij.
2. Wees bij mij, nu de dag ten einde spoedt. Alles verdoft wat glans bezat en gloed.
 Alles vervalt in 't wisselend getij, maar Gij die eeuwig zijt, blijf mij nabij.
3. U heb ik nodig, uw genade is mijn enig licht in nacht en duisternis.
 Wie anders zal mijn leidsman zijn dan Gij? In nacht en ontij, Heer, blijf mij nabij.
4. Ik vrees geen kwaad, want bij mij is de Heer. Tranen en leed zijn nu niet bitter meer.
 Waar is uw prikkel, dood, wat dreigt ge mij? Ik triomfeer, mij is de Heer nabij.
5. Houd, Heer, uw kruis hoog voor mijn brekend oog, licht in het duister, wijs de weg omhoog.
 Uw dag breekt aan, de schaduw gaat voorbij. In dood en leven, Heer, wees Gij nabij.

3. Mijn broeder/zuster is gestorven, Heer

Refrein: Mij**n broeder / zuster** is gestorven, Heer, **hij / zij** die Gij liefhadt is niet meer.
hij / zij heeft de dood geleden.

1. Beproeving die **hem / haar** heeft bezwaard, **hij / zij** heeft ze uit uw Hand aanvaard,
 en stil **zijn / haar** strijd gestreden.
2. God, Gij die troost en liefde zijt, genees mijn hart van eenzaamheid
 en wil mij verder helpen.
3. O, Gij die 't eeuwig leven zijt, verrijzenis, onsterf'lijkheid,
 wil **hem / haar** uw vrede geven.

T. : BEZINNINGSTEKST na de communie (met zacht orgel)
 ----- facultatief

1.. Uit psalm 23

De Heer is mijn herder, niets kom ik tekort. Hij laat mij weiden op groene velden.
 Hij brengt mij aan water, waar ik kan rusten, Hij geeft mij weer frisse moed.
 Mijn schreden leidt Hij langs rechte paden. Al voert mijn weg door donkere kloven,
 ik vrees geen onheil waar Gij mij leidt. Uw stok en uw herdersstaf geven mij moed
 en vertrouwen. Gij nodigt mij aan uw tafel met olie zalft Gij mijn hoofd.
 Het huis van de Heer zal mijn woning zijn voor alle komende tijden.

2. Uit “Gouddraad uit vlas” van Niel Benschop

Je bent niet dood – de Heer heeft je geroepen bij Hem te wonen
 in zijn glanzend huis; Je hoeft geen rust en vrede meer te zoeken,
 je hebt ze nu –want je bent veilig thuis.
 Je bent niet dood –je mag voor eeuwig leven, je bent verlost van onvolkomenheid,
 van pijn en van verdriet, God zal je geven een onbegrensd geluk in onbegrensde tijd.
 Je bent niet dood –maar ach, ik zal je missen zoals een mens de meest
 geliefde mist. De jaren van geluk zijn nooit meer uit te wissen
 voor wie met jou zich diep verbonden wist.

3.

Ieder mens, die zijn ogen opslaat naar de hemel, en kijkt naar de maan
 en de sterren, en weet heeft van de enorme grootheid van het heelal,
 stelt zich vragen aangaande zijn bestaan. Waarom is er leven op aarde?
 Waarom besta ik? Altijd hebben mensen achter dit alles een God gezien,
 die zich persoonlijk met ons bezighoudt. De psalmist zegt het reeds :
 God, wat is de mens dat Gij aan hem denkt, het mensenkind dat hij U
 ter harte gaat? Voor God zijn we geen nummer, wij zijn door Hem persoonlijk
 gekend en bemind, ook deze overledene. Als God dan vriendschap sluit met ons,
 zou Hij ons dan in het niet laten verzinken?
 Nee, onze God is een God van levenden, niet van doden.

4.

Afscheid nemen is met zachte vingers wat voorbij is dichtdoen
 en verpakken in goede gedachten der herinnering...is verwijlen bij een brok leven
 en stilstaan op de pieken van pijn en vreugde...Afscheid nemen is
 met dankbare handen weemoedig meedragen al wat waard is om niet te vergeten...
 is moeizaam de draden losmaken en uit het spinrag der belevenissen loskomen
 en achterlaten en niet kunnen vergeten...Leven is –vanaf zijn geboorte-
 voortdurend afscheid nemen, losshaken om voort te gaan, zichzelf verliezen
 om zich te vinden...Het risico nemen van de graankorrel
 om vruchten voort te brengen. Afscheid nemen is het moeilijkste in het leven.
 Men leert het nooit. Gelovig sterven is afscheid nemen van de tijd, niet van het leven.
 Het is zichzelf blijven zoals men geworden is, het ene mysterie verlaten
 om het andere in te gaan en op het woord van Jezus
 de hoop verwisselen voor de zekerheid dat God liefde is.

Ward Bruyninckx

5.

Het wordt avond. Zoals het licht van de avondzon deemstert,

zo valt de drukte van het leven weg. De drukte van het leven...
ja, jarenlang heb ik het gekoesterd. Genoten heb ik.
Het geluk was mij steeds nabij. Liefde en vriendschap bezat ik in overvloed.
Mijn geliefden, waarom huilen jullie dan nu? Valt het afscheid jullie zo zwaar?
Laat mij langzaam ondergaan in de stilte.
Want in die stilte hoor ik het geluid van de eeuwigheid. Luister met me mee.
Dan zullen jullie tranen drogen. Want eens worden we herenigd.
Dan kunnen we weer samen genieten, niet meer van de drukte van het leven
maar van de stilte van de eeuwigheid.

6.

De mensen van voorbij, zij blijven met ons leven.
De mensen van voorbij, ze zijn met ons verweven
in liefde, in verhalen, die wij zo graag herhalen,
in bloemen, geuren, in een lied, dat opklinkt uit verdriet.
De mensen van voorbij, zij worden niet vergeten.
De mensen van voorbij, zijn in een ander weten.
Bij God mogen ze wonen; daar waar géén pijn kan komen.
De mensen van voorbij zijn in het licht, zijn vrij!

7.

Zijn / haar glimlach en **zijn / haar** zorgen zijn voorbij
de lieve aandacht voor de dagse dingen,
die door **zijn / haar** hoofd en door **zijn / haar** vingers gingen
en alles wat **hij / zij** was voor u en mij.
Wij kunnen vragen stellen maar geen vraag en ook geen antwoord
doen de pijn vergeten die wij tezamen om **zijn / haar** heengaan leden
en die zal blijven schrijven na vandaag.
In **zijn / haar** dapper rechtgetrokken spoor
naar Gods oneindig land laten wij lopen **hem / haar** achterna,
die hoopte wat wij hopen: **hij / zij** is niet meer dan enkele stappen voor.
Anton Van Wilderode

8.

Enkele jaren voor zijn dood schreef een bekende schrijver het volgende:
"Wie eenmaal God heeft ontmoet vindt de vraag naar het hiernamaals
niet interessant meer. Wie geleerd heeft in het Hoge Licht te leven,
is niet meer gekweld door het probleem of het Licht er ook morgen nog zal zijn.
In het hoofd van een kind, dat leeft onder de goede zorgen van zijn moeder,
komt het niet op, te vragen of zijn moeder ook morgen nog wel voor hem zal zorgen.
Er zijn vragen die niet gesteld worden, omdat er geen behoefte aan is.
Hoe meer wij leven vanuit God, hoe meer de vragen
over het hiernamaals verdwijnen, omdat God er is en zal zijn".

T.

9. Een gedicht van Toon Hermans

Nu 't rouwrumoer rondom jou is verstomd, de stoet voorbij is, de schuifelende voeten,

nu voel ik dat er 'n diepe stilte komt en in die stilte zal ik je opnieuw ontmoeten en telkens weer zal ik je tegenkomen. We zeggen veel te gauw: het is voorbij. Hij heeft alleen je lichaam weggenomen, niet wie je was en ook niet wat je zei, ik zal nog altijd grapjes met je maken, we zullen samen door het stille landschap gaan, nu je mijn handen niet meer aan kunt raken, raak je mijn hart nog duidelijker aan.

10. Een gedicht van Toon Hermans

De laatste uren voor het einde. dan wordt die grote wereld klein,
is plotseling alles onbeduidend, tot aan het laatste beetje pijn.
Wat wij zo indrukwekkend vonden, verliest zijn glans, verliest zijn zin,
maar achter de gesloten ogen glanst een gigantisch groot begin.

11. Een gedicht van Toon Hermans

Heer, in de morgen vraag ik om uw zegen.
Misschien doe ik dat wel omdat ik zo graag leef.
Altijd hoop ik opnieuw dat U mijn dagen zult zegenen. Ja, ik heb het leven lief
en vul het glas tot aan de rand maar ik weet zeker, Heer,
dat ik dit leven zinloos zal vinden vanaf de dag dat ik niet meer hopen mag op U.

12. Een afscheidswoord

Een goed mens sterft steeds te vroeg vooral als **hij / zij** zij een goede **moeder/vader** was. Omdat het samenzijn zo goed was is het afscheid nu zo zwaar, omdat de vreugde zo intens was is de droefheid nu zo diep, omdat de liefde zo oprecht was is de leegte nu zo groot. Maar deze leegte die ons **ma / pa** achterlaat willen wij vullen met goede herinneringen, met onze dankbaarheid. Dank je **ma / pa**, voor je handen die nooit konden rusten, voor je scherpzinnigheid van je geest, voor je tintelende ogen, voor de ontroering die uitging van je stem, voor je schalkse lach. Dank je, voor je trouwe liefde, voor alle tederheid die van je uitging. Dank je, voor je geloof en je idealisme, voor je begrijpend en vergevend hart, voor je levensmoed en je optimisme. Dank je, voor de vele mooie dagen en die rijke schat aan levenservaring die je ons meegaf. Dank je **ma/ pa** voor alles.

13.

Liefhebben is zeggen: gij sterft nooit. Elke mens hunkert naar liefde en geborgenheid vanaf zijn eerste levensdag tot op de dag dat hij de wereld verlaat. Zonder liefde kan een mens niet leven...Als iemand sterft, die ons lief is geworden, dan zeggen wij met heel ons wezen: het kan niet zijn dat de liefde en de trouw van deze mens zo maar tot stof en as vergaan. De liefde aanvaardt de dood niet, daarom zeggen wij ook dat de liefde "uit God" is. Terecht kan men zeggen: iemand liefhebben is hem zeggen: gij, gij sterft nooit! De liefde is geen bedrog, we proeven erin de onsterfelijkheid.

T.

14.

Goede God, wij geloven dat een mens er is om te leven en niet om dood te gaan, ook al is hij gestorven. Wij geloven dat een mens er is om rechttop door het leven te gaan en niet gebukt,

ook al heeft het verdriet hem getekend.
Wij geloven dat een mens er is om U te vinden en niet om te verdwalen.
Goede God, wij danken U voor dit geloof.
Het maakt ons leven waard geleefd te worden, het sterkt ons in moeilijke dagen
en geeft ons de moed om verder te gaan. AMEN.

15.

God, ik ben een simpele duif en ver van huis.
Men zegt dat Gij mij opwacht in de grote duiventil,
waarvan ik enkel een heimwee ken en geen herinnering.
Ik ben nog altijd onderweg met trage vleugelslag.
Ik speur de einder af en zoek uw aangezicht.
Ik vraag niet God, hoe lang, hoe ver?
Ik vraag U enkel dat ik op mijn reis
de juiste richting niet verlies.
Trek mij over alle bergen, trek mij naar uw huis.
En neem mij eindelijk in uw handen, God
uw grote, warme handen.
God, ik ben een simpele duif op weg naar U.

16. De tekst van het gedachtenisprentje
of een ander afscheidswoord of getuigenis.

U.

U.: LIED NA DE COMMUNIE

1. Nummer 923 Niemand leeft voor zichzelf. T. Rom 14,7-8 - M.: van der Put

(eerste maal : koor, tweede maal: allen)

Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf.

Wij leven en sterven voor God onze Heer, aan Hem behoren wij toe.

2. Nummer 914 Roept God een mens tot leven T.: H.Oosterhuis – M.: Vulpius 1809

Koor: Roept God een mens tot leven, wie weet waarom en hoe,
hij moet zichzelf prijsgeven, hij leeft ten dode toe.

Allen: Gods woord roept door de tijden, zijn volk en grijpt het aan,
Hij doet het uitgeleide, het moet de zee ingaan.

Koor: Geroepen en verzameld uit dood en slavernij,
gedoopt in woord en water, dat volk van God zijn wij.

Allen: Gestorven voor de zonde, in Jezus' bloed vereend,
en met elkaar verbonden, levend voor God alleen.

Koor: Wie Jezus' kelk wil drinken, zijn doop wil ondergaan,
zal in de dood verzinken en uit die dood opstaan.

Allen: Hij zal zijn leven geven, hij maakt zichzelf tot brood,
hij sterft en and'ren leven, hij overleeft de dood.

3. Nummer 921 Gestorven graan wordt brood T. en M. : M.Weemaes

Koor:

Gestorven graan wordt brood, geperste druiven wijn van vreugd', zo gaat doorheen de dood
wat blijven zal en reeds verheugt. Een mens moet leren sterven om Leven te beërven.

Allen:

De mensen die bestaan zijn blijdschap na geboortepijn; God noemt hen bij de naam,
bekend, geliefd door God te zijn en altijd voort te leven en sterven is maar even.

Wij zullen voor elkaar de aarde en de hemel zijn, daarom is dit gebaar: gebroken brood,
gedronken wijn, een overvloed van leven, een teken ons gegeven.

4. Nummer 715 Gij komt tot ons T. : Adeleyd – M.: F.Grypdonck

Koor:

Gij komt tot ons, gans onverwacht, in alle mooie dingen, in bloemen,
in de zonnepracht, in 't lied dat wij nu zingen, in 't brood dat op de tafel staat,
in 't hart dat dankbaar slaat, in duizend duizend dingen.

Allen:

Gij komt tot ons in 't morgenuur, in dauw van nieuwe dingen, in 't kind dat lacht,
in licht en vuur, in 't lied dat wij U zingen, in 't woord dat Gij nu tot ons spreekt,
in 't brood dat Gij hier met ons breekt, in duizend, duizend dingen.

Koor:

Gij komt tot ons in heel de dag, in arbeid aan de dingen, in zorg en vreugde,
pijn en lach, in 't lied dat wij dan zingen, in liefde ook van man en vrouw,
in vriendschap, vrede en in trouw, in duizend, duizend dingen.

Allen:

Gij komt tot ons als 't avond is, in 't sterven van de dingen, in 't afscheid
dat het laatste is, in 't lied dat wij niet zingen. Op 't woord dat Gij spreekt
hopen wij; uw liefde is ons toch nabij in duizend duizend dingen.

U.

5. Echte vriendschap

Echte vriendschap zal niet wijken, ook al ben ik ver van jou,
kan ik jou geen hand meer reiken, toch verbindt ons diepe trouw.

'k Houd je beeld in mijn gedachten, want jij bent een stuk van mij,
langer dan de dood kan wachten, maken vrienden elkaar vrij.

Echte vriendschap zal niet wijken, ook al ben ik ver van jou,
kan ik jou geen hand meer reiken, toch verbindt ons Jezus' trouw.

6. Nummer 971 Wees gegroet o Sterre

Koor:

Wees gegroet, o Sterre, o Maria zoet. Zie op ons van verre, o Maria zoet
Maria, zegen ons allen, bescherm uwe trouwe jeugd.

Allen:

Roze zonder doornen, o Maria zoet. Door God uitverkoren, o Maria zoet
Maria, zegen ons allen, bescherm uwe trouwe jeugd.

Lelie ongeschonden, o Maria zoet. Maged zonder zonden, o Maria zoet
Maria, zegen ons allen, bescherm uwe trouwe jeugd.

7. Nummer 746 Lieve Vrouwe van ons land T.: Monden - - M.: Meulemans

Koor:

Lieve Vrouwe van ons land, met uw kroon of sleep van kant
en getorst door ruwe hand langs de vlakke wegen. Lieve Vrouw langs beemd en gaard,
Lieve Vrouwke bij de haard, door geslachten vroom bewaard,
schenk ons volk uw zegen. Ave Maria, ave Maria, ave Maria!

Allen:

Moeder die op Vlaand'ren waakt, van zover ons heug'nis raakt,
al wat Vlaand'rens grootheid maakt, hebt Gij ons gegeven; eenvoud, adel van gemoed,
moederweelde, minnegloed, reinheid en de stille moed
voor uw Zoon te leven. Ave Maria, ave Maria, ave Maria!

Gij hebt ons de vree gebracht, na zo meen'ge bange nacht.
Bij u vond ons volk de kracht 't eigen huis te bouwen;
Lieve Vrouwe t' allen tijd blijve Vlaand'ren u gewijd,
in de zege als in de strijd, in al vreugd' en rouwen. Ave Maria, ave Maria, ave Maria!

8. Nummer 954 : "Lieve Vrouw van Vlaanderen"

Liefde gaf u duizend namen groot en edel, schoon en zoet.
Maar geen één die 't hart der Vlamen even hoog verblijden doet;
als de naam: o Moedermaagd, die Gij in ons landje draagt.
Schoner klinkt hij dan al d' anderen: Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen. (bis)

Blijf in 't Vlaamse harte tronen als de hoogste koningin als de beste moeder wonen
in elk vlaamse huisgezin; sta ons bij in alle nood, nu en in het uur der dood,
ons, uw kind'ren en ook d'andren. Liefste, Lieve Vrouw van Vlaandren! (bis)

V.

V.: GEBED NA DE COMMUNIE

1

Blijf bij ons Heer, als het avond wordt. Blijf bij ons, dat wij op onze levensweg
niet verdwalen Blijf bij ons opdat wij elkaar nabij kunnen zijn in goede

en kwade dagen, in vreugde en verdriet. Geef ons de moed met dit verlies te leven, ons opnieuw toe te vertrouwen aan wat het leven brengt en de weg te gaan naar het leven dat Gij ons in het vooruitzicht stelt; de weg die ook Jezus is gegaan door lijden en dood heen. Hij die leeft bij U in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Goede God, bij het einde van deze dienst vertrouwen wij U deze **man / vrouw** toe, die aan medemensen lief en dierbaar is. Altijd is uw liefde **hem / haar** nabij gebleven, want Gij zijt een God van trouw. Voltooi thans in uw eeuwigheid wat Gij in de tijd met **hem / haar** zijt begonnen. Neem **hem / haar** op in uw rijk waar vrede is, vreugde en liefde, dank zij Jezus uw Zoon en onze Heer. AMEN.

3.

God, wij danken U voor het woord dat ons naar U verwijst en voor het brood van eeuwig leven. En wij vragen U nogmaals: neem deze overleden mens op in uw eeuwig vreugde. Help ons te geloven dat **hij / zij** op een nieuwe wijze onder ons aanwezig blijft, door Christus onze Heer. AMEN.

4.

Heer onze God, wij danken U voor Jezus, voor zijn boodschap van troost en zijn voedsel tot eeuwig leven. Wij vragen U: blijf ons altijd nabij, ook in verdriet. Richt onze ogen op Jezus, die de weg van dood naar leven is gegaan. Geef dat wij door deze eucharistie verbonden worden met U en met mekaar. Wij vragen U dat door Christus onze Heer. AMEN.

5.

Vader van alle ontferming, uw eeuwig liefde is ons steeds nabij en in de duisternis van de dood daagt het licht van eeuwig leven. Wij bidden U voor leid **hem / haar** binnen in uw paradijs waar geen rouw meer is, geen geweent en geen smart, waar uw vrede heerst voor altijd. En blijf bij ons in leven en in sterven, in tijd en eeuwigheid. AMEN.

6.

Eeuwige God, Gij houdt van de mensen zoals een vader en moeder van hun kinderen. Aan uw liefde die geen grenzen kent vertrouwen wij deze dierbare overledene toe. Wij zijn U dankbaar voor al het goede dat Gij ons door **hem / haar** gegeven hebt en waardoor **hij / zij** voor ons een blijvend teken is geworden van uw liefde. Breng **hem / haar** nu thuis in de vreugde van uw Rijk waaraan geen einde komt. Verdiep de eenheid die ons samenbracht in deze dienst en richt onze ogen op Jezus die voor ons is de weg, de waarheid en het leven, vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. AMEN.

W a.

W. : LAATSTE AFSCHEIDSGEBEDEN

W a. Inleiding

We staan recht,
directe familieleden kunnen in een halve kring rond de overledene komen staan

1.

Op, ... jaar geleden te begon het leven van **N....**
Bij de geboorte werd **hij / zij** door het doopsel aan God gewijd.
Op ... is **hij / zij** overleden, (gesterkt door het sacrament der zieken.)
In het geloof van haar doopsel heeft **hij / zij** geleefd en is **hij / zij** gestorven.
Met het doopwater, willen wij een laatste teken geven
van **zijn / haar** verbondenheid met de gestorven en verrezen Christus.

Zusters en broeders,
om de laatste eer te brengen aan deze mens,
om recht te doen aan **zijn / haar** leven en sterven,
staan wij rond **het dode lichaam / de urne**.
Meer dan **dit lichaam / stof en as** is ons de naam van deze mens gebleven.
Die naam spreken wij hier uit met eerbied en genegenheid **N....** en wij bidden:

Heer God, herinner U deze naam die **hij / zij** van mensen heeft ontvangen
en waarin **hij / zij** gekend wordt, ook al is **hij / zij** gestorven.
Die naam hebt Gij geschreven in de palm van uw hand.

Met Jezus bidden wij:
Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer. Bij U vind ik rust en zielevrede.

Lied : Koor W b. 1: O Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer
W b. 2: De Heer zegene en behoeede u
W b. 3 : Wanneer de avond komt

Besprenkeling met doopwater:

N....., tot teken dat je naam geschreven staat in de palm van Gods hand,
om te getuigen van ons geloof in de verrijzenis
zegen ik je met het doopwater, teken van eeuwig leven
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. AMEN.

Bewieroking

N... zoveel in jou was kracht en schoonheid. Wij bewieroken je om je de eer te brengen
die je hebt verdiend. Wierook om te getuigen dat je in alle eenvoud groot was.
Wierook om je nog even mee te dragen naar het licht en je voorzichtig los te laten.
Wij bidden dat je met blijdschap wordt onthaald aan de andere kant van de oever.

W a.

2.

Zusters en broeders, wij staan hier rondom **het dode lichaam / de urne**
van deze mens die ons zo lief en dierbaar is.
Zijn / haar heengaan doet ons pijn, maar door onze droefheid heen
blijven wij vasthouden aan ons geloof

dat onze God geen God van doden is maar een God van levenden.
Wij danken God voor alles wat in dit mensenleven schoon en edel was.
Waar deze overledene heeft gefaald en ook voor onze eigen tekorten
tegenover **hem / haar** vragen wij God om vergeving: dat Hij zelf zou
aanvullen en voltooiën wat aan dit leven ontbreekt. Met Jezus bidden wij:
Vader in uw hand leg ik mijn leven, bij U zoek ik rust en zielevrede

Lied : Koor W b. 1: O Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer

W b. 2: De Heer zegene en behoede u

W b. 3 : Wanneer de avond komt

Besprekeling met doopwater:

N....,uw leven was een zegen voor velen. Namens je kinderen, kleinkinderen
namens de gemeenschap van het geloof waarin je door het doopsel werd
opgenomen zegen ik je met doopwater en zeg je dank en "à Dieu", tot ziens bij God
in de naam van de Vader de Zoon en de heilige Geest. AMEN.

Bewieroking

N... zoveel in jou was kracht en schoonheid. Wij bewieroken je om je de eer te brengen
die je hebt verdiend. Wierook om te getuigen dat je in alle eenvoud groot was.
Wierook om je nog even mee te dragen naar het licht en je voorzichtig los te laten.
Wij bidden dat je met blijdschap wordt onthaald aan de andere kant van de oever.

3.

Vrienden, voordat wij hier weggaan willen wij eer brengen aan **hem / haar**
die ons in de dood is voorgedaan. Wij eren **dit lichaam (de urne)**
dat ons zo lange tijd vertrouwd was als het bezielde teken van de mens
die wij liefhadden en aan wie wij gehecht waren.
Wij eren dit lichaam als Gods eigen scheppingswerk:
zijn adem, zijn liefde heeft in deze mens geleefd en uitgestraald ten einde toe.
Wij kunnen ons niet indenken dat onze God zijn eigen werk,
zijn beeld en gelijkenis, voorgoed ten gronde laat gaan.
Daarom zegenen wij dit lichaam als een teken van onze menselijke hoop
dat God, de Heer, die alles nieuw zal maken,
ook deze mens zal vernieuwen tot eeuwig leven. En met Jezus bidden wij:
Vader, in uw hand leg ik mijn leven, bij U zoek ik rust en zielevrede

Lied : Koor W b. 1: O Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer

W b. 2: De Heer zegene en behoede u

W b. 3 : Wanneer de avond komt

Besprekeling met doopwater:

N....,namens je familie, namens hen die je dierbaar zijn namens de
geloofsgemeenschap waartoe je behoorde zegen ik je met het water van
eeuwig leven in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. AMEN.

W a. en W b

Bewieroking

Om **N.....**te eren, want in **hem/haar** leefde de Geest van God,
ook hij/zij was geschapen naar Gods beeld, zullen wij nu **zijn/haar lichaam / de urne**
voor de laatste keer zegenen met wierook, een oeroud symbool van eerbied en
respect

4.

Stil en geslagen staan wij hier rond **het lichaam / de urne** van **N....**

Zijn/haar liefde brengt ons hier tezamen.

Laten wij hem/haar nog eenmaal voor onze ogen komen,
en laat ons in aarzelend en tastend geloof uitspreken, dat dit het einde niet is
dat **zijn / haar** en onze God een God van levenden is.

Lied : Koor W b. 1: O Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer

W b. 2: De Heer zegene en behoede u

W b. 3 : Wanneer de avond komt

Besprekingspunt met doopwater

Als teken van onze hoop, dat God liefde is over de dood heen
dat **N....** nu leeft bij U, onze God, en bij allen die hem/haar zijn voorgedaan,
zegenen wij j **hem / haar** met het levende water van het doopsel.

Bewieroking

Om **N.....** te eren, want in **hem/haar** leefde de Geest van God,
ook hij/zij was geschapen naar Gods beeld, zullen wij nu **zijn/haar lichaam / de urne**
voor de laatste keer zegenen met wierook, een oeroud symbool van eerbied en
respect

Meer nog dan zijn/haar lichaam zal ons **zijn / haar** naam bijblijven,
een naam waarin **hij / zij** gekend werd en bemind.

W b. LIED tijdens afscheidsgebeden

1. O Vader in uw hand

O Vader, in uw hand leg ik mijn leven neer, bij U vind ik mijn rust en zielevrede weer.

O Jezus, sta ons bij, houd ons van zonde vrij. O Geest van heiligheid,

help ons in elke strijd. U Vader en de Zoon en Geest van heiligheid,

U vragen wij om troost en steun in deze tijd

2 . Zegengebed

De Heer zegene u en behoede u. De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij

u genadig. De Heer verheffe zijn aangezicht over uw leven en geve u vrede. Amen

3. Wanneer de avond komt T.: Jongerius – M. – Jraas

Wanneer de avond komt, het groot rumoer verstomt en stil valt om ons heen: laat ons dan niet alleen

Wanneer het duister valt en rust daalt overal en mensen slapen gaan: zeg ons dan stil uw naam.

Wanneer het morgenlicht verschijnt op ons gezicht, ons nieuw en levend maakt:

hebt Gij ons aangeraakt.

X.

X. : DANKWOORD en ZENDING

1.

Wij danken het koor en u allen voor uw aanwezigheid.

De bijbel zegt : Gedenk dat ge stof en as zijt en tot stof en as zult wederkeren.
Maar ook dat elke mens geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis.
Ons leven op aarde gaat voorbij maar Gods liefde is eeuwig.
Moge **N.....** in Gods liefde eeuwig leven.

2.

Wij danken het koor en u allen voor uw aanwezigheid.
De foto van **N.....**, maar meer nog, het beeld van **hem / haar**,
bewaren wij in onze herinnering.
Wij leggen **zijn / haar** lichaam neer in de aarde. We vertrouwen **N....** toe
in de handen van de levende God. Moge onze gebeden **hem / haar** vergezellen.

3.

Wij danken het koor en u allen voor uw aanwezigheid.
Het valt ons zwaar deze dode te geleiden naar **zijn / haar** rustplaats.
Droefheid verduistert ons geloof en bezwaart ons hart.
Als Emmaüsgangers bidden wij: Het is donker, Heer God, blijf bij ons.
Gaan wij nu in vrede heen.

4.

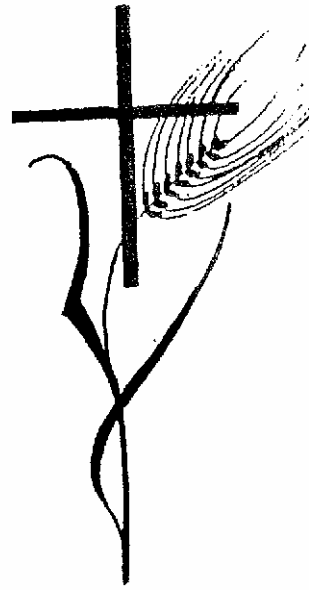
Wij danken het koor en u allen voor uw aanwezigheid
Ons geloof neemt het verdriet niet weg.
Deze viering was een zalving op een pijnlijke wonde.
De laatste naam die over ons wordt uitgezongen is de naam van een arme.
Als de kist uit de kerk wordt gedragen zingt het koor ten afscheid
het mooie lied "Ten paradijze". Dit is een paasmelodie
die de gestorven **broeder / zuster** een goede ontvangst wenst
in het paradijs en het hemelse Jeruzalem.
De martelaren en het koor van de engelen zullen daarvoor zorgen.
Het lied eindigt met een concrete naam, de laatste naam die ons zal vergezellen.
Het is de naam van Lazarus, de arme van weleer.
Zoals Lazarus, zullen we voor eeuwig in het land van vrede zijn.

Y. : S L O T L I E D

Ten paradijze geleiden u de engelen.

Als
je
graankorrel...

BIJVOEGSEL

A. LIEDKEUZE UITVAARTDIENST liederen mogen verwisseld worden

Intredelielied:

- 1) - 920 : Wie zijn taak als mens; refrein door allen
- 2) - Als mensen samenkomen
- 3) - 957 : Nader bij U mijn God; 1° strofe: koor; 2° en 3° strofe: allen
- 4) - 924 : Ik sta voor U in leegte; 1° strofe door koor; 2° en 3° strofe: allen
- 5) - 973 (509) Mens voor de mensen zijn herder als God; refrein door allen

- Lichtritus:**
- 1) - Geef rust o Heer, geef uw vrede
 - 2) - 414: De Heer is waarlijk opgestaan
 - 3) - Liefelijk Licht, dat ons van God verhaalt

Heer ontferm U (achter elkaar of onderbroken door schulditanie)

Tussenzang:

- 1) - Laat hen slapen, laat hen rusten
- 2) - 922 : Als God ons thuisbrengt; refrein door allen
- 3) - 412 : Al heeft Hij ons verlaten; 1° strofe: koor; 2° strofe: allen
- 4) - 118 : Houd mij in leven; strofen door koor
- 5) - 559 : De Heer heeft mij gezien; 1° strofe: koor; 2° en 3° strofe: allen
- 6) - (941) Niets gaat verloren van wat God ons gegeven heeft

Na het evangelie: Gij hebt woorden van eeuw leven

Tijdens voorbede wordt er gezegd: Wij bidden U, verhoor ons Heer

- of gezongen:
- 1) God onze Heer, wij bidden U, verhoor ons.
 - 2) Geef ons vandaag een teken van liefde. (refr.Nr° 566)
 - 3) Niets gaat verloren van wat God ons gegeven heeft. (refr.941)

Offergang: door het koor

- 1) - 948 : Lieve Vrouwke ik kom niet om
- 2) - 593 : Ga in het schip, zegt Gij
- 3) Niet is het laatste woord gesproken

Heilig, heilig, heilig: allen - **Onze Vader:** gezegd of gezongen - **Lam Gods:** gezongen

Tijdens de communie: door het koor

- 1) Vergeet niet hoe wij heten: naar U zijn wij genoemd
- 2) - 811 Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt
- 3) Mijn broeder/zuster is gestorven Heer: koor

Na de communie:

- 1) - 923 : Niemand leeft voor zichzelf: eenmaal koor - eenmaal - allen herhalen
- 2) - 914 : Roept God een mens tot leven; afwisselend koor - allen
- 3) - 921 : Gestorven graan wordt brood; 1° strofe: koor; 2° en 3° strofe: allen
- 4) - 715 : Gij komt tot ons gans onverwacht; afwisselend koor - allen
- 5) - Echte vriendschap zal niet wijken
- 6) - 971 : Wees gegroet o Sterre
- 7) - 746 : Lieve Vrouwe van ons land
- 8) - 954 : Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen 1° en 3° strofe

Tijdens de afscheidsgebeden:

- 1) - O Vader in uw hand leg ik mijn leven neer: koor
- 2) - Wanneer de avond komt
- 3) - De Heer zegene u en behoede u.

Uittredelielied: Ten paradijze geleiden u de engelen: koor

B. LIEDEREN op CD beschikbaar in de kerk (voorlopige samenstelling)

1. **Gregoriaanse** gezangen uit “Verrijzenis” abdijkoor Grimbergen
Subvenite – Requiem- Kyrie
2. **Pie Jesu** Requiem Webber CD kerk 2 Nr.2 3,35
3. **Father, I put my live** CD kerk 2 Nr.1 3'49
(The John Michaël TALBOT collection)
- ..4. **Il Silenzio** Brouwers CD kerk 2 Nr.5 2,53
5. **Beim Abschied zu singen** R.Schumann CD kerk 3 Nr.1 4,46
6. **Dank sei Dir, Herr** Händel Aafje Heynis CD kerk 3 Nr.2 4,25
7. **Bist du bei mir** J.S.Bach Aafje Heynis CD kerk 3 Nr.3 3,19
8. **Largo** uit Xerxes Händel A.eynis CD kerk 3 Nr.4 4,27
9. **Ave Maria** Bach-Gounod Aafje Heynis CD kerk 3 Nr.5 3,18
10. **Ave Maria** Schubert Aafje Heynis CD kerk 3 Nr.6 4,23
11. **Ave Maria** iSchubert, instrum. CD kerk 3 Nr.7 4,46
12. **Air tendre** J.B.Lully panfluit-orgel CD kerk 3 Nr.8 3,29
13. **Meditation** uit “Thaïs” Massenet CD kerk 3 Nr.9 5,00
14. **Largo** uit “Xerxes” Händel, instrum. CD kerk 3 Nr.10 3,07
15. **Notturmo** Mendelssohn instrum. CD kerk 3 Nr.11 3,45
16. **Adagio** uit Concerto de Ajanjuez I Rodrigo CD kerk 3 Nr.12 3,37
17. **Mocerita cu Trifoi** panfluit G.Zamfir CD kerk 3 Nr.13 4,11
18. **Passacaglia G-Mol** Händel, harp CD kerk 3 Nr.14 5,42
19. **Canon** Pachelbel CD Claes Nr.9
21. **Als ik dood ga** Urbanus CD Rouw 1 Nr.16 3'46
22. **Brug over troebel water** Kontrast CD Rouw 1 Nr 7 5'10
23. **De steen** Bram Vermeulen CD Rouw 2 Nr.1 3'21
CD kerk 1 Nr.1
22. **Testament** Bram Vermeulen CD Rouw 2 Nr.9 2'20
CD kerk 2 Nr.2
23. **Lacrimosa** Mozart CD Rouw 2 Nr.15 3'18
24. **De grote voyage** W. Vemandere CD Rouw 2 Nr.2 3'39
25. **Afscheid v. een vriend** Clouseau CD Rouw 1 Nr.10 4'11
CD Doorga Nr.10
26. **Con te partiro**Bocelli CD Bocelli Nr.1 4'09
27. **Fly** Celine Dion CD kerk 1 Nr.3 2,58
28. **Slaap mijn kind** Bart Herman CD kerk 1 Nr.4 3,32
29. **Jij leeft** Dana Winner
30. **Ik mis je elke dag** Luc steeno
31. **Voor altijd** Marco Bossato
32. **Concerto a cinque** T.Albioni
33. **Requiem**; sonaten voor cello en piano op 113 en 109 G.Fauré

C. LUISTERLIEDEREN

1. De Steen Bram Vermeulen

Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde.
Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier hou je niet tegen.
Het water vindt er altijd een weg omheen.

Misschien eens, gevuld door sneeuw en regen,
neemt de rivier mijn kiezel met zich mee.
Om hem dan glad en rond gesleten
te laten rusten in de luwte van de zee.

Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde.
Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde bewijs van mijn bestaan.

Omdat door het verleggen van die ene steen
het water nooit dezelfde weg zal gaan.

2. Testament Bram Vermeulen

En als ik doodga huil maar niet; ik ben niet echt dood moet je weten
Het is de heimwee die ik achter liet, dood ben ik pas als jij die bent vergeten.

En als ik doodga treur maar niet, ik ben niet echt weg moet je weten
Het is het verlangen dat ik achter liet, dood ben ik pas als jij dit bent vergeten.

En als ik doodga huil maar niet, ik ben niet echt dood moet je weten
Het is maar een lichaam dat ik achter liet, dood ben ik pas als jij me bent vergeten

3. De grote voyage Willem Vermandere

Heb je het geluk van lang te leven en heb je je tijd hier wel besteed
heb je hard gewrocht en gewroet al uw dagen
maak dan maar stille uw pakje gereed.

Ook als hij het niet vraagt zal hij wel komen, misschien volgend jaar,
misschien vannacht. Zijt ge rijk of arm, groot of klein,
wat vroeger of later zijn we d'er al' verwacht.

En je moet dan allene, zo moedermens allene
en niemand om met je mee te gaan noch vader, noch moeder, noch kind,
noch vrouwe, 't is dan dat je op eigen benen moet staan.

O groten Heer van hemel en aarde ik ben zo benauwd, geef me uw hand,
en breng me weg, maar heel voorzichtig, naar 't verre wonderbare land.

4. Belijdenis Will Ferdy 3'47

Voor elke moment waarop je mij hebt blij gemaakt,
voor elk verdriet waarvan je mij hebt vrijgemaakt,
voor elke keer dat jij bij mij vertrouwen zocht,
voor elke schakel die ons nauwer binden mocht,
voor al je goedheid die ik ondervinden mocht,
zeg ik je dank. (2x)

Voor elk lief woord dat zacht over je lippen kwam,
voor al het kwaad dat jij mij uit het hart ontnam,
voor elke gunst waarvoor je stil gebeden hebt,
voor al die moed warmee je soms geleden hebt,
voor elke pijn die jij voor mij vermeden hebt,
zeg ik je dank. (2x)

Ik heb je lief voor al wat je vergeven hebt,
voor elke dag die jij aan mij gegeven hebt,
voor elke blijk van trouw en van genegenheid,
voor elk geheim geheiligd door verzwegenheid.
Voor elke hoop die ik bij jou heb uitgedoofd,
Voor elke vreugd die ik van jou heb weggeroofd,
voor elk verwijt dat uit mijn mond heeft pijn gedaan,
voor elke vrees die ik je ooit heb aangedaan,
voor elke smart die jij door mij hebt uitgestaan,
voel ik zo'n spijt (2x)

Voor elke keer dat jij me nog ontroeren zult
of door je zachte trouwe blik beroeren zult
voor elk gebaar waardoor je mij mij vervoeren zult,
zeg ik je dank (3x)

5. Overleven - Zo zal het zijn Rob De Nijs 4'30

Doof nu 't licht en sluit je ogen en vergeet de strijd
jouw leven hier is omgevlogen maar je liefde blijft
Maar waar jij gaat zijn zon en maan gelijk,
de kleinste bloem is daar als de hoogste eik.
En alle koningen en kinderen zijn daar gelijk (2X)
Laat nu die laatste droom maar komen en wees niet meer bang:
jouw nacht van vrede is gekomen, na een levenlang.
En waar jij gaat daar is geen haat of pijn,
het heetste vuur wordt dat als van een kaars zo klein.
Zoals de zon schijnt na de regen, zo zal het zijn
En waar jij gaat daar zullen vriend en vijand samen gaan,
wat stof is zal tot stof vergaan.
En elke storm komt weer tot rust daar. Zo zal het gaan.
En waar jij gaat laat ik mijn hart en ziel met jou meegaan,
jouw taak op aarde is voldaan.
Zoals je was in alle liefde, zo zal je gaan. Zo zal je gaan...

6. Afscheid van een vriend Clouseau

Alles is voorgoed gedaan als jij er klaar voor bent,
'k heb aan je zijde gestaan mijn God, ik heb je graag gekend
Ik blijf nu hier jij gaat naar daar en daar is niet zo ver van hier
we spreken af, ik weet niet waar en daar ontmoeten we elkaar

Zonder jou tikt de klok even snel maar de tijden veranderen wel
dus ik neem afscheid, jij moet nu gaan
weet dat je in m'n hart altijd blijft voortbestaan

Slaap zacht, je hebt het verdiend je vocht tot aan je laatste zucht
en ga, ga nu m'n vriend en droom tot eeuwig opgelucht.
Net zoals vroeger kom je wel terecht, ik weet je vindt een thuis heel gauw
en ik herhaal wat jij me ooit hebt gezegd in m'n hart blijf ik je trouw
Zonder jou...
En ik weet ik zou je dankbaar moeten zijn maar misschien daarom doet het zo'n pijn
Zonder jou....

7. Voor altijd Marco Borsato

Ik heb je al eens eerder moeten missen. Ik was je al eens vaker even kwijt.
Toch heb ik er nooit aan hoeven wennen jou niet meer om me heen te hebben.
Je vond altijd je weg naar mij. Het voelt heel anders nu je weggaat.

Voor altijd. Zoveel herinneringen samen. Zoveel wat jou met mij verbindt.
Zoveel meer dingen die ik nergens anders vind.

Het leven gaat voorbij, maar je leeft door in mij In alles wat je hebt gegeven
Wat je me leerde in dit leven, de mooie dingen die je zei.
Lieve schat, hier in mijn hart, hou ik een kamer voor je vrij.
Voor altijd.

8. Afscheid nemen bestaat niet – Marco Borsato – 3'55

Afscheid nemen bestaat niet. Ik ga wel weg maar verlaat je niet
Mijn lief, je moet me geloven al doet het pijn. Ik wil dat je me los laat
en dat je morgen weer verder gaat. Maar als je eenzaam of bang bent zal ik er zijn .

Ik kom als de wind die je voelt en de regen. Volg wat je doet als het licht van de maan .
Zoek me in alles dan kom je me tegen. Fluister mijn naam en ik kom eraan.

Zie wat onzichtbaar is. Wat je gelooft is waar. Open je ogen maar
en dan zal ik bij je zijn. Alles wat jij moet doen is mij op m'n woord geloven.
Afscheid nemen bestaat niet.

Kijk in de lucht. Kijk naar de zee. Waar je ook zult lopen, ja, ik loop met je mee.
Iedere stap en ieder moment. Waar je dan ook bent. Wat je ook doet, waar je ook gaat.
Wanneer je me nodig hebt. Fluister gewoon mijn naam en ik kom eraan.
Afscheid nemen bestaat niet

9. Afscheid (Mireille Hugaert)

Afscheid nemen doet zo pijn. Afscheid nemen doet zo zeer.
Om je blikken zonder woorden, om je warmte van weleer,
om je ogen, om je handen, om je glimlach keer op keer.
Om de dagen, om de uren, om eergister nog zeer teer.
Om dit alles en nog meer is vandaag nog slechts teer zeer.

10. Swing Low, Sweet Chariot – in een versie van Harry Belafonte

I'll cut a hole and pull you through Swing Low, sweet Chariot comin' for to carry me home.
I looked over Jordan and what did I see a band of angels comin' after me
If you get to heaven before I do tell all my friends I'm comin' there too.
I'm sometimes up and sometimes down but still I know I'm heavenly bound.
If I get there before you do

Met een lief wagentje zweven engelen naar beneden om mij thuis te brengen.
Ik keek uit over de Jordaan en wat zag ik: een groep engelen kwam me halen.
Als jij in de hemel komt voor mij vertel al mijn vrienden dat ik ook kom.
Soms ben ik opgewekt, soms neerslachtig, maar altijd weet ik: ik ga naar de hemel.
Als ik daar geraak voor jou maak ik een gat en trek jou er door.

11. Als ik doodga Urbanus

Als ik dood ga, en ik naast mijn lichaam sta zal ik rustig blijven wachten
tot ze me komen halen, de goede geesten van het licht;
want zij zullen me leiden naar de eeuwig groene weiden.
Als ik dood ga zal ik helemaal niet bang zijn, want ik heb vertrouwen
in wat er komen zal. Niemand loopt verloren als hij op weg is naar 't heelaal.
Als ik dood ga dan zal God me vragen wat ik met al die mooie dagen
van mijn leven heb gedaan. Hij zal vragen waar ik zat
of ik aan Hem wel heb gedacht toen ik Hem niet nodig had.
Als ik dood ga en ik naast mijn lichaam sta begint alles van tevoren
want ik word opnieuw geboren; eer alles is voltooid
zal ik nog dikwijls moeten sterven, maar echt doodgaan doe ik nooit.

12. Fly – Celine Dion

Fly, fly little wing Fly beyond imagining
The softest cloud, the whitest dove
Upon the wind of heaven's love
Past the planets and the stars
Leave this lonely world of ours
Escape the sorrow and the pain
And fly again

Fly, fly precious one
Your endless journey has begun
Take your gentle happiness
Far too beautiful for this
Cross over to the other shore
There is peace forevermore
But hold this mem'ry bittersweet
Until we meet

Fly, fly do not fear
Don't waste a breath, don't shed a tear
Your heart is pure, your soul is free
Be on your way, don't wait for me
Above the universe you'll climb
On beyond the hands of time
The moon will rise, the sun will set
But I won't forget

Fly, fly little wing
Fly where only angels sing
Fly away, the time is right
Go now, find the light

Vlieg, vlieg, kleine vleugel.
Vlieg de verbeelding voorbij.
de zachtste wolk, de witste duif.
op de wind van hemelse liefde
voorbij de planeten en de sterren
verlaat onze eenzame wereld
ontvlucht de droefheid en de pijn
en vlieg.

Vlieg, vlieg m'n lieveling
je eindeloze reis is begonnen
neem je teder geluk
veel te mooi voor deze wereld
steek over naar de andere kant
daar heerst eeuwige vrede
hou vast aan die bitter-zoete gedachte
tot we elkaar weer ontmoeten.

Vlieg, vlieg, wees niet bang
verspil geen adem, laat geen traan
je hart is zuiver, je ziel is vrij
ga nu maar, wacht niet op mij
klim voorbij het universum
over alle tijden heen
de maan komt op, de zon gaat onder
maar ik vergeet je niet.

Vlieg, vlieg, kleine vleugel
vlieg naar waar de engelen zingen
vlieg, het is nu tijd
ga maar, en vind het licht...

14. Beim Abschied zu zingen opus 84 Robert Schumann (1810-1856)

Es ist bestimmt in Gottes Rat,
dass man von Liebsten, was man hat,
muss scheiden;
Wiewohl doch nichts im Lauf der Welt
dem Herzen, ach, so sauer fällt

als scheiden, ja, scheiden!

So dir geschenkt ein Blümlein was,
so tu es in ein Wasserglas,
doch wisse:
Blüht morgen dir ein Röslein auf,
es welkt wohl schon die Nacht darauf;
Das wisse, das wisse!

Und hat dir Gott ein Lieb beschert;
und hältst du sie recht innig wert,
die Deine:
Es wird wohl weinig Zeit nur sein,
da lässt sie dich so gar allein,
dann weine, dann weine!

Nun musst du mich auch recht versteh'n,
ja, recht versteh'n!
Wenn menschen auseinandergeh'n,
so sagen sie: auf Wiederseh'n!
Auf Wiederseh'n!

Het is bepaald in Gods voorzienigheid,
dat men van het liefste, wat men heeft,
moet scheiden;
Toch zal niets in de loop van het leven,
het hart zo bezwaren,
dan scheiden, ja scheiden!

Als je een bloemetje als geschenk kreeg,
dan zet je het in een glas water,
doch weet, doch weet:
Bloeit morgen voor jou het roosje open,
het verwelkt reeds de nacht nadien,
dat weet je, dat weet je!

En heeft God je een lief geschonken;
en houd je van deze schat innig veel,
de jouwe:
Er zal slechts weinig tijd overgaan,
vooraleer hij je geheel alleen laat,
dan ween je, dan ween je!

Nu moet je mij ook goed verstaan,
ja, goed verstaan!
Als mensen van elkaar afscheid nemen,
dan zeggen zij: Tot weerziens!
Tot weerziens!

D. BIJKOMENDE TEKSTEN

1. Lied **Draag als ik sterf uw witte gewaden** T.: Aleydis Dierick- M. Ignace Thevelein

1. Draag als ik sterf uw witte gewaden en zing bij mijn dood uw hoogste lied.
Ik heb onuitsprekelijk lief gehad daarom wil ik uw tranen niet.
2. Steek in de kerk alle lichten aan, vergeet de bloemen op tafel niet
en lees dan, hoe Paulus heeft liefgehad en voel voor mij geen verdriet.
3. Vaak waren mijn woorden kleurloos en koel maar de Geest is een laaiend vuur.
In dit huis heb ik vele uren vertoefd maar dit is het mooiste uur.
4. Nu alle grenzen zijn weggevaagd ben ik eindelijk nieuw en vrij.
Al wat ik in mezelf niet veranderen kon veranderde God in mij.
5. Draag als ik sterf uw witte gewaden en zing bij mijn dood uw hoogste lied
opdat deze stad die ik liefhad uw juichende vreugde ziet.

2. De parabel van de veerman van Manu Verhulst.

"Hij noemde zich de veerman van de laatste oever.
Hij wachtte met zijn bootje en vertelde somtijds van de overkant.
Hij zou de mensen kunnen overvaren, iedereen die wilde, die in hem geloofde.
Er lag een verre glimlach in zijn ogen en vrede in zijn woorden, vrede zonder einde.
Maar, hoe zou hij kunnen overvaren? Hoe wist hij dat er een andere oever was?
En dan nog met het bootje van een visser, naar een oever die niet zichtbaar was?..
Er groeide spot en wrevel, vijandigheid en weerzin rond zijn figuur.
Hij werd bedroefd en vreesde voor het ergste. Op een donkere avond zijn de
mensen teruggekomen. Zij hebben hem van de kant geduwd.
Zij dachten: nu zal het uit zijn met dromen en met zijn overkant.
's Anderendaags is alles weer normaal verlopen.
Er was geen veerman meer, geen die van de overkant vertelde.
Alleen zijn bootje is daar blijven liggen, het bootje van de visser.
Het is nu oud geworden, ligt al eeuwen aan de oever vast gemeerd.
De kabels zijn verroest, de loopplank ligt gebroken.
Er zitten scheuren in en barsten. Wie durft er nog mee naar de overkant?
Maar in zijn boegbeeld en zijn lijnen zingt nog het heimwee naar de volle zee.
Het ligt nog altijd gereed om te vertrekken voor iedereen die wil en die gelooft.
Elke avond komen mensen samen aan de laatste oever.
Zij staren naar de onbekende verte...'Waar is de tijd toen hij nog bij ons was?'
Het leven op het land heeft hen nooit bevredigd.
Zij hebben veel gezien, veel meegemaakt, veel geleden, veel genoten.
Maar, aangekomen op de laatste oever, zoeken zij de veerman van weleer.
'Zou hij niet terugkomen?'Als deze oever bestaat,
dan moet er ook een andere oever zijn... Zij staan en kijken en verlangen...
Zij gaan, ten einde raad, met zijn allen op het wankel bootje.
En als zij rond de tafel zitten in de kleine kajuit, en weer elkanders leven delen,
het goede en het slechte, dan is het of zij in elkanders ogen
weer de verre glimlach van de veerman zien.
Zijn vrede zonder einde is hun deel geworden.
Als zij door de patrijspoort kijken komt de andere oever zachtjes naderbij."

3. 't Is kort

Kind zijn, het duurt maar even, je beseft het niet, maar het duurt niet lang.
Jong zijn, is een flits, je ziet het even, je vat het wel, maar het duurt niet lang.
Volwassen zijn is het leven, zo snel die jaren, je ziet ze wel, maar het duurt niet lang.
Oud zijn, is meer dan leven, de herfst bestaat, maar hij duurt niet lang.

Aan't eind overzie je de gebreken. Dat was het leven, maar het duurt niet lang.

4. Tekst van Phil Bosmans

Vroeg of laat stoot je met je kop tegen die ellendige dwarsbalk,
die je leven maakt tot een kruis. Je wordt ziek. Je hebt een accident.
Degene die je liefhebt, sterft. Je carrière wordt gebroken.
Je wordt bedrogen, in de steek gelaten door je eigen man of vrouw.
Men werkt je tegen. Men ruïneert je. Je wordt vernederd, uitgestoten !
Je kunt niet meer mee. Het kruis is een realiteit in ieder mensenleven.
Maar steeds minder mensen zijn er tegen opgewassen.
Ze aanvaarden het niet meer en ze worden overspannen.
Velen gaan eraan ten onder. Je hebt geen keuze !
Je draagt je kruis ofwel zal het kruis je verpletteren.
Maar je kunt pas dragen, als je de zin en de functie van het kruis leert begrijpen.
Het kruis brengt je terug tot je waarheid, tot de juiste afmetingen van arm, zwak,
kwetsbaar, klein mensenkind. Het kruis kan je bevrijden uit de materie,
waarin je dreigt te stikken; kan je los maken uit middelmatigheid.
Het is als een antenne, waarmee je een boodschap van God kunt opvangen.
Ze zal je niet verlossen van je lijden, maar ze zal je verlossen
van de zinloosheid en de nutteloosheid ervan! Je kunt weer mens worden.

5. Een gedicht van Marnix Gijsen

Mijn vadertje, hij was rechtvaardigheid. Hij had den zwaren last op zich geladen,
een eerlijk mens te zijn in woord en daad. Dat is het schone, dwaze kwaad,
waar, na ons Here Jezus Christus, de sterkste man aan ondergaat.
Zijn oog was rustig-blauw; een verre zee. Zijn woord van blijheid soms plotse fusee
in stalen nacht. Hij lachte rood en zoende onverwacht mijn dwaze haren
en mijn jong gedacht. Hij heeft de bossen van zijn jeugd bemind.
Hij kende bomen lijk wij mensen kennen. Mijn vadertje, hij was rechtvaardigheid.
Hij had de goede liefde tot de still' en ware dingen.

6. Sotto voce van M.Vasalis

Zoveel soorten van verdriet ik noem ze niet.
Maar één, het afstand doen en scheiden.
En niet het snijden doet zo'n pijn, maar het afgesneden zijn.
Nog is het mooi, 't geraamte van een blad,
vlinderlicht rustend op de aarde, alleen nog maar zijn wezen waard.
Maar tussen de aderen van het lijden niets meer om u mee te verblijden:
mazen van uw afwezigheid bijeengehouden door wat pijn
en groter wordend met de tijd. Arm en beschaamd zo arm te zijn.

7. Avondlied van Alice Nahon

't Is goed in 't eigen hart te kijken nog even voor het slapen gaan,
of ik van dageraad tot avond geen enkel hart heb zeer gedaan;
Of ik geen ogen heb doen schreien, geen weemoed op een wezen lei;
of ik aan liefdeloze mensen een woordeke van liefde zei
En vind ik, in het huis mijns harten, dat ik één droefenis genas,
Dat ik mijn armen heb gewonden rondom het hoofd, dat eenzaam was...
Dan voel ik op mijn jonge lippen, die goedheid lijk een avondzoen
't Is goed in 't eigen hart te kijken en zo zijn ogen toe te doen.

8. Gebed van een vader- moeder. (Bewerkt naar Generaal D. M. Arthur)

Geef Heer, dat mijn kinderen steeds sterk genoeg wezen
om zich van hun zwakheid bewust te blijven,
en dat ze moedig genoeg zijn, dit voor zichzelf te bekennen.
Laat hen fier en vastberaden blijven bij een zware tegenslag,
maar ook nederig en grootmoedig bij succes.
Geef dat hun verstand nooit hun hart verdringt
dat zij U kennen, mijn God, en dat zij aan die kennis steeds voorrang geven.
Leid hun weg niet altijd langs welstand en gemak, maar ook langs moeilijkheden
en kruisen zodat zij voeling blijven hebben met hun medemens.
Leer hen stand te houden in de storm en begrijpend mee te voelen
met hen die ten onder gaan. Geef hen een zuiver hart en hoge betrachtingen,
dat zij zichzelf beheersen vooraleer zij anderen willen leiden.
Mochten zij leren lachen...zonder ooit het wenen te verleren
Mochten zij de toekomst tegemoet gaan...zonder het verleden te vergeten
Maak hen nederig, zodat zij steeds voor ogen kunnen houden:
de eenvoud van de ware grootheid, het begrijpen van de ware wijsheid,
de mildheid van de ware sterkte. Dan zal ik, Vader, mijzelf durven toefluisteren:
"Ik heb niet tevergeefs geleefd!" Ik bid U: zegen en bewaar ons gezin.

9. Uit het boek 'Boerenpsalm' van Felix Timmermans

In dit boek spreekt Boer Wortel een dank en lofprijzing uit
ondanks de tegenslagen in zijn leven.
"O, mijn God, ik zeg U dank voor dit open veld, waar Gij onzichtbaar overheen staat
tot in de hoogte der luchten. Ik zeg U dank 's nachts als ik U tussen de sterren
hoor ruisen. Ik zeg U dank om de lente, de zomer, de herfst en de winter,
want het zijn vier gebaren van Uwe goedheid, en hun genot en vrucht zijn telkens
dezelfde en toch immer als voor de allereerste keer.
Ik zeg U dank om de regenbogen die Gij op de donderwolken spant,
om de regen die mijn gewas verkwikt, om de zon die hen uit de grond zuigt,
om de winden die 't kwaad weggagen en de windmolens doen draaien,
en om de sneeuw die 't winterkoren induffelt.
Dank om de maan als ze op- en ondergaat, ze doet toch altijd iets goeds,
als men hare kattestreken kent. Dank om de vallende bladeren, ze zijn mest,
dank om het gras dat melk wordt! Dank om de wolken, om de beek,
om de knotwilgen, en om al de gewassen, zowel om de beek als om de radeskens:
onder Uwe asem bekomen zij de wil om te leven, hun nodige smaak, kleur en grootte.
Ik dank U Heer, in de hemel, op de aarde en op alle plaatsen.
Dank tot U in het Heilig Sacrament, wiens hostie broederlijk van hetzelfde koren komt
waar wij onze boterham van eten, die wij aanbeddend in de processie
door de velden met keerslicht en wierook omringen.
Ik dank U, o Heer... op harpen en op snaren! staat er in mijn kerkboek,
maar ik heb niets dan een bugel, waarop ik slechts een wals en een dodenmars
kan spelen. Ik dank U met heel en mijn hevige hart! Uit heel de volheid van mijn ziel!"

10. bij een zelf gekozen dood

God van het leven, met pijn en verbijstering zoeken wij naar woorden,
naar troost en naar steun. Met dit afgebroken leven weten wij ons geen raad.
Verdrietig en machteloos leggen wij het in uw handen
en geven wij het over aan uw liefde. Kom ons te hulp en geef ons aan elkaar terug

opdat wij verder mogen gaan waar **N....** ons achterliet.

11. Evangelie Marcus 4, 26-34

In die tijd zei Jezus tot de menigte: Het gaat met het Rijk Gods als met een man die zijn land bezaait; hij slaapt en staat op, 's nachts en overdag,

en ondertussen kiemt het zaad en schiet het op, maar hij weet niet hoe.

Uit eigen kracht brengt de aarde vruchten voort, eerst de groene halm, dan de aar, dan het volgroeiende graan in de aar.

Zodra de vrucht het toelaat slaat hij er de sikkel in, want het is tijd voor de oogst."

En verder: "Welke vergelijking kunnen wij vinden voor het Rijk Gods en in welke gelijkenis zullen wij het voorstellen? Het lijkt op een mosterdzaadje.

Wanneer dat gezaaid wordt in de grond, is het wel het allerkleinste zaadje op aarde; maar eenmaal gezaaid schiet het op en het wordt groter dan alle tuingewassen, en het krijgt grote takken zodat de vogels in zijn schaduw kunnen nestelen."

12. Evangelie Matteus. 18, 1-5.10

In die tijd stelde Jezus aan zijn leerlingen deze vraag:

"Wie is volgens u de grootste in het hemels Koninkrijk?" Hij riep een klein kind, zette het in hun midden en zei: "In waarheid, ik zeg u: Als gij niet opnieuw wordt als kleine kinderen, zult gij het hemels Koninkrijk niet binnengaan.

Wie zichzelf klein weet als dit kind, is de grootste in het hemels Koninkrijk.

En wie in mijn Naam zo'n kind opneemt, neemt Mij op.

Kijk niet neer op één van deze kleinen; zij hebben engelen in de hemel en die zien mijn hemelse Vader van aangezicht tot aangezicht."

13. Evangelie volgens Matteüs 6, 25-33

Jezus zei tot zijn leerlingen: "Daarom zeg ik u: weest niet bezorgd voor uw leven, wat ge zult eten en ook niet voor uw lichaam, wat ge zult aantrekken.

Het leven is meer dan voedsel en het lichaam is meer dan de kleding.

Let eens op de vogels ze zaaien niet en maaien niet,

ze hebben geen voorraadkamer of schuur, maar God voedt ze.

Hoeveel meer zijt ge dan vogels! Trouwens, wie van u is in staat met al zijn tobben aan zijn levensweg één el toe te voegen? Als ge dus zelf machteloos staat tegenover zoiets gerings, wat tobt gij dan over de rest?

Let eens op de bloemen, hoe ze groeien: ze spinnen noch weven.

Toch zeg ik u: zelfs Salomon in zijn pracht was niet gekleed als een van hen.

Als God nu het veldkruid, dat er vandaag nog staat

en morgen in de oven wordt geworpen, zo kleedt, hoeveel te meer dan u,

kleingelovigen? Vraagt dus ook niet wat ge zult eten en wat ge zult drinken,

en weest niet ongerust want dat alles jagen de heidenen in de wereld na.

Uw Vader weet wel dat gij dat alles nodig hebt.

Maar zoekt Zijn Rijk, dan zullen die dingen u erbij gegeven worden".

14. Vriend (Toon Hermans)

Hij had opeens iets wijs de laatste tijd,

alsof hij wist wat er met "leven" wordt bedoeld,

alsof hij ergens in zijn maandenlange strijd

iets van de eeuwigheid al duidelijk had gevoeld,

je kon het zien, dat hij het niet meer haalde en dat hij aan een grote reis begon. Toen ik die laatste maal de trap afdaalde was 't of ik achterbleef...op een perron.

15. Verhaal van de zeven vlammen

Staande bij wat van **N.....** is gebeven,
lezen wij het verhaal van de zeven vlammen.
Die vormen het levensvuur dat **hem / haar** heeft gedreven.
Als verbeelding van **zijn / haar** zijn leven
en als vurig teken van hoop ontsteken wij zeven kaarsen.

De **eerste** vlam is die van de opgaande zon. Want ieder mens wordt geboren om licht, warmte en leven door te geven, zo ook **N.....**, geboren opin
De **tweede** vlam is de vlam van de taal. Met vurige woorden zoeken mensen naar elkaar, om te weten van geven én ontvangen, om te spreken en te horen van liefde en geborgenheid, om te getuigen van gerechtigheid.
De **derde** vlam is de vlam van de hartstocht. Die leert je liefhebben en die grijpt je hele lichaam aan, of op het laatst alleen een hand nog en een blik, om in hoop en wanhoop te zoeken naar liefde en een minzaam houvast.
De **vierde** vlam is de honger en de dorst
het verlangen in de mens naar vrede en geluk, naar bevrijding, dichtbij en ver.
De **vijfde** vlam is de vlam van de boosheid, van het verzet tegen lijden en onrecht, van vechten voor beter leven in en om je heen, zolang als je kunt.
De **zesde** vlam is de vlam van de hoop. Die houdt mensen op de been en die houdt op het laatst nog hun oren en ogen open om de kinderen van hun kinderen te zien, om het beloofde land te zien, een geheele en herschape wereld. Die houdt zelfs nog je ogen open, als je eigenlijk nog alleen maar verlangt om die ogen eindelijk te mogen sluiten.
De **zevende** vlam is de Eeuwige, de Onuitsprekelijke, die vonken uitzendt in al wat leeft, tot in de hemel en de afgrond, tot in de kern van ieder mens, van déze mens, en die niet zal doven wat Zij eenmaal ten leven heeft ontstoken.

Moge het vuur dat in **N.....** leefde door ons worden verder gedragen,
als een licht dat verlicht, als een vuur dat warmte geeft.

16. Schulditanie bij het lied "De Steen" Bram Vermeulen

- Niet altijd verleggen we stenen, soms smijten we er mee en doen we mensen pijn. Daarvoor God, vragen we U en elkaar om vergeving. Heer ontferm U over ons.
Allen: Heer ontferm U over ons.
- Met stenen kun je iets opbouwen, maar ook muren opwerpen, muren die mensen van elkaar scheiden, terwijl we nu merken hoe belangrijk het is, dat we elkaar kennen, elkaar steunen en samen de pijn dragen. Daarvoor God, vragen we U en elkaar om vergeving. Christus ontferm U over ons.
Allen: Christus ontferm U over ons.
- Het is in om cool "steenhard" te zijn, te berekenen, plannen te maken enzovoort. Maar op momenten als vandaag, ervaren we dat het maar de helft is. Emoties, gevoelens, ze moeten meer plaats kunnen krijgen in ons leven. Daarvoor God, vragen we U en elkaar om vergeving. Heer ontferm U over ons.
Allen: Heer ontferm U over ons.

17. Lijkrede Kurt Marti vertaald G.J.D. Haan

Wanneer ik gestorven ben, heeft **hij / ze** gewenst, vier niet mij en ook niet de dood vier Hem die een God van levenden is.

Wanneer ik gestorven ben, heeft **hij / ze** gewenst, ga dan niet in het zwart, dat zou niet christelijk zijn, ga licht gekleed, zing vrolijke gezangen.

Wanneer ik gestorven ben, heeft **hij / ze** gewenst, prijs het leven dat hard is en mooi, prijs Hem die een God van levenden is.

18. Een tekst van Bert Wirix

Ooit een dag zal het afscheid aan dit leven mij zwaar worden.

Blijf dan bij mij met zachte handen als in het begin.

Vertel van onze liefde, van ons samenzijn. Niemand kan dit verstaan.

Maar blijf dan bij mij en ik zal niet bang zijn.

Want zo'n liefde reikt verder dan dit leven.

19. Woorden verdwijnen T. Jan van Opbergen – M.: Jan-Willem van de Velde

Woorden verdwijnen, mensen gaan voorbij, onze namen kwijnen,
flarden licht zijn wij. Blinken wordt verbleken, macht raakt uitgeteld.
Wie de sterksten leken, worden neer geveld.

Refr.

Alles is eindig, maar de liefde blijft,

Zij roept ons oneindig naar Gods eeuwigheid!

Al wat wij deden voor de minste mens, eigenbaat bestreden,
liefde zonder grens, dit zal eeuwig duren, niet in rook opgaan,
in het uur der uren bij God voortbestaan.

20. GEBEDEN bij het graf:

Laten we een laatste groet brengen aan deze mens
vooraleer we **zijn / haam** lichaam aan de aarde toevertrouwen en laten we bidden:

Heer onze God, zegen deze plek, waaraan wij het lichaam van deze mens
gaan toevertrouwen. Laat deze plaats voor ons een teken zijn van stille rust
en geborgenheid in U. Wij vragen U dat deze plaats ons mag blijven herinneren
aan alles wat deze mens voor ons gedaan heeft en nog voor ons betekent.

kruisteken met gewijd water

Heer onze God, nu wij het lichaam van deze mens aan de aarde toevertrouwen
vragen wij U nogmaals dat **hij / zij** temidden van alle heiligen en van allen op wie
Uw welbehagen rustte mag verrijzen tot nieuw leven door Christus onze Heer.

Laat ons bidden met de woorden die Jezus ons gegeven heeft:

Onze Vader...

Moge **hij / zij** met al de overleden gelovigen
in Gods barmhartigheid eeuwig rusten. Amen

21. ASVERSTROOIING

In de bijbel lezen we hoe God de mens gemaakt heeft uit het stof van de aarde. Tot die aarde keren we ooit terug. De mens is als gras dat spoedig verdort, hij bloeit maar zo kort als een veldbloem. Als ik naar de hemel kijk, het werk van uw handen, de maan en de sterren, die Gij hebt bevestigd, wat is dan de mens dat gij aan hem denkt, de zoon van Adam, dat hij U ter harte gaat. Toch hebt Gij hem bijna een god gemaakt en hem met glorie en luister gekroond. Gij hebt de mens gemaakt aards en sterfelijk maar geest van uw geest en bestemd om te leven.

Laat ons bidden..

God van aarde en leven, van lucht en vuur aan U willen wij **N....** toevertrouwen. Zegen deze plek en laat het een teken zijn van nieuw leven dat verborgen is in U. Tot stof en as keert de mens terug naar de bron van het leven, naar de Schepper van al wat is. Wij geven **N....** prijs aan zon en regen, aan regen en wind, maar onze geest houdt vast: de goedheid, de warmte, de liefde die wij aan elkaar beleefden. Moge de Eeuwige u in zijn huis ontvangen, moge het gelaat van de Eeuwige uw vreugde zijn, samen met allen die u zijn voorgegaan en die reeds daar zijn waar het licht straalt en de dag geen einde kent. Moge je rust en vrede kennen in naam van Hem die wij noemen: Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

22.

Uit de gedichten van Jo-Anne Van Asten (Elisabeth Smits)

1.

Liefste, wacht op mij
aan d'overkant
want in dit verre,
vreemde land
zou ik misschien
verdwalen.
Liefste, 'k spreek
geen vreemde talen,
wacht op mij
aan d'overkant.
Wacht op mij,
geef mij uw hand,
gij hebt ze mij
zo vaak gegeven
want gij waart sterk,
voelt gij mij beven?
Liefste, wacht, geef
mij wat tijd
dan volg ik u
in d'eeuwigheid.

2.

Ja, mijn liefste
ik ging dood
en uw verdriet,

uw pijn is groot
maar geloof
mijn welbeminde
dat wij ons in
de dood hervinden.

Alles wat
verloren schijnt
en plotseling in
het niets verdwijnt
is niet vergaan,
is niet voorbij,
het wordt weer goed
voor u en mij.

Want alle pijn
en al 't verdriet
klinkt in de hemel
als een lied,
en als de dood
ons niet meer scheidt
omhels ik u.

3.

Hoort en ziet,
mijn oud verdriet
zal in de eeuwigheid
verdwijnen.
Een nieuw licht zal
voor mij gaan schijnen,
waar 't morgendblauw
en 't avondrood
glanst in de plooien
van de dood,
diep in de warme
geborgenheid
van leven
in oneindigheid.

Hoort en ziet,
in uw verdriet,
hoe schoon dit
nieuwe leven is,
zonder pijn of
duisternis,
herboren in een
nieuw gewaad,
waar liefde
nimmer ondergaat,
een leven enkel
naar de geest,
waarin de grootste
pijn geneest.

